

JOURNAL OF SOCIAL INNOVATION AND MASS COMMUNICATION TECHNOLOGY

ISSN 2822-0463 (Online)

วารสาร

นวัตกรรมสังคม
และเทคโนโลยี
สื่อสารมวลชน

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1
มกราคม - เมษายน 2567

วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

Journal of Social Innovation and Mass Communication Technology

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2567)

ISSN : 2822-0463 [Online]

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้คณาจารย์ นักวิจัย ได้พัฒนาองค์ความรู้ และเปลี่ยนแนวคิดและเผยแพร่ความก้าวหน้าทางวิชาการสาขาวิชาต่าง ๆ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ขอบเขต วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน รับผิดชอบ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือ ด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา บริหารธุรกิจ การเมือง จิตวิทยา ศิลปวัฒนธรรม นิเทศศาสตร์ สื่อสารการตลาด สื่อสารสุขภาพ เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ดิจิทัลคอนเทนต์ สื่อดิจิทัล และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
41 หมู่ที่ 5 ถนนรักศักดิ์มงคล ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวคุณท์ ทองอร่าม
อาจารย์ ดร.สุวิทย์ แก้วตาธนวัฒนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ คังคะศรี

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.สันติสุขธิ์ บริวรงค์ตระกูล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวรัชชนก แพทย์นิมิตร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.กรกฎ ทองชะเอม
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, ประเทศไทย
ศาสตราจารย์ นาวาอากาศโท ดร.สุมิตร สุวรรณ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ประเทศไทย
ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะ พงศาพิทักษ์สันติ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, ประเทศไทย
ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย สิงห์บุญชู
คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ประเทศไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนพันธ์ ไกล่ประกอบทรัพย์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประเทศไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.มนทิรา จารุเพ็ง

คณะศึกษาศาสตร์ (สาขาจิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.โชติ บดีรัฐ

คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญปวีณ์ รัตนพงศ์พร

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิกุล

สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การดี พึ่งสำราญ

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณฐาพัชร วรพงศ์พัชร

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงธรรม สรณะ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพรรณ ถาวรยุศม์

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ประเทศไทย

อาจารย์ ดร.ภานนท์ คุ่มสุภา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ประเทศไทย

กองบรรณาธิการพิจารณาตรวจสอบภาษาอังกฤษ

อาจารย์อังศุมาริน สุชัยรัตนโชค

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ประเทศไทย

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

นางสาวพิมณภัทร์ เมธาศัยศิษย์

ออกแบบปก

อาจารย์ ดร.ภานนท์ คุ่มสุภา

วาระการตีพิมพ์ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม

การเผยแพร่ฉบับ on-line

www.tci-thaijo.org/index.php/JSMT

การส่งต้นฉบับ

เว็บไซต์ www.tci-thaijo.org/index.php/JSMT

โทรศัพท์ 081 374 3100

คำชี้แจง

บทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นต้องผ่านการพิจารณาให้ความคิดเห็น รวมทั้งตรวจแก้ไขทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double BlindPeer Review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่กองบรรณาธิการวารสารฯ คัดสรรก่อนลงพิมพ์อย่างน้อย 2-3 ท่าน

**** ข้อความ ข้อคิดเห็น หรือข้อค้นพบ ในวารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ
เป็นของผู้เขียน ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากบทความ
และงานวิจัยนั้น ๆ โดยมิใช่ความรับผิดชอบ
ของคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ****

บทบรรณาธิการ

วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2567) ประกอบไปด้วยบทความวิจัยมีองค์ความรู้ใหม่ๆ และนวัตกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำไปต่อยอดหรือถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการหรือวิชาชีพได้

ท้ายนี้กองบรรณาธิการวารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ต้องขอขอบคุณเจ้าของบทความทุกท่านที่ได้ส่งผลงานเข้ารับการพิจารณาเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ช่วยประเมินบทความในวารสารฉบับนี้ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ และสวัสดีปีใหม่ขอให้ทุกท่านโชคดีมีความสุขตลอดปี 2567 และตลอดไปครับ

(อาจารย์ ดร.สันตุสิทธิ์ บัรวิงษ์ตระกูล)

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

- 1** ทักษะการใช้งานเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพร้อม
ในการใช้งาน RPA (ระบบอัตโนมัติของกระบวนการหุ่นยนต์)
ของสำนักงานบัญชี ในภาคกลาง 1
พงษ์ไพโรจน์ นิมลิ่งค์ และ พรทิวา แสงเขียว
- 2** อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ 16
ณรงค์ฤทธิ์ ปวะภูสะโก สุพรรณณี เหลือบุญชู และ บำรุง พาทยกุล
- 3** ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023
ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา 26
ศิริดา วงษ์มา และ วัชชิน ผดุงรัชดาภิจ
- 4** มุมมองเชิงศิลปะในฉากที่แสดงความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย 41
วศิน มูลประเสริฐ บรรจง โกศลวัฒน์ ปัทมวดี จารูวร เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว และ สุชาติ โอทัยวิเทศ
- 5** THE EFFECT OF TEACHERS' PRESCRIPTIVE TO PHYSICAL EDUCATION
AT FITNESS SCHOOLS IN BEIJING, CHINA 51
Aihua Zhu and Jiranat Phumsawatkamjorn
- 6** INQUIRY BASED LEARNING TO IMPROVE TEACHERS' SELF-CONFIDENCE
FOR TEACHING AT BEIJING, CHINA 64
Fan Liu and Sirikawin Krutkrongphan
- 7** COMPARISON BETWEEN DAZU ROCK CARVING DANCE IMAGE
CHARACTERISTICS AND DUNHUANG GROTTOES 75
Liang Tang, Manissa Vasinarom and Hu Xiaodong

บทความวิชาการ

- 8** การแต่งงานกับเด็ก 84
เพียงจิต ตันติจิรสวโรตม และ ชำนาญ ชาดิษฐ์
- 9** จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย 93
จิตติพันธ์พชร ธรรมพัฒน์กุล

ทักษะการใช้งานเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพร้อมในการใช้งาน RPA
(ระบบอัตโนมัติของกระบวนการหุ่นยนต์) ของสำนักงานบัญชี ในภาคกลาง
TECHNOLOGY USAGE SKILLS AND ENVIRONMENT AFFECTING READINESS
TO USE RPA (ROBOT PROCESS AUTOMATION) OF ACCOUNTING FIRMS
IN THE CENTRAL REGION

พงษ์ไพโรจน์ นิมสังข์¹ และ พรทิwa แสงเขียว²

Pongpairot Nimsang and Porntiwa Saengkhiew

Article History

Received: 25-07-2023; Revised: 04-11-2023; Accepted: 06-11-2023

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.1>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะการใช้เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพร้อมในการใช้งาน RPA (Robot Process Automation) ของสำนักงานบัญชีภาคกลาง ตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้เป็นสำนักงานบัญชีในภาคกลาง จำนวน 400 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA (Robot Process Automation) สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี และด้านการยอมรับของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ : ระบบอัตโนมัติของกระบวนการหุ่นยนต์; การบัญชี; สภาพแวดล้อม; ทักษะการใช้เทคโนโลยี; นักบัญชีสำนักงานบัญชี

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Master's degree, Faculty Accounting, Sripatum University

E-mail: pongpairot.nim@spumail.net *Corresponding author

²อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Lecturer, Ph.D, Faculty Accounting, Sripatum University

ABSTRACT

The influence of using technology and environment on the readiness to use RPA (Robot Process Automation) was studied in the Central Accounting Office. The samples for this research are 400 clients in the Central Accounting Office by gathering questionnaires. Multiple linear regression analysis: MRA was used for testing research hypothesis.

The results showed that using accounting software and business software skills, searching for accounting information and business taxation skills, and using digital devices for accounting information security These showed that there was a positive influence on the readiness to use RPA (Robot Process Automation) was studied in the Central Accounting Office. Cost in the accounting office, organizational culture in the accounting office, creation of new innovations for accounting, and acceptance of staff are at $p = 0.01$ as highly statistically significant.

Keywords: Robotic Process Automation; Accounting; Environment; Technology Skills; Accountant Accounting Office

1. บทนำ

สถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และการแข่งขันทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทำให้องค์กรต่างๆ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ

การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีเป็นสัญญาณของยุคระบบอัตโนมัติการแปลงเป็นดิจิทัล นั่นคือบทบาทของเทคโนโลยีเริ่มเปลี่ยนการควบคุมของงานนักบัญชี ศักยภาพของเทคโนโลยีที่จะมาทดแทนบทบาทของวิชาชีพบัญชีเป็นเพียงเรื่องของเวลาเท่านั้น บทบาทของสำนักงานบัญชีจะเป็นกลยุทธ์และให้คำปรึกษา ดังนั้น นักบัญชีจำเป็นต้องมีใบรับรองการทำงาน และประสบการณ์ทำงาน ความคล่องแคล่วทางเทคโนโลยีเพื่อที่จะสามารถอยู่รอดในการแข่งขัน Jackson, Denise Michelson, Grant Munir, Rahat (2565)

นักบัญชีต้องเตรียมพร้อมสำหรับการใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นแบบ Real-time ซึ่งทำให้ได้รับรู้ข้อมูลในมิติที่หลากหลายได้ นอกจากนี้สิ่งที่นักบัญชีต้องตระหนักในยุคนี้คือ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ Big Data ที่มีความชาญฉลาดเริ่มทำให้เครื่องจักรสามารถเรียนรู้เพื่อเข้ามาช่วยจัดการ กระบวนการบัญชีรวบรวม ประมวลผล และวิเคราะห์การทำงานแบบอัตโนมัติ รวดเร็วมากขึ้น โดยสแกนหรือถ่ายรูปแบบใบเสร็จรับเงิน ระบบจะเปลี่ยนข้อความให้เป็นรหัส จัดให้เป็นรูปแบบบัญชีสามารถบันทึกรายการค่าที่เกิดขึ้นได้ทันที ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข และสามารถติดตามบัญชีของลูกค้า แม้กระทั่ง จัดการสภาพคล่องทางการเงินในองค์กร เมื่อเวลาผ่านไป ระบบ Self-learning ของ AI จะทำงานดีขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบทบาทของวิชาชีพบัญชีและนักบัญชีได้อย่างชัดเจน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2563)

RPA เป็นซอฟต์แวร์สำหรับทำให้กระบวนการทางธุรกิจเป็นไปโดยอัตโนมัติถือว่าแทนที่พนักงานที่มีอยู่ด้วยการใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะ (ซอฟต์แวร์หุ่นยนต์) เพื่อรองรับกิจกรรมที่ซ้ำๆ เป็นหลัก และไม่ซับซ้อน การทำงานของหุ่นยนต์ประกอบด้วยการเล่นแบบกิจกรรมของมนุษย์ภายในกระบวนการเฉพาะ RPA สามารถทำหน้าที่เป็นพนักงานคนอื่นในองค์กรซึ่งไม่ต้องการวันหยุดหรือช่วงพัก RPA ช่วยให้พนักงานสามารถมุ่งเน้นไปที่กระบวนการที่ซับซ้อนและใช้ดุลพินิจมากขึ้น ซึ่งนำมาซึ่งสิ่งที่ดีกว่ามูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร RPA เป็นหนึ่งในโซลูชันเทคโนโลยีล่าสุด RPA เป็นจริงกลายเป็นสิ่งจำเป็นเมื่อต้องทำธุรกิจให้กับองค์กรหลายแห่งทั่วโลก (Madakam et al., 2019)

จากเหตุผลในการทำวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ทักษะใช้งานเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความพร้อมในการปฏิบัติงานด้วย PRA (Robotic Process Automation) ของสำนักงานบัญชี ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการนำความรู้ด้านเทคโนโลยี RPA มาเป็นแนวทางในกระบวนการทำงานของสำนักงานบัญชี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะใช้งานเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความพร้อมในการปฏิบัติงานบัญชีของ RPA สำนักงานบัญชี
2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความพร้อมในการปฏิบัติงานบัญชีด้วย RPA ของสำนักงานบัญชี

3. การทบทวนวรรณกรรม

สภาพแวดล้อม (Environment)

สภาพแวดล้อมประกอบด้วยระบบ (System) สำนักงานบัญชีหรือสถานประกอบการ (Interests with accounting firms or establishments) สิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) และวัฒนธรรม (Culture) ซึ่งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสำนักงานบัญชี ถือได้ว่าเป็นการขับเคลื่อนสำนักงานบัญชีให้ผลการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ผลงานวิจัยของชนันธร ศรีนุรักษ์ (2563) พบว่าการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะทางด้านดิจิทัล ทำให้ทุกธุรกิจมีความต้องการแรงงานที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีจำนวนมาก

ระบบซอฟต์แวร์อัตโนมัติ (Robotic Process Automation : RPA)

หุ่นยนต์สำหรับงานสำนักงานบัญชีที่ใช้การผสมผสานเทคโนโลยี Rule Engine, Image Recognition, Machine Learning และ AI หรือที่เราเรียกว่า Virtual Robot คือโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยการทำงานของมนุษย์ โดยมีหลักการทำงานที่ต้องศึกษากระบวนการทำงานและสร้างกระบวนการทำงานให้หุ่นยนต์ทำงานตามที่มนุษย์ได้เขียนโปรแกรมคำสั่งให้หุ่นยนต์ทำงาน เนื่องจาก RPA นั้นได้ออกแบบ User Interface (UI) หรือหน้าจอการทำงาน และองค์ประกอบต่างๆ ที่ง่ายต่อการสร้างกระบวนการ และการปรับแต่ง รวมถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เช่น การสร้างรายงานยอดขาย การบันทึกการขายสินค้า และการจัดทำใบกำกับภาษี (Tax Invoice) การประมวลผลใบแจ้งหนี้สำหรับบัญชีเจ้าหนี้บัญชีลูกหนี้ การรายงานค่าใช้จ่าย การจัดการเงินเดือน การรายงานทางการเงิน การวางแผน และการพยากรณ์ การกระหายต่อระหว่างบริษัท (ICR) การจัดการสินค้าคงคลังและการบัญชี Huang & Vasarhelyi (2019) กล่าวว่า การนำระบบ AI หรือ RPA ไปใช้ในด้านบัญชีการเงินและการตรวจสอบปรับโมเดลของกระบวนการที่มีอยู่ เปลี่ยนสิ่งที่ซ้ำๆ เป็นกระบวนการอัตโนมัติ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ยอมรับเทคโนโลยี (Accepting Technology)

กระบวนการยอมรับเทคโนโลยี หมายถึงกระบวนการทางจิตใจของบุคคลในการตัดสินใจยอมรับเทคโนโลยี จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสดงถึงการยอมรับ และใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อให้บุคลากรทั้งองค์กรสามารถใช้งานร่วมกันได้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินงานของบุคลากร สอดคล้องกับสิทธิชัย ทรัพย์แสนดี (2563) พบว่าการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจะมีผลกระทบรุนแรงต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงได้สร้างโอกาสใหม่ ๆ ให้กับองค์กรหลายแห่ง

ทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรด้านบัญชี (Technology Usage Skills of Accounting Staff)

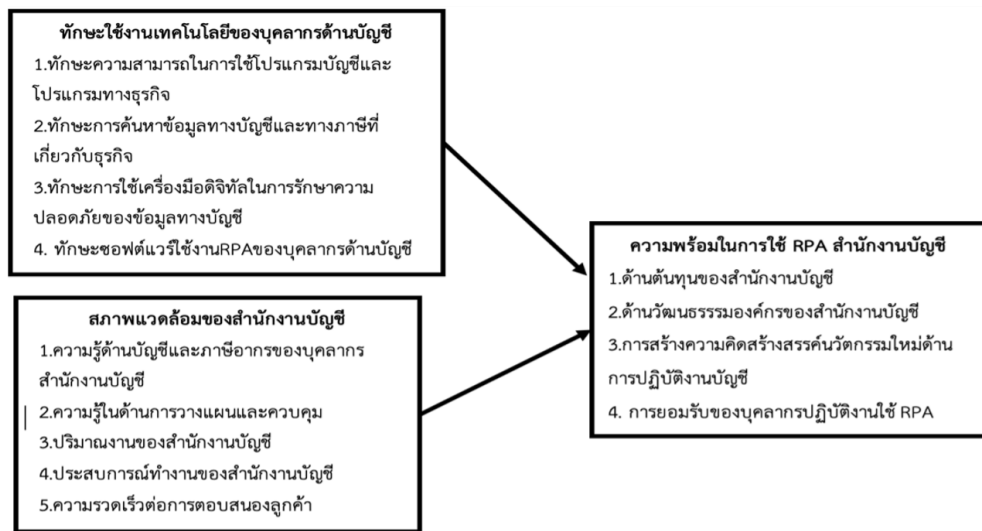
การใช้เครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลนักบัญชีในสำนักงานบัญชีต้องแปลงข้อมูลให้ตัวกลางสื่อสาร Insight ให้แก่ผู้บริหารจึงต้องสามารถสื่อสารด้วยภาษาธุรกิจ และสื่อสารกับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี เช่น Data Scientist ได้ในการจัดการระบบอัตโนมัติและ AI นักบัญชียังคงต้องรู้ลึกในทักษะด้านการบัญชีและเข้าใจขอบเขตและลักษณะการดำเนินงานธุรกิจอย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2555) ได้ศึกษา “ความคาดหวังของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตบัญชี ในด้านความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ” พบว่า นายจ้างมีความคาดหวัง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางธุรกิจและด้านความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

4 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักบัญชีอยู่ในสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 5,824 ราย โดยการใช้นาขนาดตัวอย่าง (Yamane, 1973) ได้จำนวน 400 ราย

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ทักษะใช้งานเทคโนโลยี ประกอบด้วย ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีและทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งานRPA ของบุคลากรด้านบัญชี 2) สภาพแวดล้อมมาของสำนักงานบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชี ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม ปริมาณงานของสำนักงานบัญชี ประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานบัญชี และความรวดเร็วต่อการตอบสนองลูกค้า

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ประกอบด้วย ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี และการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA

3. ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักบัญชีอยู่ในสำนักงานบัญชี ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 5,824 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้โดยกำหนด วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีอย่างง่าย โดยการสุ่มสูตร Taro Yamane (1973) ได้จำนวน 400 ราย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งการออกแบบสอบถามได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม โดย

แบบสอบถามประกอบด้วย 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั่วไปรวมทั้งสิ้น 3 ข้อ

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะใช้งานเทคโนโลยีของนักบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 18 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพล้ามือของสำนักงานบัญชี รวมทั้งสิ้น 28 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ RPA ของสำนักงานบัญชีรวมทั้งสิ้น 18 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่อหา ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) สถิติอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยคือ การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบผลกระทบของทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคคลกรด้านบัญชี และสภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA ของสำนักงานบัญชี

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เก็บข้อมูลจากตัวอย่างได้มาทั้งสิ้น 400 ชุด นำมาประมวลผล ดังนี้

ตารางที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	56	14.00
หญิง	342	85.50
อื่นๆ	2	0.50
รวม	400	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
อายุงานน้อยกว่า 1 ปี	38	9.50
อายุงาน 1 – 5 ปี	108	27.00
อายุงาน 6 – 10 ปี	70	17.50
อายุงาน 11 – 20 ปี	101	25.20
อายุงานมากกว่า 20 ปี	83	20.80
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	47	11.80
ปริญญาตรี	273	68.30
ปริญญาโท	72	18.00
สูงกว่าปริญญาโท	8	2.00
รวม	400	100.00

6 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

จากตารางที่ 1 เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50 และรองอันดับสองเป็นเพศชาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 และส่วนอันสุดท้ายคือเพศอื่น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นส่วนใหญ่ อายุงาน 1 – 5 ปี มากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 รองอันดับหนึ่งคือ อายุงาน 11 – 20 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 รองอันดับสอง คือ อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 รองอันดับสาม คือ อายุงาน 6 – 10 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 และส่วนอันสุดท้ายคือ อายุงานน้อยกว่า 1 ปี มี 38 คน ร้อยละ 9.50

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.30 รองอันดับหนึ่งคือ ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 รองอันดับสอง คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และส่วนอันสุดท้ายคือ มีระดับสูงกว่าปริญญาโท 8 คน ร้อยละ 2.00

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร

ตัวแปรอิสระ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	3.66	1.047	ระดับมาก
ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	3.42	1.015	ระดับมาก
ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี	3.71	0.998	ระดับมาก
ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งานRPA ของบุคลากรด้านบัญชี	3.75	0.968	ระดับมาก
ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักบัญชี	3.87	1.048	ระดับมาก
ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม	3.88	1.048	ระดับมาก
ปริมาณงานของสำนักงานบัญชี	3.72	1.029	ระดับมาก
ประสบการณ์ทำงานของสำนักงานบัญชี	3.76	1.198	ระดับมาก
ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักบัญชี	3.87	1.048	ระดับมาก
ความรวดเร็วต่อการตอบสนองลูกค้า	3.92	1.047	ระดับมาก
ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี	3.70	1.000	ระดับมาก
ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี	3.87	1.075	ระดับมาก
การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี	3.80	1.018	ระดับมาก
การยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA	3.84	1.079	ระดับมาก

ตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาปัจจัยส่งผลด้านทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรด้านบัญชี สภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชี ความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี อันดับหนึ่งคือ ความรวดเร็วต่อการตอบสนองลูกค้าภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ =3.92, S.D. =1.047) เพราะฉะนั้นนักบัญชีในสำนักงานบัญชีต้องปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความรวดเร็วต่อการตอบสนองลูกค้า เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายทางค่าปรับทางกฎหมายและกลุ่มผู้ประกอบการบอกต่อปาก อันดับสองคือ ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ =3.87, S.D. =1.048) เพราะฉะนั้นนักบัญชีในสำนักงานบัญชีมีการวางแผนการปฏิบัติงานด้านบุคลากรตัวสำนักงานบัญชี เพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์กำไรทางบัญชีและในมีเรื่องการวางแผนทางบัญชีและภาษีที่ชัดเจนและไม่เกิดปัญหาซ้ำเดิมมาและจัดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดทำบัญชีเพียงพอต่อการปฏิบัติของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. =1.075)

ตารางที่ 3

การวิเคราะห์ความถดถอยที่ปัจจัยส่งด้านทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรด้านบัญชีและส่งผลด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชีผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชีด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี

ตัวแปรอิสระ	B	t	β	Sig.
ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	0.288	5.083	0.293	0.000**
ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	0.238	3.764	0.166	0.000**
ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี	0.360	6.403	0.368	0.000**
ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี	0.050	0.867	0.050	0.386**
ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชี	0.288	5.083	0.013	0.816**
ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม	-0.011	-0.233	0.138	0.014**
ปริมาณงานของสำนักงานบัญชี	0.122	2.480	0.309	0.000**
ประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานบัญชี	0.292	4.143	0.147	0.010**
ความรวดเร็วต่อการตอบสนอง	0.128	2.595	0.293	0.000**

R=0.808, Adjusted R Square =0.649 , F=148.485 , Sig.F =0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชีส่งผลต่อเชิงลบความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี และผลการวิจัยพบว่าด้านความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชีส่งผลต่อเชิงลบต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี และด้านความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุมส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านปริมาณงานของสำนักงานบัญชี ส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านความรวดเร็วต่อการตอบสนองส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

8 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 4

การวิเคราะห์ความถดถอยที่ปัจจัยส่งด้านทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรด้านบัญชีและส่งผลด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชีส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี

ตัวแปรอิสระ	B	t	β	Sig.
ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	0.193	3.523	0.184	0.000**
ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	0.540	8.819	0.351	0.000**
ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี	0.462	8.491	0.441	0.000**
ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี	-0.033	-0.595	-0.031	0.552**
ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชี	0.204	5.667	0.228	0.000**
ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม	0.011	0.291	0.012	0.771**
ปริมาณงานของสำนักงานบัญชี	0.353	6.373	0.349	0.000**
ประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานบัญชี	0.095	2.442	0.102	0.015**
ความรวดเร็วต่อการตอบสนอง	0.278	7.257	0.288	0.000**

R=0.813 , Adjusted R Square =0.811, F=342.959, Sig.F =0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี ส่งผลต่อเชิงลบต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชีและผลการวิจัยพบว่า ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุมไม่ต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี และด้านปริมาณงานของสำนักงานบัญชี ส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงบวกส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านความรวดเร็วต่อการตอบสนองมีอย่างส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

ตารางที่ 5

การวิเคราะห์ความถดถอยที่ปัจจัยส่งด้านทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรด้านบัญชีส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี

ตัวแปรอิสระ	B	t	β	Sig.
ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	0.254	4.414	0.234	0.000**
ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	0.401	6.949	0.265	0.000**
ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี	0.496	9.013	0.449	0.000**
ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี	-0.140	0.013	0.124	0.013**
ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชี	0.064	1.461	0.054	0.145**
ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม	0.054	1.146	0.492	0.253**
ปริมาณงานของสำนักงานบัญชี	0.525	7.803	-0.021	0.000**
ประสบการณ์ทำงานของสำนักงานบัญชี	-0.020	-0.428	0.330	0.669**
ความรวดเร็วต่อการตอบสนอง	0.336	7.212	0.054	0.000**

R=0.830 , Adjusted R Square =0.686, F=218.493, Sig.F =0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชีไม่มีระยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงลบต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี และด้านความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุมส่งผลเชิงลบต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี และด้านปริมาณงานของสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านประสบการณ์ทำงานของสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงลบต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี และด้านความรวดเร็วต่อการตอบสนองส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

10 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 6

การวิเคราะห์ความถดถอยที่ปัจจัยส่งด้านทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรด้านบัญชีส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA
สำนักงานบัญชี ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA

ตัวแปรอิสระ	B	t	β	Sig.
ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	0.254	4.414	0.234	0.000**
ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	0.401	6.241	0.252	0.000**
ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี	0.296	5.192	0.273	0.000**
ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี	0.205	3.528	0.186	0.000**
ความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชี	0.131	2.733	0.142	0.007**
ความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม	0.007	0.127	0.007	0.899**
ปริมาณงานของสำนักงานบัญชี	0.463	6.247	0.441	0.000**
ประสบการณ์ทำงานของสำนักงานบัญชี	-0.027	-0.530	-0.029	0.597**
ความเร็วต่อการตอบสนอง	0.323	6.303	0.332	0.000**

R=0.808 , Adjusted R Square =0.649, F=185.744, Sig.F =0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ มีอย่างส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ อย่างส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีอย่างส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชีอย่างส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี การสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ด้านบัญชีและภาษีอากรของบุคลากรสำนักงานบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.10 และด้านความรู้ในด้านการวางแผนและควบคุม ไม่ส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA และด้านปริมาณงานของสำนักงานบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 และด้านประสบการณ์ทำงานของสำนักงานบัญชีส่งผลต่อเชิงลบต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA และด้านความเร็วต่อการตอบสนองส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชี ด้านการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานใช้ RPA มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

7. อภิปรายผล

จากศึกษาค้นคว้า ณ ปัจจุบัน RPA คือ โปรแกรมที่ช่วยให้กิจการสามารถสร้างหุ่นยนต์หรือ Robot ขึ้นให้ทำงานตามรูปแบบที่กำหนดขึ้นแทนบุคลากรด้านบัญชีที่มีอยู่เพียงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถทำงานแทนบุคลากรในสำนักงานบัญชีต้องมีเป้าหมาย เป็นผู้นำการปฏิบัติงานด้านบัญชี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA ด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี พิจารณาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงว่า ด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชีส่งผลต่อความพร้อมในการใช้ RPA สำนักงานบัญชีด้านต้นทุนของสำนักงานบัญชี ซึ่งตรงกับแนวคิดสภาพแวดล้อมของสำนักงานบัญชี และคล้องกับงานวิจัยของธัญญารัตน์ ทาประดิษฐ์ (2565). สภาพแวดล้อมสำนักงานบัญชี ประกอบด้วย 3 ด้าน คือด้านสัมพันธระหว่างบุคคล ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และด้านการคงไว้และการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่า อิทธิพลต่อคุณภาพในการให้บริการทางด้านบัญชี จนถึงบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ และ นักบัญชีหรือสำนักงานบัญชี ต้องเตรียมพร้อมและปรับตัว พบว่า เทคโนโลยีที่จะนำมาใช้กับระบบบัญชีที่ใช้ โปรแกรมอัตโนมัติ (RPA) และส่วนใหญ่นักบัญชีในสำนักงานบัญชียังขาดความรู้ชำนาญกับโปรแกรมอัตโนมัติ (RPA) ซึ่งต้องเรียนรู้เพิ่มเติมทักษะในการใช้โปรแกรมเป็นตัวช่วยลดข้อผิดพลาดและเป็นเหตุว่าใดหลาย ๆ สอดคล้องผลงานวิจัยของกมล สุทธิจักร (2560) ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาสามารถทำให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Kermis and Kermis (2010) กล่าวว่าประสบการณ์ในห้องปฏิบัติการที่เพิ่มขึ้นได้รับการออกแบบมาเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการเขียนโปรแกรมซอฟต์แวร์ทางบัญชี การพัฒนาทักษะที่น่าสนใจทางทฤษฎีการบัญชีและทางเทคนิค การพัฒนาประสบการณ์ถูกแบ่งออกเป็นสองกลุ่มได้แก่ กลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมและกลุ่มที่ไม่ได้ใช้โปรแกรมทางบัญชี การบัญชีที่จำเป็นของปีที่สองในห้องปฏิบัติการขึ้นอยู่กับภาระประเมินความต้องการที่ระบุโดยวิชาชีพ ในชุดการสัมภาษณ์และข้อพิจารณาของเอกสารการพัฒนาวิชาชีพประสบการณ์ในห้องปฏิบัติการประกอบด้วย: (1) แรงจูงใจระดับมืออาชีพ (2) ความฉลาดทางอารมณ์ (3) การพัฒนาทักษะ (4) ทักษะอาชีพทางบัญชี และ (5) การบริหารเวลา

ด้านทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมในการใช้ RPA ด้านวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานบัญชี พิจารณาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งตรงกับแนวคิดความพร้อมของสำนักงานบัญชี ECLIC 766 (2021) คุณสมบัติบางอย่างของการบัญชีแนวคิดคือการเตรียมข้อมูลทางบัญชีและแนวทางเชิงปริมาณในขณะที่เป้าหมายคือการรับประกันสภาพคล่องและผลกำไร นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหาร แนวคิดที่สองคือข้อมูลที่เน้นและพยายามที่จะสร้างระบบข้อมูลของตนเองของผู้ใช้ทุกคนในองค์กร ซึ่งตรงกับความต้องการและการจัดหาข้อมูล และด้วยเหตุนี้จึงทำการตัดสินใจ แนวคิดเชิงการจัดการเชื่อมโยงการทำงานทั้งหมดในองค์กรเพื่อการดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมากขึ้น ตามแนวคิดที่มุ่งเน้นการจัดการ ฟังก์ชันการควบคุมดั้งเดิมจะดำเนินการ รูปแบบของการควบคุมนี้แสดงถึงการประสานกันในการเป็นผู้นำ การบูรณาการ และการประสานงาน

ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมใช้งาน RPA ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานบัญชี พิจารณาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงว่าทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรมีผลต่อความพร้อมใช้งาน RPA ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้านการปฏิบัติงานและซึ่งตรงกับแนวคิดการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานในการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dahlia Fernandez, Aini Aman (2021). ปัญหาทั้งหมดนี้ทำให้เกิดปัญหาในการรับสิ่งใหม่เทคโนโลยีในองค์กรและควรได้รับการแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการดังกล่าววิชาชีพ ตามที่ผู้ตอบแบบสอบถาม และ

ไม่มีทางเลือกแต่ต้องยอมรับเทคโนโลยีอัตโนมัติใหม่และเรียนรู้ที่จะปรับให้เข้ากับบรรทัดฐานใหม่ และแน่นอนว่าจะต้องเกิดความกลัว ไม่ใช่กลัวมาก แต่จะเป็นความกลัว มันคงจะเปลี่ยนงานของฉัน ถ้าคุณยังอยู่เมื่อพิจารณาจากอาชีพนักบัญชี เรามีความก้าวหน้าอย่างมากพัฒนาทักษะของคุณ แต่ขึ้นอยู่กับคุณว่าจะรับโอกาสหรือไม่เพราะถ้าคุณทำต่อเนื่องกับสิ่งที่ทำแล้วมีความสุขงานธุรกรรมเราควรช่วยคุณเล็กน้อย เพราะหุ่นยนต์เหล่านี้จะแย่งงานกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและชัดเจนกับพนักงานสามารถช่วยพวกเขาให้ยอมรับ RPA ในเชิงบวกมากขึ้น สิ่งนี้ได้รับการยอมรับจากผู้ให้ข้อมูลในการใช้งาน RPA

ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ทักษะการค้นหาข้อมูลทางบัญชีและทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางบัญชี ทักษะซอฟต์แวร์ ใช้งาน RPA ของบุคลากรด้านบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมใช้งาน RPA ด้านการยอมรับของบุคลากรของสำนักงานบัญชี พิจารณาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงว่า ทักษะใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรส่งผลเชิงบวกต่อความพร้อมใช้งาน RPA ด้านการยอมรับของบุคลากรของสำนักงานบัญชี ซึ่งตรงกับแนวคิดการยอมรับของบุคลากรการปฏิบัติงานในการใช้เทคโนโลยีสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rogers (2004) กระบวนการทางจิตใจของบุคคล ที่เริ่มขึ้นจากการรับรู้ถึงเทคโนโลยี สร้างทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยี ตัดสินใจที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ นำเทคโนโลยีไปใช้ จนนำไปสู่การยืนยันในการตัดสินใจในที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของบดินทร์ ชาดะเวที (2563). การเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิต ที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด กล่าวคือ ดิจิทัลจะกลายเป็นความสำคัญหลักในการดำรงชีวิต และคล้อยกับงานวิจัย Fernandez, D., & Aman, A. (2021). หลายองค์กรที่มีระบบอัตโนมัติเทคโนโลยีที่ใช้ในการให้บริการด้านบัญชีและการเงินเพิ่มผลผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพต้นทุนการดำเนินงาน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอัตโนมัติที่ใช้ในการบัญชีและบริการทางการเงินคือ Robotic Process Automation (RPA) เชิงบวกเพราะอาจทำให้พนักงานเกิดความกลัวจากการเปลี่ยนแปลงได้ขั้นตอนการทำงาน ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้คือเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของ RPA ต่อการยอมรับของพนักงานในด้านการเงินและหน่วยบัญชี การศึกษานี้ใช้แนวทางกรณีศึกษาเชิงลึกในบริษัทน้ำมันและก๊าซที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ผลลัพธ์จากการศึกษาพบว่าเทคโนโลยี RPA มีความสำคัญมีอิทธิพลต่อการยอมรับของพนักงาน ผลลัพธ์จะถูกกล่าวถึงตามองค์ประกอบ 5 ประการที่คุกคามงานโอกาส การเปลี่ยนแปลงขอบเขตงาน การปรับตัวเทคโนโลยี ความก้าวหน้าในสายอาชีพวิชาชีพบัญชี สมดุลชีวิตระหว่างงานหน้าที่การงานความพึงพอใจ

8. องค์ความรู้ใหม่

พนักงานบัญชีหรือนักบัญชีในสำนักงานบัญชี ยุคใหม่ต้องมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้ชำนาญในด้านโปรแกรม RPA และมีรูปแบบการทำงานที่ง่าย มีฟังก์ชันการใช้งานที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับแต่งได้ตามต้องการของผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องมีทักษะการเขียนโปรแกรม เนื่องจาก RPA มีฟังก์ชันสำเร็จรูปที่เตรียมไว้สำหรับผู้ใช้งานนำมาปรับแต่งให้เข้ากับกระบวนการทำงานของสำนักงานบัญชี และสามารถเชื่อมต่อการทำงานกับระบบงานโปรแกรมต่างๆ ได้โดยง่ายขึ้น เช่น การนำข้อมูลด้านสั่งซื้อจากผู้ประกอบการไปตรวจยอดคงเหลือของสินค้าในระบบคลังสินค้าตามหน้าบัญชีของผู้ประกอบการของสำนักงานบัญชี และสำนักงานบัญชีสามารถนำข้อมูลจาก Microsoft Excel ไปนำบันทึกข้อมูลในการทำงานเพียงครั้งเดียว เมื่อ Run Data จากผู้ประกอบการที่นำข้อมูลเป็นลักษณะของธุรกิจที่สรุปยอดแต่ละวันโดยการประมวลผลจำนวนมาก ที่ข้อมูลทำงานประมาณมากๆ เปรียบเสมือนเป็นทีมงานช่วยให้เราทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถทำงานได้ 24 ชั่วโมง โดยไม่จำเป็นต้องหยุดพัก การทำงานไม่ผิดพลาด และรวดเร็วบุคลากรในสำนักงานบัญชีโดยปกติทำงานค่อนข้างมากสอดคล้องกับผลงานวิจัย ศศิจันทร์ ปัญจทวี (2560) ได้ศึกษาเรื่องส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศของบุคลากร สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตเชียงใหม่ พบว่ามี 3 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยการได้รับการสนับสนุนการใช้ระบบสารสนเทศจากผู้บังคับบัญชา ปัจจัยความคาดหวังจากประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศคือ ปัจจัยด้านสถานภาพทั่วไป ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้ระบบสารสนเทศและปัจจัยการรับรู้ความง่ายใน

การใช้งานระบบสารสนเทศและสามารถสร้างสมการพยากรณ์การยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Y = .029 + .382 (X5) + .319 (X4) + .311 (X1)$

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดอบรมหลักสูตรสำหรับสำนักงานบัญชีในพัฒนาความรู้ทางบัญชีและทักษะในการใช้เทคโนโลยี RPA อย่างเหมาะสมกับสายงานด้านบัญชี
2. ผู้ศึกษาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสำนักงานบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี
3. หน่วยที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพสำนักงานบัญชีหรือนักบัญชีให้มีทักษะด้านระบบสารสนเทศโนโลยีรวมทั้งสนับสนุนการนำ Digital Technology เพื่อเป็นการขับเคลื่อนธุรกิจ อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงาน
4. ควรส่งเสริมช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้ประกอบการวิชาชีพการบัญชีในการวางระบบบัญชีได้เข้าถึงและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อช่วยการทำงานทั้งของตนเอง และหน่วยงานได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อช่วยการทำงานให้มีคุณภาพของประสิทธิภาพที่สูงขึ้น
5. หน่วยที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อช่วยการทำงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ผลกระทบของระบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) แก่ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีกับนักบัญชี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพร้อมในการใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปในรูปแบบต่าง ๆ
2. ให้เพิ่มนักบัญชีที่อยู่ในบริษัทต่าง ๆ
3. ควรศึกษาความพร้อมรับมือในเรื่อง จรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีในนักบัญชีในสำนักงานบัญชี
4. ควรเพิ่มเติมความรู้ ความเชี่ยวชาญประสบการณ์ในด้านมาตรฐานวิชาชีพบัญชีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ให้นักบัญชีในสำนักงานบัญชี

รายการอ้างอิง

- กานดา แซ่หลิว. (2560). *ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชนันธร ธรรมรักษ์. (2563). *การประยุกต์ใช้ระบบซอฟต์แวร์อัตโนมัติในหน่วยงานสนับสนุน เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทย กรณีศึกษา ธนาคารเอปียีสายงานปฏิบัติการ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชาญชัย ชัยประสิทธิ์. (2562, 25 มกราคม). *นักบัญชียุคใหม่ คู่คิขี้อีโอผ่าทุกระแสดิสรับชั้น เทคโนโลยี*. <https://www.salika.co/reskill-upskillaccountant-fight-disruption>.
- ดิษฐ์ ชาติเวท. (2563, 30 ตุลาคม). *พฤติกรรมกับชีวิตวิถีใหม่ : New Normal*. <https://www.ttmed.psu.ac.th/th/blog/258>

- พัชรินทร์ ใจเย็น และคณะ. (2560). นักบัญชีกับเทคโนโลยียุคปัจจุบัน. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 3(1), 196 – 207.
- ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาษีอากร]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธีรศักดิ์ ฉั่วศรีสกุล. (2563, 13 กรกฎาคม). ทักษะและเทคโนโลยีที่สำคัญสำหรับนักบัญชีบริหาร. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/126283>.
- ธีรศักดิ์ ฉั่วศรีสกุล และ สภาวิชาบัญชีบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563, 30 ตุลาคม). ทักษะและเทคโนโลยีที่สำคัญสำหรับนักบัญชีบริหาร. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/123469>.
- ราชิต ไชยรัตน์. (2563, 30 ธันวาคม). บทบาทนักบัญชีในโลกอนาคตจากนักบัญชี สู่ นักบัญชีนวัตกรรม. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/126212>.
- สิทธิชัย ทรัพย์แสนดี, & ดารณี เอื้อชนะจิต. (2021). การบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ใน การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีดิจิทัลในประเทศไทย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(10), 125-140.
- สุพัตรา หารัญดา.(2563). คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 13(2), 240-253.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2558). *การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 13). บริษัท จี.พี.ไซเบอร์พริ้นท์ จำกัด.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร. (2561). *Tax Accounting.การบัญชีภาษีอากรฉบับประยุกต์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด.
- ศิริกัญญา ตันสกุล. (2565, 30 ตุลาคม). ย้ำอีกครั้ง นโยบายแรงงานก้าวไกล ขึ้นทันที 450 บาท ของแถมอีกเพียบ! <https://www.moveforwardparty.org/article/15982/>
- วันวิ จันทรแต่งผล. (2561). การสำรวจการยอมรับของพนักงานในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาษีอากร]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทย์ชา พรพิพัฒน์กุล. (2563, 14 กรกฎาคม). นักบัญชีบริหารในยุคดิจิทัล. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/123469>
- Anagnoste, S. (2017). Robotic Automation Process-The next major revolution in terms of back-office operations improvement. In *Proceedings of the International Conference on Business Excellence* (pp. 676-686).
- Al Shanti, A. M., & Elessa, M. S. (2023). The impact of digital transformation towards blockchain technology application in banks to improve accounting information quality and corporate governance effectiveness. *Cogent Economics & Finance*, 11(1), 21-61.
- Davis, F. (1985). *A technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems: theory and results*. [Unpublished doctoral dissertation]. MIT Sloan School of Management Cambridge MA.
- Fernandez, D., & Aman, A. (2021). The influence of robotic process automation (Rpa) towards employee acceptance. *International Journal of Recent Technology and Engineering*, 9(5), 295-299.
- Huang, F., & Vasarhelyi, M. A. (2019). Applying robotic process automation (RPA) in auditing: A framework. *International Journal of Accounting Information Systems*, 35(1), 100-133.
- Mukwarami, S., Nkwaira, C., & van der Poll, H. M. (2023). Environmental Management Accounting Implementation Challenges and Supply Chain Management in Emerging Economies Manufacturing Sector. *Sustainability*, 15(2), 1061.
- Yamane, T., (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rdEd). Harper and Row Publications.

- Zeithaml, V. A. & Bitner, M. J. (2003). *Services Marketing: Integrating customer focus across the firm* (3rd Ed). McGraw-Hill Irwin.
- Zebua, S. U. L. I. N. A., & Widuri, R. I. N. D. A. N. G. (2023). Analysis Of Factors Affecting Adoption Of Cloud Accounting In Indonesia. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*, 10(1), 89-105.

อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

WESTERN MUSICAL IDENTITY OF THE ROYAL THAI AIR FORCE MUSIC DIVISION

ณรงค์ฤทธิ์ ปวะภูสะโก¹ สุพรรณณี เหลือบุญชู² และ บำรุง พาทยกุล³

Narongrit Pawapusago, Supunnee Leauboonshoo and Bamrung Phattayakul

Article History

Received: 25-12-2022; Revised: 20-04-2023; Accepted: 04-07-2023

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.2>

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีดุริยางค์ทหารอากาศ (2) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลภาคสนาม ณ กองดุริยางค์ทหารอากาศ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ข้อมูลเอกสาร และข้อมูลจากภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ โดยการสังเกต สังเคราะห์ จัดกระทำข้อมูลเพื่อนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. กองดุริยางค์ทหารอากาศมีประวัติความเป็นมาตั้งแต่เริ่มตั้งแต่เมื่อ พ.ศ.2480 - 2565 ผู้วิจัยได้แบ่งประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ เป็น 3 ยุค (1) ยุคเริ่มต้น ในปีพ.ศ.2480 (2) ยุคพัฒนาการดนตรี ในปีพ.ศ.2538 (3) ยุคร่วมสมัย ในปีพ.ศ.2562 - 2565 รวมถึงระบบการศึกษาดนตรีโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ มาศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล ให้เห็นประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

2. อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ประกอบด้วย 1) ด้านบทเพลงที่สำคัญต่อกองดุริยางค์ทหารอากาศที่มีอยู่ประมาณ 200 กว่าบทเพลง แต่ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ 5 บทเพลง ได้แก่ (1) บทเพลงดาวพระศุกร์ (2) บทเพลงศรีอยุธยา (3) บทเพลงบ้านไร่ของเรา (4) บทเพลงมหาราชพระจอมสยาม (5) บทเพลงชัยพัฒนา 2) ด้านรูปแบบวงในการบรรเลง ได้แก่ 1) วงโยธวาทิต 2) วงหัตถดนตรี 3) วงจุลดุริยางค์ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพนักดนตรีสากลของ กองดุริยางค์ทหารอากาศ การบริหารจัดการรูปแบบวงดนตรีสากล บริหารจัดการกองดุริยางค์ทหารอากาศ

คำสำคัญ: อัตลักษณ์; ดนตรีสากล; กองดุริยางค์ทหารอากาศ; ประวัติความเป็นมา

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Master's degree, Faculty of Fine Arts, Bunditpatanasilpa institute of fine arts

E-mail: narongrit5800026@gmail.com *Corresponding Author

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Assoc. Prof., Ph.D, Faculty of Fine Arts, Bunditpatanasilpa institute of fine arts

³อาจารย์ ดร. คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Lecturer, Ph.D., Faculty of Fine Arts, Bunditpatanasilpa institute of fine arts

ABSTRACT

The aims of this thesis were to (1) study the western music background and progress of Royal Thai Air Force Music Division; (2) study the western music identity of Royal Thai Air Force Music Division. It was the qualitative research by using field information collecting at Royal Thai Air Force Music Division, Srikan District, Donmueng, Bangkok, information from papers, interview, observation and synthesis. It was presented by descriptive statistic.

1) The result of the thesis revealed that Royal Thai Air Force Music Division background took place in 1937-2022. The researcher sorted it in three ages as for instance; (1) Primary Age in 1973; (2) Developing Age in 1995-2018 and (3) Contemporary Age in 2019 - 2022 including Royal Thai Air Force School education system to study, analyze, synthesis for showing that background and progress of Royal Thai Air Force Music Division.

2) The western music identity of Royal Thai Air Force Music Division was as follow the important songs that there were more 200 important songs in Royal Thai Air Force Music Division but the researcher selected five songs to analyze that were as follows: (1) Dao Phra Suk, (2) Sri Ayutthaya, (3) Ban Rai Na Rao, (4) Maharat Jom Siam and (5) Chaipattana. They were analyzed to show the background and outstanding authors of Royal Thai Air Force Music Division. Moreover, it shown the important of Phra Chen Duriyang, a father of Royal Thai Air Force who developed Western music for a better until now.

Keyword: Identity; The Western Music; Royal Thai Air Force Music Division; Story Background Music

1. บทนำ

กองทัพไทยนอกจากมีหน่วยงานหลักในการปกป้องอธิปไตยของประเทศไทยและยังมีหน่วยงานสนับสนุนภารกิจอันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในเหล่าทัพและประชาชนที่ฝึกเตรียมพร้อมด้านการรบต่าง ๆ เพื่อให้ทหารได้มีการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยและเป็นขวัญกำลังใจ เพื่อให้มีกำลังใจได้ปฏิบัติหน้าที่ให้กับประเทศชาติ ทหารดุริยางค์เป็นส่วนหนึ่งของเหล่าทัพที่คอยสร้างสรรค์ผลงานด้วยเสียงดนตรีเพื่อให้เกิดความสุขความบันเทิง ให้แก่เหล่าทหารทั้ง 4 เหล่าทัพ ไม่ว่าจะเป็น กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ล้วนมีเหล่าดุริยางค์ที่ปฏิบัติหน้าที่ เช่น งานสวนสนาม วันกองทัพไทย งานสำคัญทางศาสนา งานพระราชพิธีต่าง ๆ เช่น งานกีฬา 4 เหล่าทัพ งานคอนเสิร์ต 4 เหล่าทัพ เป็นต้น กองดุริยางค์ทหารอากาศเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ขึ้นตรงกับกองทัพอากาศ ที่ใช้ดนตรีเป็นการปฏิบัติงานตามภารกิจต่าง ๆ และเป็นหน่วยงานที่ได้รับการสืบทอดดนตรีมาจากศาสตราจารย์พระเจนดุริยางค์ที่เริ่มก่อตั้งโรงเรียนสอนดนตรีที่ขึ้นตรงกับกองทัพอากาศขึ้น คือ โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ โดยพระเจนดุริยางค์ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นคนแรก มีการเรียนการสอนวิชาดนตรีทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี พระเจนดุริยางค์นำความรู้ดนตรีสากลมาถ่ายทอดให้กับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศตั้งแต่อายุ 1 และสืบทอดมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน (กองดุริยางค์ ทหารอากาศ, 2552) รวมนักเรียนที่จบการศึกษาแล้วทั้งหมด 40 รุ่น (นับจนถึง พ.ศ. 2564) กองดุริยางค์ทหารอากาศ รายงานประจำปี (โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ, 2561)

อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ เป็นรูปแบบและลักษณะเฉพาะตนที่ควรมีการศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการดนตรีสากลที่พระเจนดุริยางค์ได้วางรากฐานไว้ โดยการจัดตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ เพื่อเปิดสอนดนตรีสากล ท่านได้นำความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี ทางด้านปฏิบัติเครื่องดนตรี มาถ่ายทอดให้กับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศรุ่นที่ 1 และสืบทอดมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน ที่มีการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีสากลของท่านอาจารย์พระเจนดุริยางค์ที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ดนตรีสากล

มีความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลในรูปแบบ (1) วงโยธวาทิต (2) วงหัดดนตรี (3) วงจุลดุริยางค์ เพื่อค้นหาความโดดเด่นด้านการปฏิบัติดนตรีสากล เพื่อให้เห็นศักยภาพด้านบุคคลที่มีความสามารถทางด้านปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงกำหนดหัวข้อดังกล่าวเบื้องต้นเพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ให้เห็นถึงสภาพการจัดการดนตรีสากลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการวิจัย และพัฒนากองดุริยางค์ทหารอากาศ ในด้านดนตรีสากลให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ
2. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

3. การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดทฤษฎีด้านอัตลักษณ์ดนตรีอัตลักษณ์ทางดนตรี ลีลา จันสว่าง (2556) โดย ไชมอน ฟรีธ (Simon frith) ตีพิมพ์ในปี 1996 นักวิชาการในสกุลวัฒนธรรมรุ่นบุกเบิกมีความเห็นว่าการศึกษาดนตรีสมัยนิยมควรหันไปศึกษาว่าดนตรีนั้นสร้างกลุ่มคนขึ้นมาได้อย่างไร อีกทั้งสร้างหรือก่อรูปประสบการณ์ชีวิตทั้งในส่วนที่เป็นอัตวิสัยและอัตลักษณ์ร่วมกันขึ้นมาได้อย่างไร ฟรีธเห็นว่าอัตลักษณ์ (Identity) คือประเด็นสำคัญที่เราควรวิเคราะห์กันอย่างเคลื่อนไหว (Mobile) ในส่วนของดนตรีก็เช่นเดียวกันเพราะดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของสังคม)

2. องค์ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีสากล ณัชชา พันธุ์เจริญ (2551) ว่าด้วยเรื่อง “เสียง” เรื่องของเสียงเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของวิทยาศาสตร์ เรียกว่า สอนศาสตร์ (สะ ะ นะ สาด) หรือ Acoustics หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยเรื่องเสียง เนื่องจากดนตรี มีความสัมพันธ์กับเสียงโดยตรง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจเรื่องวิทยาศาสตร์เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับเสียง

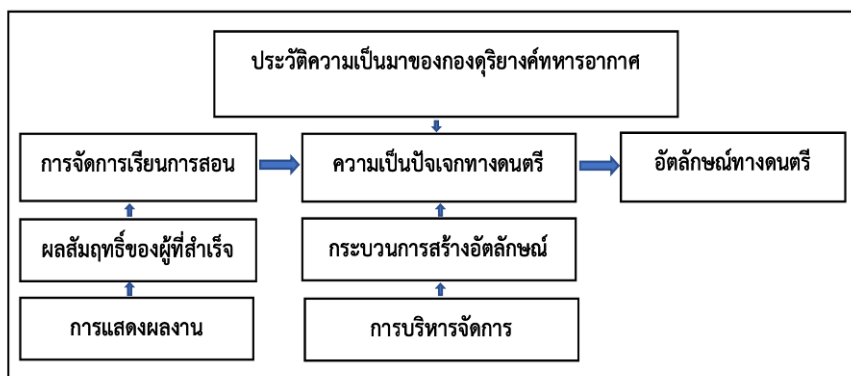
3. องค์ความรู้ด้านประวัติ/พัฒนาการแนวคิดเรื่องประวัติศาสตร์ คำว่า “ประวัติศาสตร์” หรือ “history” ในภาษาอังกฤษมาจากภาษากรีกที่ว่า “historia” ซึ่งหมายถึง “การเรียนรู้” โดย กอตซ์ลัค ได้เสนอว่า นิยามของคำว่าประวัติศาสตร์ที่แพร่หลายที่สุดในปัจจุบันก็คือ “เรื่องอดีตของมนุษยชาติ” และถึงแม้ว่าการศึกษาเกี่ยวกับอดีตของมนุษยชาติจะเป็นภารกิจหลักของนักประวัติศาสตร์ (สิทธิพล เครือรัฐติกาล, 2565)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้เขียนกรอบวิจัยขึ้น เพื่อหาความเป็นอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ในด้าน ประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากล ด้านการจัดการการเรียนการสอนของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ การบริหารจัดการ รูปแบบการบรรเลง ลักษณะของบทเพลง ให้เห็นสภาพดนตรีสากลในปัจจุบัน กองดุริยางค์ทหารอากาศ ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการลงพื้นที่วิจัยต่อไป

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยสรุปกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศได้ดังนี้ ประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศแต่ละยุคโดยแบ่งออก 3 ยุคได้แก่) โดยยุคที่ 1 ยุคเริ่มต้น ปี พ.ศ. 2480 - พ.ศ. 2538 พระเจนครีวงศ์ก่อตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศขึ้น พระเจนครีวงศ์จัดตั้งวงดนตรีสากล ยุคที่ 2 ยุคพัฒนาการดนตรี ปี พ.ศ. 2538 - พ.ศ. 2561 กองดุริยางค์ทหารอากาศได้ย้ายจากทุ่งมหาเมฆมาที่ทุ่งสีกัน ตอนเมือง กรุงเทพมหานคร เกิดการพัฒนาการด้านดนตรี โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยเทียบเท่าประสบการณ์วิชาชีพ 3 (ปวช.3) ยุคที่ 3 ยุคร่วมสมัย ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565 ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาดนตรีให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) ทางด้านอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ประกอบด้วยบทเพลงที่สำคัญต่อกองดุริยางค์ทหารอากาศ ผู้วิจัยได้เลือก มาทั้งหมด 5 บทเพลง ได้แก่ 1) บทเพลงดาวพระศุกร์ 2) บทเพลงศรีอยุธยา 3) บทเพลงบ้านไร่เรา 4) บทเพลงมหาราชพระจอมสยาม 5) บทเพลงชัยพัฒนา รูปแบบที่ใช้ในการบรรเลง ประกอบไปด้วย 1) วงโยธวาทิต 2) วงหัดดนตรี 3) วงจุลดุริยางค์ และ การพัฒนาศักยภาพด้านดนตรีสากลของข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศต่อไป

5. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ สังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสาร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่โครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้ มาจัดกระทำข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสกัดองค์ความรู้ เพื่อต่อยอดสู่การค้นหอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยกำหนด หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ประกอบด้วย ข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants) ประกอบด้วย นักดนตรีแผนกหัดดนตรีแผนกจุลดุริยางค์ แผนกโยธวาทิต ฯลฯ กลุ่มบุคคลทั่วไป (General Informants) ประกอบด้วย อดีตข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

ด้านการดนตรีสากล

1) เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านดนตรีสากล และมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านดนตรีสากล เป็นที่น่ายอมรับทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ

ด้านการบริหารและการจัดการดนตรีสากล

2) เป็นผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีสากล และเป็นหัวหน้าแผนกดนตรี กองดนตรี กองดุริยางค์ทหารอากาศ จากเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยนักดนตรีสากล 3 คน ผู้บริหารและการจัดการดนตรีสากล 3 คน ดังนี้

นักดนตรีสากล และนักเรียบเรียงเสียงประสานเพลง ได้แก่

- 1) พันจ่าอากาศตรีภูมิพัฒน์ ตั้งวัฒนมงคล นักดนตรีแผนกโยธวาทิต กองดนตรี กองดุริยางค์ทหารอากาศ
- 2) เรืออากาศตรีเพชร พันธวานิชย์ ผู้ช่วยนายวงแผนกหัดดนตรี เป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีแจ๊ส มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3) เรืออากาศโทประทีป นพกิจ รองหัวหน้า ฝ่ายวิจัยพัฒนา แผนกวิทยากร กองดุริยางค์ทหารอากาศ

ผู้บริหารและการจัดการดนตรีสากล 3 คน ได้แก่

- 1) เรืออากาศเอกฉัตรชัย สุขนิยม นายทหารประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ
- 2) นาวาอากาศโทจิระ สัตตะพันธ์ศิริ หัวหน้าแผนกดุริยางค์ กองดนตรี กองดุริยางค์ทหารอากาศ ปฏิบัติหน้าที่ รองผอ.โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศกองดุริยางค์ทหารอากาศ
- 3) นาวาอากาศตรีธินา พงษ์ทอง รองหัวหน้า ฝ่ายการศึกษา โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศกองดุริยางค์ทหารอากาศ

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มปฏิบัติ (Casual Informants)

การคัดเลือกกลุ่มผู้ปฏิบัติ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นนักดนตรีของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

1) เป็นนักดนตรีที่ปฏิบัติงานในกองดนตรี กองดุริยางค์ทหารอากาศ

- 1.1 นาวาอากาศตรีวิศิษฐ์ ภาณุญาณกุล
- 1.2 เรืออากาศโทประเทือง บัวอ่อนยศ
- 1.3 เรืออากาศตรีสุระชาติ บริบูรณ์ทรัพย์
- 1.4 เรืออากาศตรีปวิวรรต ปาลพันธุ์
- 1.5 จ่าอากาศเอกธนาตล อินทร์รุ่ง
- 1.6 จ่าอากาศโททีปกร คำสุรีย์

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มบุคคลทั่วไป (General Informants)

การคัดเลือกกลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังนี้

- 1) อดีตข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ
- 2) มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีสากลไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัยจะมีรายละเอียดดังนี้

- 1.2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีของกองดุริยางค์ทหารอากาศ
- 1.2.2 ศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ
- 1.2.3 ศึกษาการเรียนการสอนของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ และการบริหารจัดการดนตรี

3. ขอบเขตงานวิจัย

ด้านเวลา 1. ในปีการศึกษา 2566

ด้านสถานที่ กองดุริยางค์ทหารอากาศ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210

6. ผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาข้อมูลพบว่าประวัติความเป็นมา ของกองดุริยางค์ทหารอากาศ แบ่งได้เป็น 3 ยุค (1) ยุคเริ่มต้น ใน พ.ศ.2480 (2) ยุคพัฒนาการในปีพ.ศ.2538 (3) ยุคร่วมสมัย ในปีพ.ศ.2562-ปัจจุบัน

ประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของ กองดุริยางค์ทหารอากาศ แบ่งออกเป็นยุค ๆ ดังนี้

1. ยุคเริ่มต้น ปี2480 ประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ สามารถแบ่งได้เป็นสอง ช่วง ช่วงแรก สถานที่กองดุริยางค์ทหารอากาศ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ที่เคยเป็นกองภาพยนตร์ทหารอากาศ ในปีพ.ศ. 2489 ส่งมอบพื้นที่ให้กองดุริยางค์ทหารอากาศ ในปีพ.ศ.2483 กองทัพอากาศได้เชิญ ท่านศาสตราจารย์พระเจนดุริยางค์ มารับ ราชการที่กองทัพอากาศ ต่อมาพระเจนดุริยางค์ ได้เปิดโรงเรียนดนตรีทหารอากาศ เรียกว่า “โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ” พระเจนดุริยางค์ได้วางรากฐานในรูปแบบดนตรีสากล รูปแบบการฝึกซ้อม รูปแบบการบรรเลง รูปแบบทฤษฎี และปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก วางรากฐานหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ นำตำรามาวางไว้ในห้องสมุดให้นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศได้ศึกษานำองค์ความรู้ต่าง ๆ มาถ่ายทอดให้นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ และกองดุริยางค์ทหารอากาศ ในปี พ.ศ.2532 กองดุริยางค์ทหารอากาศเปิดรับบุคคลพลเรือนเข้ามาอบรมเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมโยธาวิชาพิเศษ เพิ่มอัตรากำลังพลข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ ในภารกิจรับ-ส่งเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ และการกิจรับ-ส่งบุคคลสำคัญ พิธีการต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ในปี พ.ศ.2534 ถึง 2537 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศได้ขอสนับสนุนครูผู้สอน ในรายวิชาสามัญ และวิชาทหาร จากโรงเรียนเตรียมทหาร เข้ามาสอนที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ในขณะนั้นเป็นหลักสูตรฝึกอบรม 5 ปี ยังไม่รับวุฒิการศึกษา (วิเศษณ์ ภาวปัญญากุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กันยายน 2565)

2. ยุคพัฒนาการดนตรี ในปี พ.ศ.2538 กองดุริยางค์ทหารอากาศได้ย้ายจากทุ่งมหาเมฆ มาที่ ณ กองดุริยางค์ทหารอากาศ ทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.2543 ถึง 2544 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศได้เปิดรับสมัครบุคคลพลเรือนเข้ามาเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ 2 รุ่น รุ่นละ 10 คน โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศทหารอากาศไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ จึงได้ฝากนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ 2 รุ่น ให้แก่โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก กองทัพบก ได้ดูแลรับผิดชอบในหลักสูตร เมื่อโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ มีความพร้อมแล้วสามารถรับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศที่ให้โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกรับผิดชอบดูแลรับโอนกลับมาดูแลที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ และพร้อมรับสมัครบุคคลพลเรือนเข้ามาเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ รุ่นที่ 22 พ.ศ.2543 และ รุ่นที่ 23 พ.ศ.2546 เข้ามาเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ และเป็นรุ่นแรกที่ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ พ.ศ.2540 ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาการดนตรี ซึ่งเทียบวุฒิที่ได้เทียบเท่ากับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ.2549 ข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ และนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศได้ร่วมแสดงในคอนเสิร์ตทัพฟ้าคู่ไทย เพื่อชัยพัฒนาครั้งที่ 1 เนื่องจากผู้บัญชาการทหารอากาศในสมัยนั้น พลอากาศเอกชลิต พุกผาสุข ได้จัดคอนเสิร์ตขึ้นเพื่อบริจาคสิ่งของและทุนทรัพย์ เข้ามูลนิธิชัยพัฒนา ทำให้กองดุริยางค์ทหารอากาศจัดวงออร์เคสตราขนาดใหญ่เต็มรูปแบบ

แบบ รวมถึงนักร้องประสาน ทุกส่วนร่วมในคอนเสิร์ตในครั้งนี้ด้วย ปี พ.ศ.2550 นาวาอากาศเอกอเนก วีระธรรมานนท์ ได้เปิดโอกาสให้ข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ และนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ เข้าร่วมบรรเลงคอนเสิร์ตกับวงดุริยางค์เยาวชนไทยในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (Thai Youth Orchestra) ปี พ.ศ.2553 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศก่อตั้ง วง RTAF Wind Symphony นำโดยนาวาอากาศโทพิรุณ เจิวังค์ และนาวาอากาศตรีวิศิษฐ์ ภวปัญญกุล ได้นำเอาวิชารวมนวงของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศมาฝึกซ้อมการบรรเลงประวณนึ่งบรรเลงในเวลา และนอกเวลา เพื่อให้ให้นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศมีทักษะในการรวมนวงที่ดี เข้าใจถึงการฟัง การอ่านโน้ต ทักษะด้านอื่น ๆ และเป็นจุดเริ่มต้นของวง RTAF Wind Symphony อีกด้วยเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2553 วง RTAF Wind Symphony เข้าร่วมการแข่งขันในรายการ การประกวดวงดุริยางค์เครื่องเป่านานาชาติ แห่งประเทศไทยครั้งที่ 12 ประจำปี 2553 เป็นการเข้าร่วมประกวดครั้งแรก และทำให้การประกวดในครั้งนี้ได้รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ประเภท Wind Band (วงเครื่องเป่าขนาดใหญ่ทั่วไป) รางวัล 1,000,000 บาท จัดขึ้นโดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ณ หอการ แสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อปี พ.ศ.2555 วง RTAF Wind Symphony ได้เข้าร่วมการแข่งขันในรายการ การประกวดวงดุริยางค์เครื่องเป่านานาชาติ แห่งประเทศไทยครั้งที่ 13 ประจำปี 2555 ในการแข่งขันในครั้งนี้ที่ 2 วง RTAF Wind Symphony ได้นำเอาคำติชมจากคณะกรรมการ ในการแข่งขัน ครั้งที่ 1 ของวง RTAF Wind Symphony นำมาปรับแก้ พัฒนาการฝึกซ้อมทำให้ได้รักษาแชมป์ในการแข่งขันไว้ได้ ได้รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ประเภท Wind Band (วงเครื่องเป่าขนาดใหญ่ทั่วไป) รางวัล 1,000,000 บาท ถ้วยพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อปี พ.ศ.2556 วง RTAF Wind Symphony ได้เข้าร่วมการแข่งขันในรายการ การประกวดวงดุริยางค์เครื่องเป่านานาชาติ แห่งประเทศไทยครั้งที่ 14 ประจำปี 2556 ได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประเภท Wind Ensemble ในการแข่งขันในครั้งนี้ เมื่อปี พ.ศ.2558 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศได้ส่ง วง Jazz Big Band เข้าร่วมในการแข่งขันในรายการ Thailand Jazz Competition 2015 ณ เอเชียทีก เดอะ ริเวอร์ฟรอนท์ (Asiatique The Riverfront) ได้รางวัลชนะเลิศ อันดับ 1 และได้รางวัล นักดนตรียอดเยี่ยม 1) the Best Saxophone 2) The Best Trombone 3) The Best Drums และอื่น ๆ

เมื่อปี พ.ศ.2560 กองดุริยางค์ทหารอากาศ ได้จัดการแสดงดนตรีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อให้ประชาชนได้ฟัง โดยตลอดการแสดงกว่า 2 ชั่วโมงนี้ วงดุริยางค์กองทัพอากาศ จัดแสดงเพลงเฉลิมพระเกียรติและเพลงพระราชนิพนธ์ 17 บทเพลง ภายใต้คอนเซ็ปต์ (Concept) “ยิ้มสู้ จงรัก รักดี” ครั้งที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 องค์ ได้แก่ องค์ที่ 1 สวรรค์มีชัย องค์ที่ 2 เพลินใจเสียงดนตรี องค์ที่ 3 องค์พระภูมิพลสดุดี และองค์ที่ 4 ทพฟ้าเกิดจักรีพระจอมไท โดยมี อาจารย์ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ประจำปี พ.ศ.2559 นื่องพินต้า-นางสาวณัฐนิช รัตนเสรีเกียรติ นักร้องและนักแสดงจากละครเวทีเรื่อง สี่แผ่นดิน เดอะมิวสิคัล (The Musical) มาร่วมแสดงดนตรีและขับร้องบทเพลงสร้างความสุข ให้กับประชาชนได้ รับชมรับฟัง (ธันวา พุ่มทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กันยายน, 2565)

3. ยุคร่วมสมัย ในปี พ.ศ.2562 ถึง พ.ศ.2565 วงโยธวาทิตกองดุริยางค์ทหารอากาศ ได้เข้าร่วมประกอบแถวทหารกองเกียรติยศในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร พระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นการดำเนินการตามคตินิยมของศาสนาพราหมณ์ เพื่อป่าวประกาศให้เทวดารู้ว่าบัดนี้จะมีพระมหากษัตริย์หรือพระผู้เป็นเจ้าเกิดขึ้นอีกพระองค์หนึ่งแล้ว สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 ทรงเป็น “พระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์” หลังเข้าพิธีทรงพระมุรธาภิเษก ทรงรับน้ำอภิเษก และทรงสวมพระมหาพิชัยมงกุฎ ทรงเฉลิมพระปรมาภิไธยว่า “พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว” ปี พ.ศ.2562 นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ รุ่นที่ 38 ได้รวมกันสร้างวงดนตรี Only Monday โดยมีสมาชิก ทั้งหมด 3 คน ได้แก่ 1) ชีร์-ทีปกร คำสุริย์ (ร้องนำ/กีตาร์ 2) โปรต-วรวิศ สารเชตต์ (เบส) 3) เฟรม-ศุภาวุธ ขำทอง (กลอง) เป็นวงดนตรีที่นิยมในยุคนี้นี้ วงดนตรีอินดี้ร็อกหน้าใหม่ที่กำลังมาแรงที่สุดในเวลานี้ ด้วยปรากฏการณ์ของซิงเกิ้ลฮิตอย่าง “ได้แต่นึกถึง” ปัจจุบันกวาดยอดวิวบน Youtube มากกว่า 60 ล้านครั้ง มาแล้วอีกด้วย และเป็นความภาคภูมิใจของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ปี พ.ศ.2563 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2563 กองทัพอากาศจัดพิธีสวนสนามถวาย

สัถยปฏิญาณของทหาร - ตำรวจ เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช 2562 และวันกองทัพไทย ณ ศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร จังหวัดสระบุรี ประกาศให้การระบายนี้นี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และ ประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 ในครั้งนี้ กองทัพอากาศให้กำลังพลให้ปฏิบัติงานที่บ้าน Work from home โดยรักษาระยะห่างระหว่างกันของข้าราชการกองทัพอากาศ เช่นเดียวกันกองดุริยางค์ทหารอากาศได้ปฏิบัติตามคำสั่งกองทัพอากาศ โดยผู้บังคับการกองดุริยางค์ทหารอากาศ นาวาอากาศเอกสุราษฎร์ แซ่มวงษ์

1. ระบบการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

หลักสูตรการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ใช้หลักสูตร “ประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ พุทธศักราช 2551” ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี เป็นหลักสูตร ที่กองทัพอากาศ อนุมัติหลักการให้ โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ใช้หลักสูตรการศึกษา ของนักเรียนดุริยางค์ที่ปรับปรุงใหม่ ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศจะได้รับใบประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนดุริยางค์ ทหารอากาศ เทียบเท่าการศึกษาในระดับ (ปวช.) คุณสมบัติผู้เข้ารับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกศึกษาที่ตอบสนอง ความต้องการของกองทัพอากาศ ด้านคุณลักษณะทหารที่ดี มีสมรรถภาพร่างกายที่ดี มีคุณลักษณะผู้นำทางทหารและทักษะทางทหาร มีระเบียบวินัย มีความอดทนอดกลั้นมีคุณธรรม จริยธรรม จงรักภักดีต่อประเทศชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามความต้องการของ กองทัพอากาศ/ กระทรวงกลาโหม (จรัส สัตตะพันธ์ศิริ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กันยายน 2565)

2. อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

อัตลักษณ์ทางด้านบทเพลงของกองดุริยางค์ทหารอากาศ บทเพลงสำคัญที่ใช้ในการบรรเลงของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ประกอบด้วยบทเพลงดังนี้

1. บทเพลงดาวพระศุภร์ คำร้อง/ทำนอง มนัส ปิตตานต์ ขับร้องโดย นาวาอากาศโทประภาศรี ศรีคำภา
2. บทเพลงศรีอยุธยา ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสานโดย ท่าน ศาสตราจารย์ พระเจนดุริยางค์
3. บทเพลงบ้านไร่เรา ทำนอง ท่าน ศาสตราจารย์ พระเจนดุริยางค์ คำร้อง ขุนวิจิตรมาตรา
4. บทเพลงมหาราชพระจอมสยาม คำร้อง/ทำนอง เนรัญชรา เรียบเรียงเสียงประสาน นาวาอากาศตรี บรรจง แก้วคำ
5. บทเพลงชัยพัฒนา ประพันธ์โดยเรืออากาศตรี ปวิวรรต पालพันธุ์

อัตลักษณ์ทางด้านรูปแบบวงดนตรีสากลที่ใช้ในการบรรเลงของกองดุริยางค์ทหารอากาศ รูปแบบของ วงที่ใช้ในการบรรเลงของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ประกอบด้วยดังนี้

1. วงโยธวาทิต
2. วงหัดดนตรี
3. วงจุลดุริยางค์

- รูปแบบในการบรรเลงวงโยธวาทิตของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

- รูปแบบในการบรรเลงวงซิมโฟนีออร์เคสตราของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

- รูปแบบในการบรรเลงวง RTAF wind Symphony ของกองดุริยางค์ทหารอากาศ

การพัฒนาศักยภาพด้านดนตรีสากลของข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ ในสายวิทยาการดุริยางค์ทหารอากาศ มีการเปิดหลักสูตรให้ข้าราชการได้เรียนรู้เฉพาะทางตามสายงาน โดยสายวิทยาการดุริยางค์ทหารอากาศ เปิดการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีสากลตามระดับ ตั้งแต่ระดับ 3 ไป 5 สำหรับผู้ที่เป็นคนคลุคลเรียน เข้ามาเป็นข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ ระดับ 5 ไป 7 สำหรับผู้ที่ผ่านการเรียนการสอนจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ เปิดให้มีการเรียนการสอนตามสายวิทยาการกำหนด แล้วให้มีการสอบวัดผลสำหรับผู้เรียนเพื่อนำไปประกอบผลในการเลื่อนยศต่อไป

นักดนตรีที่มีความสามารถโดดเด่นของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ประกอบด้วย 5 คน ดังนี้

1. เรืออากาศโทเพชร พันธวานิชย์
2. นาวาอากาศโทจิระ สัตตะพันธ์ศิริ
3. นาวาอากาศตรี อินวา พุ่งทอง
4. เรืออากาศเอกฉัตรชัย สุขนิยม
5. พันจ่าอากาศตรีภูมิพัฒน์ ตั้งวัฒนมงคล
6. เรืออากาศโทประทีป นพกิจ

7. อภิปรายผล

ประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ เป็นเรื่องราวที่ผ่านมาตั้งแต่ยุคอดีตถึงยุคปัจจุบัน ได้สอดคล้องกับงานวิจัย เกษรา อินทวัฒน์ (2555) ศึกษาบทบาทหน้าที่ ผลงานเพลงประจำกองดนตรีกองดุริยางค์ทหารอากาศ ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ที่แบ่งออกเป็น 3 ยุค 1. ยุคเริ่มต้น (พ.ศ.2482) 2. ยุคปรับปรุงโดยพระเจนดุริยางค์ (พ.ศ.2484) 3. ยุคหลัง พ.ศ.2500 ถึงปัจจุบัน สามารถสรุปได้ว่า กองดุริยางค์ทหารอากาศมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นอย่างมาก ด้านสถานที่ บุคลากร และการปฏิบัติราชการดนตรี ประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ แต่ละยุคเกิดการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ในยุคพระเจนดุริยางค์ที่ก่อตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศขึ้นมา เพื่อให้มีการเรียนเกี่ยวกับดนตรีสากล แบบสมบูรณ์สอดคล้องกับงานวิจัย สมเกียรติ์ จุลโอภาส (2551) กล่าวว่า โรงเรียนดุริยางค์ทั้ง 3 เหล่าทัพ มีโครงสร้างของหลักสูตรที่เหมือนกันประกอบไปด้วยกลุ่มวิชา 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิชาการทหาร กลุ่มวิชาดนตรี และกลุ่มวิชาสามัญ โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือและโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มีลักษณะเหมือนกันในด้านคุณสมบัตินักเรียน ระยะเวลาเรียน ในขณะที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศมีลักษณะที่แตกต่างกัน

อัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ อัตลักษณ์ดนตรีสากล บทเพลงที่สำคัญต่อกองดุริยางค์ทหารอากาศ ผู้วิจัยได้เลือก มาทั้งหมด 5 บทเพลง ได้แก่ 1) บทเพลงดาวพระศุภรัศมี 2) บทเพลงศรีอยุธยา 3) บทเพลงบ้านไร่เรา 4) บทเพลงมหาราชพระจอมสยาม 5) บทเพลงชัยพัฒนา รูปแบบที่ใช้ในการบรรเลง ประกอบไปด้วย 1) วงโยธวาทิต 2) วงหัดดนตรี 3) วงจุลดุริยางค์ และ การพัฒนาศักยภาพด้านดนตรีสากลของข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ ความเป็นปัจเจกทางดนตรีสากลในสภาพปัจจุบัน กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ การบริหารจัดการ เพื่อค้นหาความโดดเด่นด้านการปฏิบัติดนตรีสากล สอดคล้องกับวิจัย เกษรา อินทวัฒน์ (2555) บทบาทหน้าที่ ของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ด้านการฝึกศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างที่ไม่เคยมีแบบแผน เป็นโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

8. องค์ความรู้ใหม่

1. ได้เห็นพัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ 3 ยุคสมัยตั้งแต่ 1. ยุคเริ่มต้น ปี 2480 2. ยุคพัฒนาการดนตรี ปี พ.ศ.2538 3. ยุคร่วมสมัย ในปี พ.ศ.2562 ถึง พ.ศ.2565 และระบบการศึกษาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

2. ได้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ด้านบทเพลงที่สำคัญ 1.เพลงดาวพระศุภรัศมี 2.บทเพลงศรีอยุธยา 3.บทเพลงบ้านไร่เรา 4.บทเพลงมหาราชพระจอมสยาม 5.บทเพลงชัยพัฒนา และรูปแบบการบรรเลงของวงดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ประกอบด้วย 1.วงโยธวาทิต 2.วงหัดดนตรี 3.วงจุลดุริยางค์

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยเรื่องนี้ควรมีการเผยแพร่ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ ข้าราชการ และนักดุริยางค์ทหารอากาศ ได้รู้ถึงประวัติความเป็นมาและพัฒนาการดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศ นำไปต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ดนตรีสากลของกองดุริยางค์ทหารอากาศอีกต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องผลงานการประพันธ์เพลงและการวิเคราะห์บทเพลงของข้าราชการกองดุริยางค์ทหารอากาศ
2. ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ และแผนกวิทยากร ในด้านการพัฒนาดนตรีไปสู่ดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ และในด้านการเรียนการสอนดนตรีในสภาพปัจจุบัน

รายการอ้างอิง

- กองดุริยางค์ทหารอากาศ. (2552). *การจัดตั้งหน่วยขลุ่ย-กลอง และขยายหน่วยขลุ่ย-กลองเป็นเครื่องเป่าวง. ที่ระลึกเนื่องในโอกาสครบรอบ 69 ปี. กองดุริยางค์ทหารอากาศ. กองดุริยางค์ทหารอากาศ.*
- กองดุริยางค์ทหารอากาศ. (2561). *รายงานประจำปีโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ. กองดุริยางค์ทหารอากาศ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน. กองดุริยางค์ทหารอากาศ.*
- เกษรา อินทวัฒน์. (2555). *ศึกษาบทบาทหน้าที่ผลงานเพลงประจำกองดนตรี กองดุริยางค์ทหารอากาศ. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2549). *สังคีตนิยมความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2551). *ทฤษฎีดนตรี (Music Theory) (พิมพ์ครั้งที่ 8). เกศกะรัต.*
- ลีลา จันสว่าง. (2556). *การศึกษาความเชื่อมโยงของสื่อสังคมและอุดมการณ์ชาตินิยมกระแสหลักผ่านสื่อละครโทรทัศน์เรื่องทวิภพ. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- สมเกียรติ์ จุลโอภาส. (2551). *การศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์โรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพ. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล*
- สิทธิพล เครือรัฐติกา. (2565, 2 กุมภาพันธ์). *แนวคิดเรื่องประวัติศาสตร์ (history) และประวัติศาสตร์นิพนธ์ (historiography).* <http://kositthiphon.blogspot.com/2008/12/history-historiography.html>

ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023
ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
Satisfaction on TEQBALL 2023 Electronics Book of Undergraduate Students
of the Faculty of Sport Science, Burapha University

ศิรดา วงษ์มา¹ และ วัชริน ผดุงรัชดาภิจ²

Sirada Wongma and Watcharin Padungratchadakit

Article History

Received: 11-11-2023; Revised: 08-12-2023; Accepted: 12-12-2023

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.3>

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทางประชากรด้านเพศ ด้านชั้นปี และด้านสาขาวิชากับความพึงพอใจที่มีต่อสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา การศึกษครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Survey research) ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรม IBM SPSS Statistics สถิติที่ใช้ในการพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ T-test และ One-Way ANOVA โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจต่อการรับชมสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.53) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน มีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.60) ลำดับที่ 2 คือ ความพึงพอใจด้านภาพประกอบ ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.56) ลำดับที่ 3 มีความพึงพอใจเท่ากัน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.55) และด้านการออกแบบกราฟิก ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.60) และลำดับสุดท้ายด้านเสียง ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.63)

การวิเคราะห์เชิงอนุมาน ลักษณะทางประชากรศาสตร์ 1) ด้านเพศต่างกันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ไม่แตกต่างกัน 2) ด้านแต่ละ

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสื่อสารมวลชนทางกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
Undergraduate in Sport Mass Communications, Faculty of Sport Science, Burapha University

²อาจารย์ สาขาวิชาสื่อสารมวลชนทางกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

Lecturer, Sport Mass Communications, Faculty of Sport Science, Burapha University

E-mail: wacharin@go.buu.ac.th *Corresponding Author

ชั้นปีของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3) ด้านแต่ละสาขาวิชาของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: อิเล็กทรอนิกส์บุ๊ก; เทคบอล; ความพึงพอใจ

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the satisfaction on TEQBALL 2023 electronics book of undergraduate students of the faculty of Sport Science, Burapha University and to compare the differences of demographical characteristics regarding the genders, years, and majors affecting the satisfaction on TEQBALL 2023 electronics book of undergraduate students of the faculty of Sport Science, Burapha University. This study was quantitative research. The data collection was done by using survey research method. A questionnaire was used as a research tool from 240 undergraduate students. The data collection was calculated by the IBM SPSS Statistics program. The descriptive statistics were mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and the statistics for analysis were T-test and One-Way ANOVA, with a statistically significant at the level of 0.05

The findings revealed that all 5 aspects of satisfaction on TEQBALL 2023 electronics book were at a high level ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.53). When considering each aspect, the factor of Interaction with readers was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.60), followed by the factor of Pictures ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.56), and then the factor of Contents ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.55) and the Graphic design ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.60) were at the same level of satisfaction, the factor of Sound was at the lowest level ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.63) respectively.

The inferential analysis on demographic characteristics: 1) the different genders of undergraduate students of the faculty of Sport Science, Burapha University did not have different level of satisfaction on TEQBALL 2023 electronics book; 2) the different years of undergraduate students of the faculty of Sport Science, Burapha University had different level of satisfaction on TEQBALL 2023 electronics book, with statistical significance at the level of 0.05; 3) the different majors of undergraduate students of the faculty of Sport Science, Burapha University did not have different level of satisfaction on TEQBALL 2023 electronics book

Keywords: e-book; teqball; satisfaction

1. บทนำ

กีฬาเทคบอล (Teqball) ได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 2014 ณ ประเทศฮังการี ใช้ทักษะของกีฬาฟุตบอลเป็นทักษะพื้นฐาน มีอุปกรณ์ในการเล่นประกอบไปด้วยโต๊ะทรงโค้ง และลูกบอล โดยให้ผู้เล่นทั้งสองฝั่งใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย (ยกเว้นมือและแขน) ส่งลูกบอลโต้ตอบกันไปมา การนับแต้มคิดจากการที่ลูกบอลไปสัมผัสโต๊ะฝั่งตรงข้าม คล้ายกับกีฬาเทเบิลเทนนิส เป็นกีฬาที่ผู้เล่นจะได้เสริมสร้าง

ทักษะพื้นฐานทางกีฬาหลายด้านไปพร้อม ๆ กัน ทำให้กีฬาเทคบอลได้รับความนิยมอย่างมากในหลายประเทศ โดยในปัจจุบันสหพันธ์กีฬาเทคบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Teqball : FITEQ) มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 152 ประเทศทั่วโลก ตั้งอยู่ ณ สมาพันธรัฐสวิส มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนากีฬาเทคบอลให้แพร่หลายทั่วโลก ช่วยผลักดันให้มีการจัดตั้งสมาคมกีฬาเทคบอลในประเทศต่าง ๆ และร่วมกันตั้งกฎของกีฬาเทคบอล (สมาคมกีฬาเทคบอลแห่งประเทศไทย, 2565)

กีฬาเทคบอลในประเทศไทย ถือเป็นกีฬาใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม จะเห็นได้ว่าการนำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์กีฬาเทคบอลผ่านสื่อมวลชนหลายช่องทาง เช่น องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai Public Broadcasting Service) ที่ได้ผลิตรายการ Teqball Thailand by Thai PBS (Thai PBS, 2566) ในรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาการแข่งขันกีฬาเทคบอลในประเทศไทย นอกจากนี้สื่อออนไลน์ช่องทางต่าง ๆ ยังการนำเสนอข่าวการแข่งขัน ผลงานของทีมชาติไทยในการแข่งขันระดับนานาชาติอีกด้วย โดยกีฬาเทคบอลถูกกำกับดูแลภายใต้สมาคมกีฬาเทคบอลแห่งประเทศไทย ที่ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ.2564 โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสหพันธ์เทคบอลนานาชาติ (International Teqball Federation - FITEQ) ที่กำหนดกติกาการแข่งขันให้เป็นมาตรฐานสากล ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันรายการระดับชาติ และนานาชาติ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดการสร้างแหล่งรวบรวมข้อมูล รายละเอียดทั้งประวัติความเป็นมาในต่างประเทศ และในประเทศไทย สนามการแข่งขัน กฎกติกา วิธีการเล่น ประเภทรายการแข่งขันกีฬาเทคบอลในต่างประเทศ รายการแข่งขันที่ผ่านความร่วมมือระหว่างสหพันธ์กีฬาเทคบอลนานาชาติ กับองค์กรกีฬาระดับชาติ ผลงานของนักกีฬาเทคบอลทีมชาติไทย รายชื่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งหากใช้สื่อมาช่วยในการรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นจะทำให้กีฬาเทคบอลเป็นที่รู้จัก และเห็นถึงพัฒนาการของกีฬาเทคบอล และสิ่งที่ควรพัฒนาต่อไป โดยสื่อที่เหมาะสมสำหรับการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ หนังสือ ซึ่งเป็นสื่อที่นับว่าเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลได้เป็นอย่างดี เป็นแหล่งอ้างอิงที่มีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัลหนังสือเล่มได้ถูกพัฒนาในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ที่ช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-book เหมาะสำหรับการอ่านในปัจจุบัน เป็นหนังสือที่สามารถเปิดอ่านได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านอินเทอร์เน็ต ถูกสร้างขึ้นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มีทั้งแบบลิขสิทธิ์ และโอเพนซอร์สต่าง ๆ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มักเป็นไฟล์ที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์ได้ หรือผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ได้ ลักษณะการนำเสนอคล้ายกับการอ่านหนังสือทั่วไป มีลักษณะพิเศษ คือ ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหา (จินตวิทย์ คล้ายสังข์, 2555) จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาสิ่งพิมพ์ออนไลน์ในยุคดิจิทัล พบว่า เหตุที่มีการเปิดรับสิ่งพิมพ์ออนไลน์ในระดับมากที่สุด คือ สิ่งพิมพ์ที่สะดวกต่อการเข้าถึง ดังนั้นการออกแบบสิ่งพิมพ์ออนไลน์จึงควรทำให้ผู้อ่านสามารถใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน และสามารถเข้าถึงสิ่งพิมพ์ออนไลน์นั้นได้ง่าย (สุจรรยา วงศ์สวัสดิ์, 2554) นอกจากนั้นสามารถแทรกภาพ เสียงภาพเคลื่อนไหวได้ แบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ อีกอย่างที่สำคัญ คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลาคุณสมบัติที่กล่าวมาจะไม่เป็นหนังสือธรรมดาทั่วไป (อัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ, 2562) พบงานวิจัยที่การศึกษาความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาลักษณะประชากรและพฤติกรรมการเปิดรับ e-book, ศึกษาความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของนักศึกษาต่อ e-book และศึกษาปัญหาและความต้องการใช้ e-book ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางปรับปรุงให้นักศึกษาได้รับความพึงพอใจสูงสุดจากการใช้บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และเป็นแนวทางพัฒนาการทำงานของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (ยุทธนา พิมพ์จักร, 2552)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ทั้งในด้านเนื้อหา ด้านภาพประกอบ ด้านเสียงการออกแบบกราฟิก และด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลกีฬาเทคบอลในด้านต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์กีฬาเทคบอลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทางประชากรกับความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

3. สมมติฐานงานวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรด้านชั้นปีต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน
3. ลักษณะทางประชากรด้านสาขาวิชาต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน

4. การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกรักชอบในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ความพึงพอใจก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ความเข้าใจอันดีต่อกัน และเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ (จิตโส เกตุแก้ว, 2556) ด้านแนวคิดการใช้สื่อและความพึงพอใจเป็นแนวคิดหลักสำคัญในการศึกษาวิจัยผู้รับสารจากสื่อมวลชน ซึ่งหัวใจสำคัญประการหนึ่งของแนวคิดนี้คือการเลือกใช้สื่อต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากความต้องการด้านจิตใจของตนเอง โดยที่ผู้รับสารแต่ละคนจะมีแรงจูงใจส่วนตัวบางประการในการเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ และเชื่อว่าสื่อมวลชนจะตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้ความคาดหวังอันสืบเนื่องจากแรงจูงใจส่วนบุคคลต่าง ๆ นี้จะถูกประเมินในแง่ความพึงพอใจที่ได้รับอีกครั้งจากผู้รับสารว่าสื่อนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการคาดหวังได้หรือไม่หากความพึงพอใจมีมากเท่าหรือมากกว่าที่คาดหวังผู้รับสารจะเปิดรับสื่อนั้นมากขึ้นและหากเป็นในทางกลับกัน ผู้รับสารก็จะเปิดรับสื่อนั้นน้อยลง และหาสื่ออื่นเพื่อตอบสนองความต้องการคาดหวังแทน (McQuail, 1987) ในเชิงสังคมพบว่า สภาวะทางจิตใจ และสังคมที่แตกต่างกันของบุคคลเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความต้องการที่แตกต่างกันไป ซึ่งความต้องการที่แตกต่างกันนี้ทำให้บุคคลคาดคะเนว่าสื่อแต่ละประเภทจะสามารถสนองความพอใจได้แตกต่างกัน และเป็นที่นำไปสู่ความแตกต่างในการใช้สื่อหรือการเปิดรับสื่อของบุคคลอันเป็นผลทำให้เกิดความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อที่แตกต่างกัน และยังก่อให้เกิดผลอื่น ๆ ที่ไม่ได้คาดหวังไว้ตามมาอีกด้วย (Katz, E. et al, 1974)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรืออีบุ๊ก (e-book) เป็นคำภาษาต่างประเทศ ย่อมาจากคำว่า Electronics Book หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเสนอข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ที่สามารถเชื่อมต่อข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และเป็นสื่อการถ่ายทอดที่เปิดโลกสังคมแห่งการเรียนรู้แบบใหม่พร้อมด้วยข้อมูลที่สามารถนำเสนอข้อมูลได้ทั้งตัวอักษรหรือตัวเลข รวมถึงภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว ทำให้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ (เสาวลักษณ์ ญาณสมบัติ, 2545) โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลทั้งในระบบออฟไลน์ และออนไลน์ นอกจากนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบ

ทดสอบ และอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถปรับปรุงให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป (ไพฑูรย์ ศรีฟ้า, 2556)

กีฬาเทคบอล (Teqball)

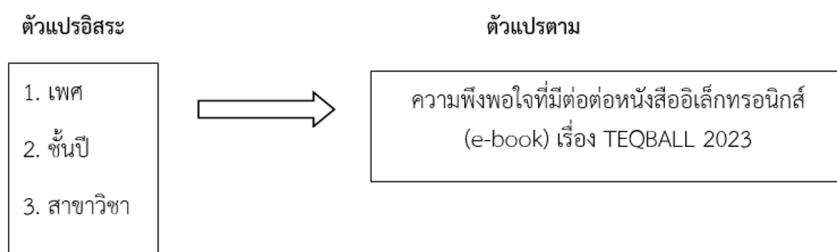
กีฬาเทคบอล (Teqball) ได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 2014 ณ ประเทศฮังการี โดยนักกีฬาฟุตบอลในฮังการีเป็นผู้คิดค้นคือ Gábor Borsányi, György Gattyán และ Viktor Huzsár กีฬาเทคบอลใช้ทักษะของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน มีอุปกรณ์ในการเล่นประกอบไปด้วยโต๊ะทรงโค้ง และลูกบอล โดยให้ผู้เล่นทั้งสองฝั่งใช้วิธีเตะต่าง ๆ ของร่างกาย (ยกเว้นมือและแขน) ส่งลูกบอลโต้ตอบกันไปมา การนับแต้มคิดจากการที่ลูกบอลไปสัมผัสโต๊ะฝั่งตรงข้ามคล้ายกับกีฬาเทเบิลเทนนิส ด้วยลักษณะการเล่นที่ไม่มีการปะทะกันโดยตรงระหว่างตัวผู้เล่น และเป็นกีฬาที่ผู้เล่นจะได้เสริมสร้างทักษะพื้นฐานทางกีฬาหลายด้านไปพร้อม ๆ กัน ทำให้กีฬาเทคบอลได้รับความนิยมอย่างมากในหลายประเทศ (สมาคมกีฬาเทคบอลแห่งประเทศไทย, 2565) กีฬาเทคบอลถือเป็นกีฬาใหม่ที่เข้ามาสู่ประเทศไทยได้เพียง 2 ปี นับตั้งแต่มีการก่อตั้ง สมาคมกีฬาเทคบอลแห่งประเทศไทย ขึ้นใน พ.ศ. 2564 มี พลเอกธนาธิพ ชูสุนทรกุล ดำรงตำแหน่งเป็นนายกสมาคมฯ จากทักษะของกีฬาเทคบอลที่เป็นการประยุกต์ใช้ทักษะของกีฬาเซปักตะกร้อเป็นพื้นฐานของการเล่นอยู่เดิมแล้ว จึงได้จัดให้มีการฝึกซ้อมเพื่อส่งเสริมแข่งขัน ต่อมาทางสมาคมฯ สามารถส่งนักกีฬาลงสนามเมื่อวันที่ 23 – 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 และถูกทั่วโลกจับตามองจากทักษะการตีลังกาเตะลูกบอลในสไตล์กีฬาเซปักตะกร้อ จนพานักกีฬาประเภทชายคู่ได้รางวัล Favorite Team และลงเล่นใน ‘Gala Match’ กับทีมบราซิล แม้จะไม่ได้รางวัลในการแข่งขันจริงก็ตาม (Urban Creature, 2565)

จากการทบทวนวรรณกรรมชี้ให้เห็นได้ว่าสื่อมีผลต่อความพึงพอใจต่อผู้รับสารทั้งจากความต้องการทางด้านจิตใจของตนเองหรือในเชิงสังคมสิ่งแวดล้อมที่เหมือนหรือแตกต่างกันอันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ดังนั้นจากที่กีฬาเทคบอลได้เข้ามาสู่ประเทศไทยในระยะเวลาเพียงสองปี การเผยแพร่ข้อมูลของกีฬาเทคบอลจึงจำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเลือกใช้สื่อประเภทที่เหมาะสม เข้าใจง่ายด้วยภาพนิ่ง วิดีโอ ประกอบ สดุด และรวดเร็ว ในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรืออีบุ๊ก ที่จะสื่อในการเผยแพร่ช่องทางหนึ่งเพื่อช่วยในการประชาสัมพันธ์กีฬาเทคบอลให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายได้มากขึ้นต่อไป

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

6. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Survey research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตรดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาทั้ง 3 สาขาวิชา 4 ชั้นปีของปีการศึกษา 2566 จำนวน 764 คน ใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 15-30% ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 230 คน เพื่อทดแทนการสุ่มหาย ในการทำวิจัยครั้งนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non- probability Sampling) จากนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 240 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ชั้นปี ชั้นปีละ 60 คน จำนวน 3 สาขาวิชา แบ่งเป็นสาขาวิชาละ 20 คน คิดเป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน โดยเก็บข้อมูลในเดือนกันยายน พ.ศ. 2566

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสื่อสารมวลชนทางกีฬา สาขาวิชาการจัดการและการสอนกีฬา และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023

3. ขอบเขตการวิจัย

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาเทคบอล ศึกษาในกลุ่มนิสิตรดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาทั้ง 3 สาขาวิชา 4 ชั้นปี เก็บรวบรวมข้อมูลเดือนกันยายน ปีการศึกษา 2566

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) คำถามเป็นแบบปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert rating scale) จำนวน 16 ข้อ โดยมีคำตอบเป็น 5 ระดับ และมีเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้ 1.00 - 2.33 อยู่ในระดับน้อย 2.34 - 3.67 อยู่ในระดับปานกลาง และ 3.68 - 5.00 อยู่ในระดับมาก และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content validity) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency - IOC) ที่ 0.87 และตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) จำนวน 30 คน ได้ค่าเท่ากับ 0.82

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาของกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยแจกคิวอาร์โค้ดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ให้กับกลุ่มตัวอย่าง อธิบายวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม
3. กลุ่มตัวอย่างสแกนคิวอาร์โค้ดผ่านมือถือ สำหรับการตอบแบบสอบถามออนไลน์ พร้อมแจ้งกำหนดเวลาในการตอบกลับแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบในแบบสอบถามเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่ถูกต้อง ครบถ้วน ไปวิเคราะห์ข้อมูล
5. ผู้วิจัยนำข้อมูลการตอบแบบสอบถามออนไลน์มาสรุปเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้โปรแกรม SPSS

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) แสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยค่าสถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้วิเคราะห์ ลักษณะประชากร ความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรด้านเพศแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ค่า จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Sample T-Test) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะประชากรด้านชั้นปีแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะประชากรด้านสาขาวิชาแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05

7. ผลการวิจัย

นิสิตระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาทั้ง 3 สาขาวิชา 4 ชั้นปี ของปีการศึกษา 2566 จำนวน 240 คน เป็นเพศชาย จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเพศหญิง 120 คน คิดเป็นร้อยละ 50 โดยแบ่งได้เป็นแต่ละชั้นปีละ 60 คน ทั้ง 4 ชั้นปี คิดเป็น ร้อยละ 25 ของแต่ละชั้นปี

จากวัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

ตารางที่ 1

แสดงผลระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ความพึงพอใจด้านเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
ความพึงพอใจด้านภาพประกอบ	4.44	0.56	มาก
ความพึงพอใจด้านเสียง	4.35	0.63	มาก
ความพึงพอใจในการออกแบบกราฟิก	4.40	0.60	มาก
ความพึงพอใจด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน	4.45	0.60	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.41	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการสำรวจระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 โดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมา คือ ความพึงพอใจด้านภาพประกอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และลำดับที่ 3 คือ ความพึงพอใจด้านเนื้อหา และความพึงพอใจในการออกแบบกราฟิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 2

แสดงผลระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ด้านเนื้อหา

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.42	0.69	มาก
ความถูกต้องของเนื้อหา	4.41	0.66	มาก
ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม และเข้าใจง่าย	4.40	0.68	มาก
การเรียงลำดับของเนื้อหามีความต่อเนื่อง	4.40	0.67	มาก
รูปแบบการนำเสนอเนื้อหามีความเหมาะสม	4.39	0.66	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.40	0.55	มาก

จากตารางที่ 2 ด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เนื้อหาที่น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.42 รองลงมา คือ ความถูกต้องของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.41 และลำดับที่ 3 คือ ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม และเข้าใจง่าย และการเรียงลำดับของเนื้อหามีความต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.40

ตารางที่ 3

แสดงผลระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ด้านภาพประกอบ

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ภาพประกอบมีความน่าสนใจ	4.44	0.69	มาก
มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.42	0.68	มาก
ภาพประกอบมีความคมชัด	4.44	0.69	มาก
ความเหมาะสมของภาพประกอบ	4.47	0.63	มาก
การจัดองค์ประกอบของภาพ	4.43	0.66	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.44	0.56	มาก

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสมของภาพประกอบ มีค่าเฉลี่ย 4.47 รองลงมา คือ ภาพประกอบมีความน่าสนใจ และภาพประกอบมีความคมชัด มีค่าเฉลี่ย 4.44 และลำดับที่ 3 คือ การจัดองค์ประกอบของภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.43

ตารางที่ 4

แสดงผลระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ด้านเสียง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ความน่าสนใจของเสียงบรรยาย	4.34	0.73	มาก
ความชัดเจนในการบรรยาย	4.36	0.75	มาก
การออกเสียงถูกต้องตามหลักภาษา	4.38	0.73	มาก
ความเหมาะสมของดนตรีประกอบการบรรยาย	4.30	0.79	มาก
ความสอดคล้องของเสียงกับภาพ	4.38	0.73	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.35	0.63	มาก

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การออกเสียงถูกต้องตามหลักภาษา และความสอดคล้องของเสียงกับภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมา คือ ความชัดเจนในการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.36 และลำดับที่ 3 คือ ความน่าสนใจของเสียงบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.34

ตารางที่ 5

แสดงผลระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ด้านกราฟิก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
สามารถดึงความสนใจของผู้ชมได้ในทันที	4.35	0.76	มาก
มีความสร้างสรรค์ สวยงาม	4.38	0.74	มาก
สีของกราฟิกมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.45	0.67	มาก
ขนาดตัวอักษรชัดเจนและอ่านง่าย	4.41	0.69	มาก
การจัดวางองค์ประกอบและเลย์เอาต์มีความเหมาะสม	4.41	0.72	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.40	0.60	มาก

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สีของกราฟิกมีความเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมา คือ ขนาดตัวอักษรชัดเจนและอ่านง่าย และการจัดวางองค์ประกอบและเลย์เอาต์มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.41 และลำดับที่ 3 คือ มีความสร้างสรรค์ สวยงาม มีค่าเฉลี่ย 4.38

ตารางที่ 6

แสดงผลระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลถูกต้อง	4.46	0.65	มาก
การเข้าถึงข้อมูลถูกต้อง รวดเร็ว	4.48	0.70	มาก
ให้ผลย้อนกลับทันที	4.42	0.70	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.45	0.60	มาก

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเข้าถึงข้อมูลถูกต้อง รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมา คือ ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.46 และลำดับที่ 3 คือ ให้ผลย้อนกลับทันที มีค่าเฉลี่ย 4.42

จากวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทางประชากร ได้แก่ ด้านเพศ, ด้านชั้นปี และด้านสาขาวิชา กับความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานที่ 1 “ลักษณะทางประชากรด้านเพศต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน”

ตารางที่ 7

แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรด้านเพศกับความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023

เพศ	$\bar{x}$	S.D.	t	p
ชาย	4.41	0.51	0.13	0.90
หญิง	4.40	0.55		

จากตารางที่ 7 แสดงว่าลักษณะประชากรด้านเพศที่แตกต่างกันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ไม่แตกต่างกัน

2. การทดสอบสมมติฐานที่ 2 “ลักษณะทางประชากรด้านชั้นปีต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน”

ตารางที่ 8

แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรด้านระดับชั้นปีกับความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023

ระดับชั้น	$\bar{x}$	S.D.	F	P
1. ชั้นปีที่ 1	4.37	0.57	3.53	0.02*
2. ชั้นปีที่ 2	4.45	0.52		
3. ชั้นปีที่ 3	4.55	0.48		
4. ชั้นปีที่ 4	4.26	0.50		

*นัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 8 แสดงว่าลักษณะประชากรด้านชั้นปีที่แตกต่างกันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 มากกว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4

3. การทดสอบสมมติฐานที่ 3 “ลักษณะทางประชากรด้านสาขาวิชาต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน”

ตารางที่ 9

แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรด้านสาขาวิชากับความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023

สาขาวิชา	$\bar{x}$	S.D.	F	p
1. สื่อสารมวลชนทางกีฬา	4.32	0.55	2.17	0.12
2. การจัดการและการสอนกีฬา	4.49	0.52		
3. วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา	4.40	0.53		

จากตารางที่ 9 แสดงว่าลักษณะประชากรด้านสาขาวิชาที่แตกต่างกันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ไม่แตกต่างกัน

8. อภิปรายผล

ระดับความพึงพอใจของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ที่กลุ่มผู้วิจัยผลิตขึ้นนั้นมีการออกแบบที่สร้างสรรค์ สวยงาม มีการใช้ภาพประกอบน่าสนใจ มีความคมชัด สีของกราฟิกมีความเหมาะสมกับเนื้อหา การจัดวาง

องค์ประกอบต่าง ๆ รวมถึงการเรียงลำดับของเนื้อหามีความต่อเนื่อง มีความสอดคล้องกันระหว่างเสียงบรรยายกับภาพ การเชื่อมโยงที่ถูกต้อง สามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วขึ้น ซึ่งสื่อที่ผู้วิจัยผลิตนั้นเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ และโต้ตอบกับผู้อ่านได้ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเพิ่มข้อมูลทั้งในระบบออฟไลน์ และออนไลน์ นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถปรับปรุงให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป (ไพฑูรย์ ศรีฟ้า, 2556) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตย์ อินมา (2560) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการถ่ายภาพบุคคลสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และงานวิจัยของจินดารัตน์ พลอดเปลื้อง และสรลีส สันธิจันทร์ (2565) เรื่องความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง เล่าลูกหนัง นักบอลไทยสู่เส้นทางค้าแข้งในต่างแดน 2021 ของนิสิตสาขาวิชาสื่อสารมวลชนทางกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตสาขาวิชาสื่อสารมวลชนทางกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เล่าลูกหนัง นักบอลไทยสู่เส้นทางค้าแข้งในต่างแดน 2021 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งพบว่าผลการศึกษาวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากร ด้านเพศต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ เนื่องจากนิสิตกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในสังคมการเรียนรู้ที่มีความคล้ายคลึงกันจึงมีความชอบ และความสนใจหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปในทิศทางเดียวกัน หรือเกิดการคล้ายตามกัน เพศจึงไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษณีย์ ด่านกลาง (2559) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ชมวิดีโอคอนเทนต์บนสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการรับชมสื่อวิดีโอคอนเทนต์บนสื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ชมวิดีโอคอนเทนต์บนสื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ เคี่ยมการ (2564) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรม และความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อออนไลน์สถานีวิจัยกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของผู้บริโภคในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อออนไลน์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรด้านชั้นปีต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีความแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ลักษณะประชากรด้านชั้นปีที่แตกต่างกันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลต่อความพึงพอใจในการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยระดับความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 4 มีค่าน้อยกว่าชั้นปีอื่น ๆ สาเหตุที่ระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน อาจะมาจากนิสิตแต่ละชั้นปีมีประสบการณ์ และการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ส่งผลให้มีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ซึ่งระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อความคิด ความต้องการที่แตกต่างกันไป ปัจจัยด้านการศึกษาที่ดีจึงจะเป็นตัวบ่งบอกความได้เปรียบของผู้รับสาร เช่น ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะสามารถรับข่าวสารและตีความได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่าสามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่า และไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ จนกว่าจะได้รับหลักฐานที่มากพอ (วศิน สันทรณ์, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยณัฐแก้ว ข้องรอด (2556) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ภายในของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์จำแนกตาม

ชั้นปีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งภาพรวมและรายสัปดาห์แต่ละสัปดาห์ สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่อาจจะมียากน้อยแตกต่างกันไป และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นไปได้ทั้งทางลบ และทางบวก เมื่อสิ่งใดนั้นสามารถสนองความต้องการทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ (สุตารัตน์ จันทร์พุทธ, 2558)

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรด้านสาขาวิชาต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ เนื่องจากนิสิตกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 สาขาวิชา อยู่ในสังคมที่มีความคล้ายคลึงกันจึงมีความสนใจหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปในทิศทางเดียวกัน หรือเกิดการคล้อยตามกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถพร วรณทอง, พัทธ์ สุรินทร์วัฒนกุล และวุฒิชัย ภูติ (2566) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สื่อดิจิทัลแบบความเป็นจริงเสริมร่วมกับเทคนิคการคิดนอกกรอบเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีแบบการเรียนรู้ต่างกันเมื่อเรียนโดยวิธีการสอนบนเว็บด้วยวิธีการสอนแบบคิดนอกกรอบแล้วมีผลคะแนนการสร้างสรรค์ ไม่ต่างกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก สิริพงศ์ทักษิณ (2559) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับและความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์บริการของหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีคณะที่สังกัดแตกต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่อออนไลน์ และสื่อกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน

9. องค์ความรู้ใหม่

1. ได้ทราบถึงความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ได้ทราบถึงความแตกต่างของลักษณะทางประชากรกับความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
3. สามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในการทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ในครั้งต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการนำเสนอเนื้อหาที่กีฬาเทคบอลผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกีฬาเทคบอล (Teqball) สำหรับใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์กีฬาเทคบอลในประเทศไทยโดยสมาคมกีฬาเทคบอลแห่งประเทศไทย

10. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. พัฒนาด้านเสียงให้มีคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความพึงพอใจในด้านน้อยอยู่ในลำดับสุดท้ายโดยการเลือกใช้เสียงดนตรีประกอบ ความชัดเจนของการบรรยาย และการออกเสียงถูกต้องตามหลักภาษา ให้น่าสนใจและความสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) มากยิ่งขึ้น
2. ควรปรับด้านเนื้อหาให้มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเหมาะสมมากขึ้น เรียงลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องมากขึ้น ใช้ภาษาที่เหมาะสม และเข้าใจง่ายมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความพึงพอใจด้านน้อยรองลงมา หากมีการเพิ่มความต่อเนื่องของเนื้อหาได้อย่างครบถ้วน
3. ควรปรับด้านการออกแบบกราฟิก ให้มีความน่าสนใจดึงดูดผู้ชมได้ในทันที

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนิสิตคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพาเท่านั้น ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น อาจจะเป็นกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับกีฬาเทคบอลโดยตรง เพื่อนำมาพัฒนาข้อมูลในบางประเด็นให้มีความสมบูรณ์มาก
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) หรือการสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการเพิ่มเติมแปรที่จะศึกษาเพิ่มเติมในด้านอื่น ๆ เช่น อายุ อาชีพ สถานภาพ รายได้เฉลี่ย เป็นต้น เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการนำเสนอผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง TEQBALL 2023 ให้เหมาะสมกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่อไป

รายการอ้างอิง

- จินดารัตน์ พลอดเปลื้อง และสรลลิต์ สนธิจันทร์. (2565). ความพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง เล่าลูกหนังนักบอลไทยสู่เส้นทางค้าแข้งในต่างแดน 2021 ของนิสิตสาขาวิชาสื่อสารมวลชนทางกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารสังคมศาสตร์*, 11(2), 28-39.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2555). สิ่งพิมพ์ดิจิทัลสำหรับผู้เรียนยุคอินเทอร์เน็ต. *การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอีเลิร์นนิ่ง*. (หน้า 53-62). โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- จิตใส เกตุแก้ว. (2556). ความพึงพอใจของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการพัฒนาครูด้วยชุดฝึกอบรม e-Training. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม].
- บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535, 1 สิงหาคม). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่างการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/148945/109451>.
- พิมพ์ชนก สิริพงศ์ทักษิณ. (2559). การเปิดรับและความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์บริการของหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].
- ไพฑูริย์ ศรีฟ้า. (2556, 20 กรกฎาคม). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book). https://maejopress2.mju.ac.th/wtms_newsDetail.aspx?nID=5140&lang=th-TH
- ยุทธนา พิมพ์จักร. (2552). ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง].
- วศิน สันทรธรรณ. (2557). ลักษณะทางประชากร พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และปัจจัยทางการตลาด ที่มีผลต่อการซื้ออะไหล่รถยนต์ในสินค้าประเภทหลอดไฟฟ้าหน้ารถยนต์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ].
- สมาคมกีฬาเทคบอลแห่งประเทศไทย. (2565, 20 กรกฎาคม). ประวัติความเป็นมาของกีฬาเทคบอล. <https://www.thaiteqball.org/about/history>
- เสาวลักษณ์ ญาณสมบัติ. (2545). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องนวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- สุดารัตน์ จันทร์พุฒ. (2558). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศิลปากร].

- สุรธยา วงศ์สวัสดิ์. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- โสภณ เคี่ยมการ. (2564). พฤติกรรมและความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อออนไลน์สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของผู้บริโภคในจังหวัดพังงา. วารสารวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม มสธ. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 1(1), 21-32.
- อรรถพร วรรณทอง, พิทักษ์ สุรินทร์วัฒนกุล และวุฒิชัย ภูดี. (2566). สื่อดิจิทัลแบบความเป็นจริงเสริมร่วมกับเทคนิคการคิดนอกกรอบเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 11(1), 57-69.
- อาทิตย์ อินมา. (2560). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการถ่ายภาพบุคคลสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อารยา ระดังหิน. (2561). การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารระหว่างคนไทยในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทยและคนเวียดนามในนครโฮจิมินห์ประเทศเวียดนาม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 10(1), 106-116.
- อัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ. (2564). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลักและวิธีสอนกระบี่กระบอง. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 47(2), 529-543.
- อุษณีย์ ด่านกลาง และบุญญรัตน์ สัมพันธ์วัฒนชัย. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ชมวิดีโอคอนเทนต์บนสื่อสังคมออนไลน์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2(2), 78-90.
- Katz, E. et al. (1974). *The uses of mass communication current perspective on gratification research*. Sage Publications.
- McQuail, D. (1987). *Mass Communication Theory: An Introduction*. SAGE Publications.
- Thai PBS. (2566, 10 กันยายน). *Teqball Thailand by Thai PBS*. <https://www.thaipbs.or.th/program/Teqball/episodes/97210>
- Urban Creature. (2566, 20 กรกฎาคม). *ดีลิ่งกาเตะบอลบนโต๊ะปิงปองโค้ง รู้จักกับ ‘Teqball’ กีฬานวัตกรรมใหม่ ขวัญใจคนไทย หัวใจ*. <https://urbancreature.co/teqball/>.

มุมมองเชิงศิลปะในฉากที่แสดงความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย

ARTISTIC VIEWPOINT IN EROTIC SCENES IN THAI FILMS

วสิน มูลประเสริฐ¹ บรรจง โกศัลวัฒน์² ปัทมวดี จารุวรรณ³ เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว⁴ และ สุชาติ โอทัยวิเทศ⁵

Wasin Moonprasert, Banchong Kosalwat, Patamavadee Charuworn,

Jatesak Sangsinkeow and Suchart Otaivites

Article History

Received: 01-05-2023; Revised: 22-09-2023; Accepted: 27-09-2023

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.4>

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการทำการศึกษาความเป็นศิลปะในฉากความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิเคราะห์ตัวบทของภาพยนตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.วิเคราะห์ความเป็นศิลปะในฉากที่มีความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย 2. เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการแบนภาพยนตร์และนำไปสู่การแก้ไข พรบ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ 2551 ผลของการศึกษาพบว่าภาพยนตร์ไทยที่มีการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศนั้นมีการใช้การนำเสนอความงามทางด้านศิลปะและสุนทรีย์อยู่ 2 ประเภทคือ 1.การนำเสนอในด้านความงามทางกาย โดยเป็นการนำเสนอความงามในแง่ของการสร้างภาพในฉากให้มีความสวยงามประสานกลมกลืนกันของทัศนธาตุและการจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะเพื่อให้ผลของภาพเกิดความประทับใจต่อผู้ชม และ 2.การนำเสนอในด้านความงามทางใจ ซึ่งเป็นการนำเสนอความงามของความรู้สึกในตัวเนื้อหาของภาพยนตร์ โดยภาพในฉากนั้นไม่ใช่ใจความสำคัญหลักในการนำเสนอของภาพยนตร์แต่เป็นเพียงองค์ประกอบของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เท่านั้น

และด้วยความที่ภาพยนตร์เป็น สื่อมวลชนกระแสหลัก การนำเสนอภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศจึงจำเป็นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจพิจารณา เพื่อไม่ให้เกิดค่านิยมที่ผิดเพี้ยนและพฤติกรรมเลียนแบบที่อาจทำให้สังคมเกิดความวุ่นวายได้ ทำให้บางครั้งเกิดข้อพิพาทระหว่างผู้สร้างภาพยนตร์กับคณะกรรมการตรวจสอบ ภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศจึงควรใช้การนำ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Master's degree student, Faculty Master of Communication Arts, Kasembundit University

Email: dogs_fff@hotmail.com *Corresponding author

²⁻³รองศาสตราจารย์, คณะนิเทศศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Assoc. Prof., Faculty Master of Communication Arts, Kasembundit University

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะนิเทศศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Asst. Prof., Faculty Master of Communication Arts, Kasembundit University

⁵อาจารย์, คณะนิเทศศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Lecturer, Faculty Master of Communication Arts, Kasembundit University

เสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศในด้านศิลปะและสุนทรียะในการนำเสนอความงามทางกายและความงามทางใจให้มีความสมดุลกัน เพื่อให้ภาพภายในฉากที่นำเสนอความสัมพันธ์ทางเพศยังคงมีความงามอยู่ในกรอบของความเป็นศิลปะและสุนทรียะ

คำสำคัญ: ฉากความสัมพันธ์ทางเพศ; สื่อมวลชนกระแสหลัก; ศิลปะและสุนทรียะ; ภาพยนตร์ไทย

ABSTRACT

This research aims to study the artistic aspects of erotic scenes in Thai films using qualitative analysis methods, specifically film scripts analysis. The objectives are: 1. To analyze the artistic aspects in erotic scenes in Thai films, and 2. To reflect on the issues in film censorship and the implications for amending the Film and Video Act of 2008. The study found that Thai films featuring erotic scenes utilize beauty in artistic and aesthetic presentations in two ways: 1. Presenting physical beauty, which involves showcasing attractive visual elements within a scene, harmoniously blending various visual components, and organizing artistic elements to create an impression on the audience, and 2. Presenting emotional beauty, which highlights the attractiveness of emotions within the film's content. In this case, the scene's imagery is not the primary focus, but rather serves as a mere component of the film's storytelling.

As films are a form of mainstream media, the presentation of erotic scenes must be considered in relation to censorship to prevent the propagation of distorted values and imitative behavior that could potentially cause social unrest. This occasionally leads to conflicts between filmmakers and censorship committees. Films featuring erotic scenes should, therefore, balance the presentation of artistic and aesthetic elements in physical and emotional beauty to ensure that the erotic scenes maintain their beauty within the framework of art and aesthetics.

Keywords: Erotic Scenes; Mainstream Media; Arts and Aesthetics; Thai Films

1. บทนำ

ณ ปัจจุบันขณะภาพยนตร์กลายเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงที่มีความหลากหลายและเป็นสื่อบันเทิงที่มีผู้ชมให้ความสนใจในการรับชมมากกว่าสื่อชนิดอื่นๆ เพราะภาพยนตร์นั้นเน้นการให้ความบันเทิงเป็นหลัก โดยความบันเทิงของสื่อภาพยนตร์นั้นก็แบ่งแยกตามชนิดของภาพยนตร์ที่มีมากมาย แต่ความเป็นจริงแล้วภาพยนตร์นั้นไม่ได้เป็นเพียงสื่อที่ให้เพียงความบันเทิงเท่านั้น เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการสร้างความเชื่อหรือค่านิยมต่างๆที่เกิดขึ้นภายในสังคม

จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมอิทธิพลในทางลบของสื่อภาพยนตร์โดยการจัดตั้งองค์กรหรือคณะกรรมการของแต่ละประเทศขึ้นเพื่อทำการตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อสังคมที่ส่งผลต่อความเชื่อหรือวัฒนธรรมให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปสู่ค่านิยมที่ผิดเพี้ยนและขัดต่อกฎเกณฑ์ของสังคมและอาจส่งผลถึงความมั่นคงภายในประเทศได้

ทำให้ภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศ กลายเป็นภาพยนตร์ที่ถูกตรวจสอบควบคุมและถูกตั้งคำถามถึงความเหมาะสมในการนำเสนอในการรับชมเป็นอย่างมาก เพราะมีการใช้ภาพของการเปิดเผยเรื่องเพศ ความปรารถนา ความใคร่ ฯลฯ ซึ่งสำหรับกรอบประเพณีและวัฒนธรรมประกอบกับศีลธรรมอันดีของประเทศไทยนั้นถือเป็นการนำเสนอเรื่องในมุ้งหรือเรื่องที่ไม่ควรพูด

ถึง เพราะมองว่าเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเรื่องส่วนตัวการนำเสนอภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศจึงถูกตั้งคำถามถึงความเหมาะสมในการนำเสนอตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

และด้วยความที่ ภาพยนตร์ เป็นศิลปะแขนงที่ 7 (บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา, 2552) จึงมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นศิลปะและสุนทรียศาสตร์ในด้านการนำเสนอภาพโดยมีความหลากหลายและเทคนิคเฉพาะของศาสตร์ภาพยนตร์ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานในวงการภาพยนตร์ คือ การนำเสนอฉากหรือภาพที่มีลักษณะของความสัมพันธ์ทางเพศ ไม่ว่าจะเป็น การร่วมเพศ การเปลือย หรือการสำเร็จความใคร่ เป็นต้น ซึ่งการยอมรับภาพยนตร์ที่มีฉากหรือภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางเพศนั้นขึ้นอยู่กับชนบประเพณี วัฒนธรรม และศีลธรรมอันดีของประชาชนที่ภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ เข้าฉายหรือเผยแพร่อีกด้วย

โดยการถกเถียงในเรื่องการใช้อากหรือภาพความสัมพันธ์ทางเพศนั้นมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นศิลปะและสุนทรียะอย่างสำคัญ เพราะความเป็นศิลปะและสุนทรียะมักเป็นคำกล่าวอ้างของผู้สร้างภาพยนตร์ในการใช้อากหรือภาพความสัมพันธ์ทางเพศ และคำถามที่ผู้สร้างภาพยนตร์ที่มีการใช้อากหรือภาพความสัมพันธ์ทางเพศต้องพบเป็นประจำคือ ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความเป็นศิลปะจริงหรือไม่ หรือการใช้อากหรือภาพความสัมพันธ์ทางเพศเพียงแค่ต้องการดึงดูดให้ผู้ชมมีความสนใจและยอมจ่ายเงินเพื่อมารับชมภาพดังกล่าวเพียงเท่านั้นหรือไม่

อีกทั้งการนำเสนอภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศยังเป็นการนำเสนอที่มีความเกี่ยวข้องกับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวิเทศน์ตาม พรบ.ภาพยนตร์และวิเทศน์ พ.ศ. 2551 (กระทรวงวัฒนธรรม, 2551) ที่เป็นการกำหนดถึงความเหมาะสมในการนำเสนอฉากดังกล่าว ทำให้หลายครั้งเกิดมีข้อพิพาทระหว่างคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวิเทศน์กับผู้สร้างภาพยนตร์ ถึงหลักเกณฑ์และเหตุผลในการสั่งแบนหรือระงับการฉายภาพยนตร์ ส่งผลให้เกิดเป็นกระแสสังคมในการวิพากษ์วิจารณ์ถึงหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการภาพยนตร์และวิเทศน์ใช้ว่ามีความเหมาะสมหรือเป็นทัศนคติส่วนตัวในการสั่งห้ามฉายภาพยนตร์ที่มีฉากความสัมพันธ์ทางเพศ

งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งเน้นการวิเคราะห์การใช้อากหรือภาพความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทยว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้จะมีเหตุและผลในการเลือกใช้อากความสัมพันธ์ทางเพศเพื่ออะไรและมีความเป็นศิลปะหรือสุนทรียะอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษาการวิเคราะห์สามารถตีความการสื่อสารของการใช้อากหรือภาพความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างเป็นเหตุและผล

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์ความเป็นศิลปะในฉากที่มีความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย

3. การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ได้แก่งานวิจัยเรื่อง สุนทรียทัศน์ของสื่อสารการแสดงฉากกามารมณ์ในภาพยนตร์ไทย (สลิตา ทรัพย์ภิญโญ, 2545) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภาพของการนำเสนอฉากกามารมณ์ในภาพยนตร์ไทย 4 เรื่องได้แก่ จัน ดารา ขุนแผน แม่เบี้ยและไกรทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระแสวิพากษ์วิจารณ์ภาพยนตร์ไทยที่นำเสนอเรื่องเพศหรือนำเสนอฉากกามารมณ์ และเพื่อศึกษาสุนทรียทัศน์ของสื่อสารการแสดงฉากกามารมณ์ในภาพยนตร์ไทยจากผู้ชมและตัวผู้สร้าง โดยมีการใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอิโรติกและเรื่องเพศ นาฏยศาสตร์และกามสูตร แนวคิดในการพิจารณาความเหมาะสมของการนำเสนอฉากกามารมณ์ และแนวคิดเกี่ยวกับผู้รับสาร

โดยผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์ไทยที่มีการนำเสนอฉากกามารมณ์ในประเทศไทยได้มีการพัฒนาทางด้านปริมาณและเทคนิค และมีฉากกามารมณ์เป็นส่วนประกอบมากขึ้น แต่ไม่ โป เปลือยมาก ส่วนใหญ่นำเสนอเพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาด และความเหมาะสมในการนำเสนอขึ้นอยู่กับ เจตนาของผู้สร้าง การยอมรับของสังคม และรสนิยมในการรับชมของผู้ชมภาพยนตร์ และผู้วิจัยยังคาดว่าในอนาคตจะมีการนำเสนอฉากกามารมณ์เพิ่มขึ้น และมีระดับความโป เปลือยมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าวยังพบว่าผู้สร้างภาพยนตร์มีเหตุผลในการนำเสนอฉากกามารมณ์ แต่ผู้ชมส่วนใหญ่ไม่สามารถรับรู้ถึงเหตุผลนั้นๆ จากตัวภาพยนตร์ได้ ทำให้

มองว่าเป็นการขยายฉากการมรณมากเกินไป โดยผู้วิจัยยังได้มีข้อเสนอแนะในการวิจัย ได้แก่ การศึกษาประวัติศาสตร์หรือความคิดเรื่องเพศในสังคมไทยควรมีอยู่ต่อไป โดนศึกษาจากสื่อจินตคติต่างๆ และในการเก็บข้อมูลอาจใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณมาประกอบ หรือให้สหวิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

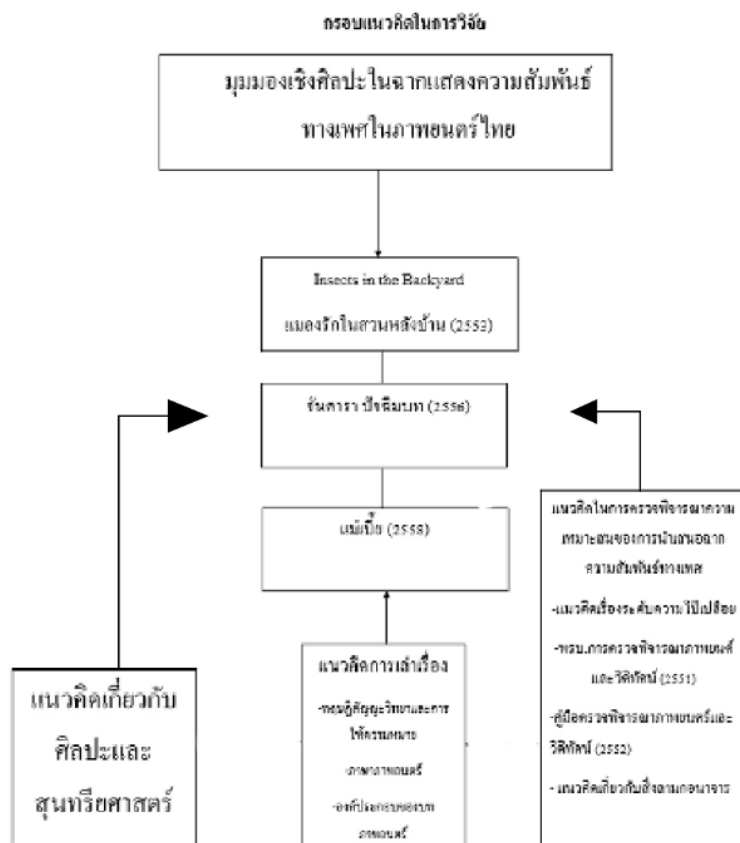
นอกจากนี้ในด้านแนวคิดของศิลปะและสุนทรียศาสตร์ยังมีการให้คุณค่าด้านอารมณ์และความรู้สึกมากกว่ารูปของภาพที่ปรากฏออกมา เช่น ลีโอ ตอลสตอย (Leo Tolstoy) นักวิจารณ์ศิลปะและนักปรัชญา เคยกล่าวไว้ว่า “ศิลปะนั้นเป็นกิจกรรมของมนุษย์ อันประกอบด้วยคน คนหนึ่งได้ส่งผ่านอารมณ์ความรู้สึกของเขาไปยังคนอื่นๆ จนอารมณ์นั้นไปกระทบจิตใจคนอื่นๆ และทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์ความรู้สึกเช่นเดียวกับเขา” (สิทธิชัย แสงกระจ่าง, 2551)

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศหรือฉากการมรณนั้นมีการเปิดเผยมากขึ้นและเยอะขึ้นตามที่คุณวิจัยก่อนหน้านี้ได้คาดการณ์ไว้ แต่ความรู้ ความเข้าใจรวมไปถึงการตีความและวิเคราะห์ฉากความสัมพันธ์ทางเพศ ของผู้ชมในประเทศไทยยังมีอยู่น้อยและไม่สามารถทำความเข้าใจเหตุและผลในการเลือกนำเสนอของผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงอยากจะใช้งานวิจัยชิ้นนี้เพื่อเผยแพร่ให้ผู้อ่านและผู้ที่มีความสนใจในการสร้างภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศ ได้ทราบถึงหลักการทางศิลปะและสุนทรียศาสตร์ กฎเกณฑ์ของกฎหมาย และการวิเคราะห์เพื่อตีความสิ่งที่ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องการที่จะนำเสนอ มากกว่าการมองไปที่ภาพหรือฉากที่มีการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป้าหมาย

จากหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ในด้านศิลปะและสุนทรียศาสตร์ การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์และแนวคิดในการพิจารณาความเหมาะสมของการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศ ประกอบกับการคัดเลือกภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงได้ประชากรเป้าหมายที่เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีฉากเปิดเผยความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่ผ่านการพิจารณาและภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณาแต่มีฉากความสัมพันธ์ทางเพศในเนื้อเรื่องที่ค่อนข้างชัดเจนและเป็นภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเหมาะสมต่อการเผยแพร่ในแง่ของความเป็นศิลปะและอนาจาร

2. การเลือกตัวอย่าง

วิธีและหลักเกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างจากประชากรเป้าหมาย มีดังนี้ เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) อาสาสมัคร/กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกโดยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีการใช้ฉากที่มีความสัมพันธ์ทางเพศที่ค่อนข้างชัดเจนและเป็นภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเหมาะสมต่อการเผยแพร่ในแง่ของความเป็นศิลปะและอนาจาร โดยภาพยนตร์ที่มีฉากนำเสนอความสัมพันธ์ทางเพศและได้คัดเลือกไว้ ทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่ 1. Insects in the Backyard 2555 2. จันดารา ปจิมิบท 2556 และ 3. แม่เบี้ย 2558

2. ของเขตการวิจัย

1. ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศทั้งหมด 3 เรื่อง
2. ขอบเขตระยะเวลา ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล รวมทั้งนำเสนองานวิจัย เป็นระยะ 1 ปี
3. ขอบเขตเนื้อหา ศึกษาภาพในฉากของภาพยนตร์ที่มีการใช้ฉากความสัมพันธ์ทางเพศในด้านของความเป็นศิลปะและสุนทรียะ ประกอบกับความเหมาะสมในการนำเสนอเพื่อค้นหาแนวทางในการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศที่อยู่ในกรอบของความเป็นศิลปะและสุนทรียะ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยเป็นเสมือนเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลโดยการรับชมภาพยนตร์ที่ได้คัดเลือกมาทั้ง 3 เรื่อง
2. แบบบันทึก (Note Taking) ใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึกข้อมูลต่างๆในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการชมภาพยนตร์จากแพลตฟอร์มออนไลน์ และค้นคว้าวิเคราะห์เอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รับชมภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องจากแพลตฟอร์มออนไลน์
2. รวบรวมเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 3.2 โดยศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นศิลปะและสุนทรียะ การเปิดเผยเรื่องเพศและการนำเสนอเรื่องเพศ
3. วิเคราะห์ความเป็นศิลปะและสุนทรียะในฉากที่แสดงความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ที่คัดเลือก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง มุมมองเชิงศิลปะในฉากที่แสดงความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตัวบทของภาพยนตร์ (Textual Analysis) โดยการเริ่มจากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ด้วยแนวคิดที่เกี่ยวกับศิลปะและสุนทรียศาสตร์ในภาพยนตร์ที่ประกอบด้วย 1.แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ 2.แนวคิดเรื่องสุนทรียศาสตร์ 3.สุนทรียศาสตร์กับการเปิดเผยเรือนร่างและความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ เพื่อวิเคราะห์ความเป็นศิลปะและสุนทรียะที่ปรากฏในภาพยนตร์ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาและใช้การวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์ โดยมีองค์ประกอบที่จะทำการวิเคราะห์ดังนี้ 1.องค์ประกอบการเล่าเรื่อง 2.ภาษาภาพยนตร์ 3.ทฤษฎีสัญญาวิทยาและการสร้างความหมาย ร่วมกับการใช้แนวคิดใน

การพิจารณาความเหมาะสมของการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศ ได้แก่ 1.แนวคิดเรื่องระดับความโป๊เปลือย 2.แนวคิดเรื่องการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ 3.คู่มือการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,2552) เพื่อหาเหตุผลในการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์และความเหมาะสมในการนำเสนอต่อผู้ชม และคัดเลือกภาพยนตร์โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกภาพยนตร์ คือ คัดเลือกเฉพาะภาพยนตร์ที่เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีฉากเปิดเผยความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่ผ่านการพิจารณาและภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณาแต่มีฉากความสัมพันธ์ทางเพศในเนื้อเรื่องที่ค่อนข้างชัดเจนและเป็นภาพยนตร์ที่ก่อให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเหมาะสมต่อการเผยแพร่ในแง่ของความเป็นศิลปะและอนาจาร เพื่อศึกษาการสื่อสารหรือตีความหมายของภาพยนตร์ ประกอบกับแนวคิดและทฤษฎีต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นศิลปะและสุนทรียะเพิ่มเติมเพื่อช่วยสร้างความชัดเจนในการเข้าใจการนำเสนอฉากที่แสดงถึงฉากความสัมพันธ์ทางเพศให้มีความเป็นศิลปะและสุนทรียามากขึ้น โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Text) ที่เป็นฉากแสดงฉากความสัมพันธ์ทางเพศของภาพยนตร์ที่คัดเลือกมา ในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

6. ผลการวิจัย

จากการวิจัย “มุมมองเชิงศิลปะในฉากที่แสดงฉากความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทย” เป็นการศึกษาความเป็นศิลปะและสุนทรียะในภาพยนตร์ที่มีฉากแสดงฉากความสัมพันธ์ทางเพศในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) พร้อมทั้งการใช้ภาพประกอบ ซึ่งจะวิเคราะห์และตีความด้วยตนเองจากการรับชมภาพยนตร์ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น เอกสารจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความหรือเอกสารออนไลน์ และตัวภาพยนตร์ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่

1. Insects in the Backyard (2555)
2. จันดารา ป้างิมบท (2556)
3. แม่เบี้ย (2558)

ซึ่งได้พบว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีการใช้ระดับความโป๊เปลือยและระดับการเปิดเผยทางเพศในคู่มือสำหรับการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเหมาะสมในการนำเสนอ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1

แนวคิดระดับความโป๊เปลือย

ภาพยนตร์	Demure (จำนวนที่มีการใช้)	Suggestive (จำนวนที่มีการใช้)	Partially - clad (จำนวนที่มีการใช้)	Nude (จำนวนที่มีการใช้)
Insects in the Backyard	2	1	1	3
จันดารา ป้างิมบท	0	2	4	12
แม่เบี้ย	5	0	2	19

ตารางที่ 2

แนวคิดระดับการเปิดเผยทางเพศในคู่มือสำหรับการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

ภาพยนตร์	ระดับที่ 1 (จำนวนที่มีการใช้)	ระดับที่ 2 (จำนวนที่มีการใช้)	ระดับที่ 3 (จำนวนที่มีการใช้)
Insects in the Backyard	10	0	8
จันดารา ป้างิมบท	4	2	11
แม่เบี้ย	2	6	16

ผลจากการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์ที่มีฉากแสดงความสัมพันธ์ทางเพศทั้ง 3 เรื่องพบว่าภาพยนตร์เรื่อง จันดารา ปังฉิมบท และ แม่เบี้ย มีการใช้การนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศในด้านความเป็นศิลปะและสุนทรียะในรูปแบบเดียวกันซึ่งเป็นการนำเสนอฉากที่มีความงดงามตามหลักการและแนวคิดศิลปะคือความงาม ที่ว่าด้วย เรื่อง คุณค่า (Value) ที่เป็นคุณค่าทางสุนทรียะที่เป็นคุณค่าต่อจิตใจเป็นความงามที่เกิดขึ้นด้วยอารมณ์ ไม่ใช่ด้วยเหตุผล ความคิด หรือข้อเท็จจริง โดนที่ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องมีการนำเสนอในความงามในทางด้าน ความงามทางกาย (Physical Beauty) ที่เป็นการมองความงามในรูปทรงที่กำหนดเรื่องราวหรือเกิดจากการประสานกลมกลืนกันของทัศนธาตุ และการผลจากการจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะ เรียกว่าง่าย ๆ เป็นการนำเสนอภาพโดยเน้นความงดงามทางทัศนธาตุหรือการจัดวางองค์ประกอบศิลปะเป็นหลักเพื่อให้ผลของภาพมีความเป็นสุนทรียะและศิลปะทาง กายภาพ (Physical) ที่ผู้ชมสามารถมองเห็นได้ทันทีและฉับไวแต่ภาพยนตร์เรื่อง Insects in the Backyard กลับมีการนำเสนอภาพความงามที่แตกต่างไปจากภาพยนตร์สองเรื่องแรก โดยที่เป็นการเสนอภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศที่ไร้การปรุงแต่งและมีความดิบในการใช้ภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศทำให้ภาพที่ใช้ในการนำเสนอฉากความมีสุนทรียะในด้านความงดงามทางกายภาพ แต่กลับใช้การนำเสนอที่เน้นไปที่ความงามทางใจ (Moral Beauty) ที่เป็นการนำเสนอความงามในด้าน ความรู้สึกหรืออารมณ์ ในการแสดงให้เห็นถึงแง่มุมต่างๆของความเป็นมนุษย์ เช่น ความอ่อนแอ ความหลงผิด ฯลฯ โดยภาพยนตร์เรื่องนี้ยังเลือกที่จะแสดงให้เห็นถึงแง่มุมของกลุ่มคนข้ามเพศ (LGBT) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่ยังมีปัญหายากในการยอมรับในสังคมไทยในช่วงเวลานั้น จึงเห็นได้ว่านอกจากการนำเสนอ คุณค่า ในด้านของอารมณ์และความรู้สึกแล้วภาพยนตร์เรื่องนี้ยังมีการนำเสนอปัญหาทางสังคมที่เกิดจากการที่ไม่มีความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศภายในสังคม

7. อภิปรายผล

โดยเมื่อนำเอาทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจาร (Pornography) มาร่วมวิเคราะห์ถึงการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศของภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องแล้วพบว่า ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องมีแนวคิดศิลปะและสุนทรียะ ที่ซึ่งความเป็นศิลปะและสุนทรียะนั้นอยู่บนหลักการและแนวคิดศิลปะคือความงาม ที่ว่าด้วย เรื่อง คุณค่า (Value) ที่เป็นคุณค่าทางสุนทรียะ ที่เป็นคุณค่าต่อจิตใจเป็นความงามที่เกิดขึ้นด้วยอารมณ์ ไม่ใช่ด้วยเหตุผล ความคิด หรือข้อเท็จจริง แต่อยู่ในกรอบทางศีลธรรมของสังคมยอมรับ เพื่อลดทอนความลามกอนาจารของฉากที่แสดงความสัมพันธ์ทางเพศของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดที่ว่างานศิลปะที่มีการนำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศนั้นจะต้องมีการนำเสนอที่ไม่ส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึกในเชิงของการสร้างความกำหนดหรืออารมณ์ทางเพศต่อผู้ชมแต่เป็นการแสดงถึงความงามของร่างกายมนุษย์ หรือเป็นการส่งสารไปยังสังคมในการเรียกร้องและแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบางสิ่ง ทั้งนี้อาจอธิบายตามผลของภาพยนตร์แต่ละเรื่องดังนี้โดยที่ภาพยนตร์เรื่อง จันดารา ปังฉิมบทและแม่เบี้ย มีการนำเสนอในความงามในทางด้าน ความงามทางกาย (Physical Beauty) ที่เป็นการมองความงามในรูปทรงที่กำหนดเรื่องราวหรือเกิดจากการประสานกลมกลืนกันของทัศนธาตุ และการผลจากการจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะ เรียกว่าง่าย ๆ เป็นการนำเสนอภาพโดยเน้นความงดงามทางทัศนธาตุหรือการจัดวางองค์ประกอบศิลปะเป็นหลักเพื่อให้ผลของภาพมีความเป็นสุนทรียะและศิลปะทาง กายภาพ (Physical) ที่ผู้ชมสามารถมองเห็นได้ทันทีและฉับไว แต่ภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องนี้ก็ยังคงมีข้อบกพร่องในการนำเสนอฉากความสัมพันธ์ทางเพศที่บางฉากนั้นมีการใช้ภาพของการร่วมเพศที่มีขนาดภาพใกล้ชิดตัวผู้แสดงมากเกินไปจนทำให้ ขนาดตัวของนักแสดงมีความใหญ่และมองเห็นสัดส่วนเรือนร่างได้ชัดเจน จนทำให้ ผล ของภาพนั้นเบี่ยงเบนจากไปจากการแสดงความงามของแสงและเงาภายในฉากกลายเป็นการจ้องมองไปยังร่างกายของผู้แสดงแทน เช่น ในฉากที่ 9 ของภาพยนตร์เรื่อง จันดารา ปังฉิมบท ที่มีการใช้ภาพผู้แสดงที่ใหญ่เกินไปทำให้เห็นร่างกายของผู้แสดงมีขนาดใหญ่จนทำให้ความต้องการที่จะแสดงความงามของแสงและเงาถูกบดบังไปด้วยเรือนร่างของผู้แสดงแทน และอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้ความเป็นศิลปะและสุนทรียะภายในภาพยนตร์ถูกแทนที่ด้วยความรู้สึกที่อาจส่งผลต่ออารมณ์ทางเพศก็คือมีฉากความสัมพันธ์ทางเพศจำนวนมากจนเกินไปและไม่จุดประสงค์ในการใช้อย่างระมัดระวัง เช่น ในฉากที่ 9 10 13 ของภาพยนตร์เรื่อง แม่เบี้ย ที่เป็นฉากความสัมพันธ์ทางเพศของตัวละคร ภาคภูมิ ที่ไม่มีผล

ต่อเนื้อหาของเรื่องเลยแม้แต่น้อย การใส่ฉากความสัมพันธ์ทางเพศจึงต้องมีความระมัดระวังในการใช้เพราะหากมีฉากทำนองนี้มากเกินไปซึ่งอาจจะทำให้ผู้ชมติดภาพของเรือนร่างและภาพของการร่วมเพศมากกว่าที่จะสัมผัสได้ถึงความงดงามของการสร้างสรรค์และในด้านการใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยานั้นภาพยนตร์เรื่อง จันดารา ปังฉิมบท มีการใช้แนวคิดของ เดอ โซซูร์ ในเรื่อง ตัวหมาย (Signifier) และ ตัวหมายถึง (Signified) โดยมีการใช้ในส่วนของการให้ความหมายกับสถานที่และบรรยากาศผ่านในตัวเรื่อง เช่น บ้าน (Signifier) ของ จัน ที่มีความหมายถึง การมีอำนาจ (Signified) จะสังเกตได้ว่าเมื่อใครก็ตามกลายเป็นเจ้าบ้านก็จะสามารถใช้อำนาจได้ตามใจตนอย่างการกดขี่ข่มเหงหรือแย่งชิงเอาของที่ไม่ใช่ของตนมาโดยที่ไม่มีใครกล้าที่จะขัด และในเรื่องของบรรยากาศภายในเรื่องจะเห็นว่าในฉากที่ 14 ที่ จัน กำลังลงมือข่มขืน แก้ว และไปทำร้าย คุณหลวง ต่อนั้นบรรยากาศภายในฉากจะประกอบไปด้วย บรรยากาศที่มีดสลัวและมีฝนตกพร้อมเสียงฟ้าแลบและฟ้าผ่า (Signifier) มาเป็นระยะ ในตอนที่ จัน ลงมือข่มขืน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ตัวละครกำลังทำนั้นคือ สิ่งที่น่ากลัว (Signified) นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพภายในฉากที่มีนัยยะในการปกปิด เช่น ในฉากที่ 2 3 12 13 และ 14 จะเห็นได้ว่าการใช้การถ่ายทำโดยมีใช้ มุ้ง (Signifier) มาปิดบังร่างกายของตัวผู้แสดงเพื่อไม่ให้มีการเปิดเผยที่มากเกินไป อีกทั้ง มุ้งยังมีสัญลักษณ์ของการปิดกั้น (Signified) เพื่อไม่ให้เกิดภาพร่างกายของผู้แสดงที่โจ่งแจ้งจนเกินไปราวกับว่าเป็น ม่านศีลธรรม ภาพยนตร์เรื่อง แม่เบี้ย มีการใช้แนวคิดของ เดอ โซซูร์ ในเรื่อง ตัวหมาย (Signifier) และ ตัวหมายถึง (Signified) โดยมีการใช้ในส่วนของการให้ความหมายกับตัวละครและภาพในฉาก โดยที่ตัวละครที่ภาพยนตร์เรื่องนี้มีการให้ความสำคัญและใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยาในการสื่อความหมายมากที่สุดก็คือ คุณ ภูเห่า (Signifier) ที่เป็นสิ่งลึกลับที่มักจะออกมาในตอนที่ เมขลา กำลังจะมีความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งการออกมาของคุณ ภูเห่ามีนัยยะในเรื่องของการลวงโทษ (Signified) และดำเนินคดีกับผู้ประพฤติดินในกาม และอีกลักษณะหนึ่งของ ภู (Signifier) ที่มีนัยยะในเรื่องของ เพศ (Signified) จะเห็นได้จากในฉากที่ 15 ถึง 16 ในขณะที่ ชนะชล กำลังจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับ เมขลา ในตอนท้ายเมื่อทั้งคู่ถึงจุดสุดยอด ภาพยนตร์ได้มีการใช้ภาพของ ภู กระโดดขึ้นมาเหนือผิวน้ำ และอีกสิ่งที่มีนัยยะในเรื่องนี้มีการใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยาในการสื่อความหมายคือ ภาพในฉาก เช่น ในฉากที่ 23 จะเห็นได้ว่าการออกแบบภาพให้มีการถ่ายติดลูกกรง (Signifier) หน้าต่าง และมีภาพของตัวละครกำลังร่วมเพศกันอยู่ผ่านลูกกรงนั้น ซึ่งทำให้นัยยะถึงการเสกติดในกามรมณ์ (Signified) ของตัวละคร แต่ภาพยนตร์เรื่อง *Insects in the Backyard* กลับมีการนำเสนอภาพความงามที่แตกต่าง โดยที่เป็นการเสนอภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศที่ไร้การปรุงแต่งและมีความดิบในการใช้ภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศทำให้ภาพที่ใช้ในการนำเสนอขาดความมีสุนทรียะในด้านความงดงามทางกายภาพ แต่เมื่อมองอีกแง่มุมตามแก่นเรื่องและโครงเรื่อง (Theme + Plot) อาจมองได้ว่าเป็นการประชดประชันสังคม ที่ไม่ยอมรับและไม่มีความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศจนทำให้เกิดปัญหาแตกร้างในความครอบครัว นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังมีการนำเสนอประเด็นปัญหาที่เป็นผลพวงมาจากการไม่เข้าใจในเรื่องความหลากหลายทางเพศ เช่น การค้าประเวณี การถูกสังคามดูแลจากการมีสมาชิกครอบครัวเป็นบุคคลข้ามเพศ ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงให้ความสำคัญกับการเรียกร้องและส่งสารไปยังสังคมโดยการสร้างภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศของคนในครอบครัวที่มีผู้นำ (พ่อ) เป็นคนข้ามเพศ แต่อย่างไรก็ตามการใช้ภาพที่ไร้การปรุงแต่งและดิบจนเกินไปก็ส่งผลเสียต่อตัวภาพยนตร์เองเพราะทำให้ภาพของฉากความสัมพันธ์ทางเพศขาดความมีศิลปะในการนำเสนอและส่งผลให้มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมในการรับชมอีกด้วยในด้านการใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยานั้นภาพยนตร์เรื่อง *Insects in the Backyard* (แมลงรักในสวนหลังบ้าน) มีการใช้แนวคิดของ เดอ โซซูร์ ในเรื่อง ตัวหมาย (Signifier) และ ตัวหมายถึง (Signified) ซึ่งได้มีการใช้อย่างเด่นชัดในฉากที่ 3 4 และ 11 โดยเป็นฉากจูบกันของตัวละคร เจนนี และ บอย ที่ในฉากที่ 3 นั้นทั้งคู่จูบกันในที่สาธารณะซึ่งมีผู้คนเดินไปมา อีกทั้งในฉากที่ 3 นี้ยังมีการถ่ายให้เห็นถึงดอกไม้สีชมพูอยู่ใต้ตัวละครทั้งสองซึ่ง ดอกไม้สีชมพูนี้เป็น ตัวหมาย (Signifier) ที่เป็นสิ่งบ่งบอกถึง ความรัก (Signified) ของตัวละคร เพราะนอกจากดอกไม้ที่มีนัยยะถึงความสวยงาม และ ความรัก แล้ว สีชมพู ยังเป็นสีที่ใช้ทางสากลใช้กับการเปรียบเทียบกับเรื่องความรักอีกด้วย นอกจากนี้ในฉากที่ 4 ได้มีการเปรียบเทียบ ความรัก (Signifier) ของตัวละครทั้งสองกับความงดงามของ ธรรมชาติ (Signified) และในฉากที่ 11 ที่เป็นเหตุการณ์หลังจากที่เด็กทั้งสองคนหนีออกจากบ้าน เหลือเพียง ธัญญา ตามลำพังทำให้ ธัญญา ปลดปล่อยความต้องการทางเพศออกมา โดยเป็นการจินตนาการว่าตนได้ร่วมเพศกับชายคนหนึ่ง จากนั้นก็นอนเปลือยอยู่กลางบ้าน โดยที่ การเปลือย (Signifier) นี้ยังมี

สัญญาถึง ความดิบในสันดานของมนุษย์ (Signified) ที่ต้องการร่วมเพศเพื่อสืบพันธุ์หรือความสนุกสนาน เพราะในตอนที่ถูกทั้งสองของเธอยังอยู่ที่บ้าน ธัญญา จะชอบไปสำเร็จความใคร่ในห้องน้ำ แต่ตอนนี้กลับกระทำพฤติกรรมแบบนี้กลางบ้าน ซึ่งเป็นผลมาจากการที่เธอสูญเสียลูกๆ ไป

แม้จะมีการนำเสนอที่เป็นประเด็นในการเรียกร้องจากสังคมก็ตามแต่สุนทรียะของผู้คนนั้นไม่เท่ากัน การที่ผู้ชมจะเข้าในการสื่อสารของภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเป็นเรื่องยากเพราะภาพยนตร์เป็นงานศิลปะที่มองเห็นได้ด้วยตาทำให้ผู้ชมนั้นมองไปที่ภาพของการนำเสนอเป็นอย่างแรก ส่วนการที่จะวิเคราะห์ถึงสิ่งต่างๆ ในภาพยนตร์ เช่น การเรียกร้องถึงปัญหา หรือ การแสดงถึงประเด็นทางสังคมนั้น เป็นเรื่องสำหรับผู้ชมเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่จะสัมผัสถึงสิ่งเหล่านี้ผ่านภาพของการนำเสนอจากความสัมพันธ์ทางเพศที่ได้รับการปรุงแต่งแบบนี้ได้ โดยเฉพาะในฉากที่ 8 ที่มีการนำเอาฉากในหนังไปเข้ามานำเสนอนอกจากจะเป็นการทำลายความเป็นศิลปะและสุนทรียะแล้ว ยังเป็นการทำให้คุณค่าในการเรียกร้องที่ได้กล่าวมาในตอนแรกลดลงตามไปอีกด้วย อีกทั้งยังทำให้ภาพยนตร์เกิดปัญหาในการถูกห้ามฉายและทำให้เกิดเป็นคดีความที่มีความยืดเยื้อทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการนำเสนอความงามทางสุนทรียะและศิลปะในรูปแบบใดหรือมีประเด็นทางสังคมในเรื่องของการเรียกร้องบางอย่างก็ตาม ความเหมาะสมในการนำเสนอของการใช้ภาพความสัมพันธ์ทางเพศก็ยังคงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เหตุเพราะขอบเขตการรับรู้ของผู้ชมนั้นมีไม่เท่ากัน แม้แต่ ดอลสตอย ที่เป็นนักปรัชญาและนักสุนทรียศาสตร์เองก็มีการให้ความเห็นถึงความเป็นสุนทรียะกับความเป็นศีลธรรมว่า “งานศิลปะคือการสร้างสรรค์ของสุนทรียะ แต่สุนทรียะก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาทางศีลธรรมแต่อย่างใด” ทำให้เห็นว่า แม้งานศิลปะนั้นๆ จะมีความสุนทรีย์มากเท่าใดก็ตาม แต่ก็ไม่มี ความสุนทรีย์ได้อยู่เหนือบรรทัดฐาน วัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีของประชาชน อีกทั้งคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์และวิดิทัศน์ยังได้ให้ความเห็นว่าภาพยนตร์เรื่อง *Insects in the Backyard* ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เนื่องจากภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอความรักของเพศเดียวกัน มีตัวละครที่สวมชุดนักเรียนแต่ไปขายบริการทางเพศ มีฉากสุบหูรั่ตี๋มสุราในชุดนักเรียน (ilaw-freedom,2558) ซึ่งท้ายที่สุดเมื่อเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล กลับได้รับคำตัดสิน ยกฟ้อง ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถออกฉายได้ในเรต 20+ แต่มีข้อแม้ว่าให้ตัดฉากไป 3 วินาทีออกไป ซึ่งผู้กำกับก็ยอมรับและแก้ไขโดยการใส่ฉากดำเข้าไปแทน

จากกรณีดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่คณะกรรมการได้มีการบัญญัติความหมายของคำว่า ศีลธรรมอันดี นั้นทำให้เกิดปัญหาในการตีความเพราะคณะกรรมการแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นและประสบการณ์ที่แตกต่างกันทำให้เมื่อเกิดปัญหาการฟ้องร้องหน้าที่ในการตัดสินจึงตกไปยังศาลฎีกาซึ่งก็มีผู้ใช้ที่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ภาพยนตร์อย่างถ่องแท้ อีกทั้งเมื่อมีการจัดเรตติ้งภาพยนตร์ เหตุใดจึงยังมีคำสั่งห้ามฉายภาพยนตร์อยู่เพราะเมื่อดูจากขอบเขตอายุในการรับชมแล้ว ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้ที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์หรือมากกว่าย่อมมีวุฒิภาวะในการตัดสินใจในการรับชม

8. องค์ความรู้ใหม่

การนำเสนอจากความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไทยที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมานั้น ภาพยนตร์เรื่องจันดาราและแม่เบี้ย จะมีการนำเสนอภาพจากความสัมพันธ์ทางเพศในลักษณะของการเน้นการสร้างภาพใหม่ที่มีความงดงามทางศิลปะและสุนทรียะ ไม่ว่าจะเป็นการจัดแสงเงา การใช้ภาพขาวดำที่ทำให้ภาพมีน้ำหนักของแสงและเงาที่ชัดเจนสวยงาม เพื่อต้องการลดผลของภาพความสัมพันธ์ทางเพศให้คงอยู่ในกรอบของความเป็นศิลปะและสุนทรียะ เป็นการใช้ความงดงามของภาพเพื่อลดทอนความอนาจารที่อาจเกิดจากการนำเสนอภาพจากความสัมพันธ์ทางเพศ

แตกต่างจากภาพยนตร์เรื่อง *Insects in the Backyard* ที่มีการนำเสนอภาพความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อเป็นการบ่งบอกความคิดของผู้กำกับที่ต้องการจะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในด้านการยอมรับกลุ่มคนรักร่วมเพศ มากกว่าการเน้นไปที่ความงามของแสงและเงาหรือความงามที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา ภาพในฉากความสัมพันธ์ทางเพศของภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเป็นภาพที่ไร้ความงามแต่ไม่ไร้ซึ่งสุนทรียะ เพราะสุนทรียศาสตร์เป็นเรื่องของการมองเห็นถึงความงามที่มีความหลากหลายและมีความเป็นปัจเจกบุคคล ทำให้การมองเห็นถึงปัญหาของสังคมต่อการยอมรับยอมรับกลุ่มคนข้ามเพศเองก็เป็นความสุนทรีย์ด้วยเช่นกัน

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เพื่อนำคำตอบที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้เป็นแนวทางให้ผู้สร้างภาพยนตร์หรือนักวิจัยอื่นๆนำไปต่อยอดในงานของตนในการหาคำตอบว่าในภาพยนตร์นั้นความเป็นศิลปะและอนาจารต่างกันอย่างไร
2. ทำความเข้าใจจากการเปิดเผยความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์เรื่องต่างๆที่ได้เลือกมาอย่างเป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้มีความเข้าใจการใช้ฉากการเปิดเผยความสัมพันธ์ทางเพศได้มากขึ้น
3. เพื่อเป็นฐานข้อมูลหรือความรู้พื้นฐานในเรื่องศิลปะและอนาจารในภาพยนตร์ที่มีฉากเปิดเผยความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อการค้นคว้าเพิ่มเติมและเป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในงานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาภาพยนตร์ที่มีการใช้ฉากความสัมพันธ์ทางเพศมากกว่านี้ เพื่อเป็นการศึกษาและมองเห็นถึงหลักการและเหตุผลที่ผู้สร้างต้องการนำเสนอภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศมากยิ่งขึ้น
2. งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในด้านความรู้สึกของผู้ชม เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ชมมีความเห็นอย่างไรต่อการใช้อาณาจารภาพฉากความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์
3. งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบภาพยนตร์ของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ เพื่อจะได้ทราบว่าหลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการตรวจพิจารณานั้นมีการใช้หลักเกณฑ์อะไรและอย่างไรบ้าง

รายการอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2551, 20 มกราคม). พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551. http://m-culture.go.th/article_file_attach_20201111155509.pdf
- บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา. (2552). ศิลปะแขนงที่เจ็ดเพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). พับคิล บุเคอรี่.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2552). คู่มือสำหรับการพิจารณาภาพยนตร์ และ วิดิทัศน์. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม.
- สลิตตา ทรัพย์ภิญโญ. (2545). สุนทรียทัศน์ของสื่อสารการแสดงฉากการมอมแมมในภาพยนตร์ไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิชัย แสงกระจ่าง. (2551). เลียฟ นิโคลาเยวิช ตอลสตอย: ศิลปะคืออะไร? = What is art?. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โอเพ่นบุ๊ก.
- Ilaw-freedom. (2558, 5 มกราคม). “สรุปประเด็นตามคำฟ้อง และบรรทัดฐานการแบนหนังที่ได้จากคดี Insects in the Backyard”. <https://freedom.ilaw.or.th/th/case/140#detail>

THE EFFECT OF TEACHERS' PRESCRIPTIVE TO PHYSICAL EDUCATION AT FITNESS SCHOOLS IN BEIJING, CHINA

Aihua Zhu¹ and Jiranat Phumsawatkamjorn²

Article History

Received: 16-11-2022; Revised: 19-11-2023; Accepted: 11-01-2024

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.5>

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the levels of prescriptive and physical education among teachers at fitness schools in Beijing, China. Additionally, the study aimed to investigate the correlation between teachers' prescriptive and physical education at fitness schools in Beijing, China. The population for this study consisted of physical education teachers from various schools in Beijing Province, China. Data were collected using a questionnaire from a sample of 385 individuals, selected through non-probability sampling and using a convenience sampling method. The data were analyzed using measures such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypotheses were tested using Pearson correlation.

The results of the research found that:

most respondents were female, aged 31-40 years, with a higher education level, and an average monthly income of 6,001-8,000 yuan. Overall, respondents expressed high opinions on teachers' prescriptive and physical education at fitness schools in Beijing, China. Hypothesis testing revealed a statistically significant correlation between teachers' prescriptive and physical education at fitness schools in Beijing, China, with two pairs showing correlation. Specifically, without feedback was positively correlated with physical activities at the .000 level, demonstrating a moderate correlation, and integrative was positively correlated with physical activities at the .000 level, demonstrating a moderate correlation.

Keywords: Teachers prescriptive; Physical education; Fitness schools

^{1,2}Faculty of Education, Thongsook College

E-mail: 70704391@qq.com *Corresponding author

1. INTRODUCTION

While physical education is crucial in the twenty-first century and within schools, the primary goal of physical education teachers extends beyond traditional book learning. Their vision for students includes fostering proficiency in practical physical activities to enhance overall learning capabilities and promote physical well-being. Various studies have highlighted a significant positive correlation between teachers' prescriptions and physical education. According to Corbin (2021), the study revealed that the teaching of Physical Education and Sport (PES) is significantly hindered by poorly designed current syllabi, the adverse impact of examinations, teacher incompetency, insufficient resources dedicated to the subject, and negative attitudes of teachers and school administrators towards the discipline. Ivanova and Korostelev's (2019) study is devoted to describing the competitive method as an effective way to enhance the motivation of today's students in higher education physical education classes. The focus of this study is on teachers' prescriptions of physical education in today's schools.

This phenomenological research study explored the indirect impact of the Carol M. White Physical Education Program (PEP) Grant on middle school and high school physical education teachers in a semi-rural school district in Beijing, China. The project was federally funded by the Mainland China Department of Education. The primary aim of the PEP Grant was to support physical education teachers in this school district in implementing a program aimed at improving students' overall physical fitness. Instead of adhering to the traditional sports education model, which emphasizes team sports, this grant aimed to prioritize enhancing students' physical fitness and increasing participation in moderate and vigorous physical activities.

According to Mood, Jackson, and Morrow (2007), children should engage in moderate physical activity for thirty minutes per day, five or more days per week, and vigorous physical activity for twenty minutes per day, three or more days per week. The National Association for Sport and Physical Education (NASPE) (2011) recommends that elementary students participate in 150 minutes of physical activity per week, while middle and high school students should engage in 225 minutes per week (Halpin, 2012). According to The School Health Policies and Programs Study (SHPPS) 2012, only 3.8% of elementary schools, 7.9% of middle schools, and 2.1% of high schools provided daily physical education in the United States. The middle school and high school students involved in this PEP grant had several goals, including improvement in (a) time spent in moderate to vigorous physical activity, (b) nutrition habits, (c) body composition, (d) flexibility, (e) aerobic capacity, and (f) muscular strength and endurance.

Given the information above, it is evident that physical education teachers in fitness schools play a vital role in training and developing the physical potential of students. Therefore, the researcher's focus is on studying teachers' prescriptions related to physical education, including physical activities, team works, personal skills, and boost academic learning. These components are important for several reasons, as follows:

Firstly, physical education transcends the narrow confines of mere participation in physical activities; instead, it exerts a profound influence across multiple dimensions of a student's life (Emerson & Williams,

2015). This holistic perspective encompasses not only the physical aspects but also extends to include elements of team collaboration, personal skill development, and even academic learning (Dyson, 2014). Therefore, the educational landscape significantly benefits from the incorporation of physical education, as it contributes to the well-rounded development of students in various facets.

Secondly, within the realm of physical education, the inclusion of various physical activities serves as a valuable tool for assessing the immediate impact of teachers' prescriptive techniques on students' engagement in physical exercises (Huang & Chen, 2018). This critical dimension of educational analysis plays a pivotal role in enhancing our comprehension of how diverse teaching methodologies can influence students' active involvement and, consequently, contribute to their holistic physical well-being (Subramaniam, 2009).

Furthermore, it is imperative to emphasize that the integration of team collaboration and personal skill development within the framework of physical education aims to elucidate the intricate interplay of social and personal development dimensions (Teraoka & Kirk, 2022). This multifaceted examination extends its focus toward unveiling the potential influence wielded by teachers' prescriptive methodologies in nurturing essential qualities such as teamwork, effective communication skills, and the holistic personal growth of students (Kelly, Kelly, & Melograno, 2004).

Lastly, it is crucial to underscore the significance of incorporating academic learning as a pivotal dimension within the variable framework. This dimension serves as a critical conduit for unraveling the complex relationship between physical education and students' academic performance (Park & Jung, 2023). By doing so, it facilitates a comprehensive exploration of whether teachers' prescriptive approaches in the realm of physical education wield a beneficial or detrimental influence on students' scholastic achievements. This inquiry addresses a pressing concern within the educational landscape, offering valuable insights into the potential synergy or divergence between physical and intellectual development.

Another goal directly involved the physical education teachers in this school district. The PEP grant provided an opportunity for them to pursue professional development, enabling a better understanding of the necessary changes in curriculum and class management within their classes. More importantly, these professional development opportunities were intended to enhance their instructional capabilities.

2. OBJECTIVES

1. To study the level of teachers' perspectives at fitness schools in Beijing, China.
2. To study the level of physical education at fitness schools in Beijing, China.
3. To investigate the correlation between teachers' prescriptions and physical education at fitness schools in Beijing, China.

3. HYPOTHESIS

The correlation between teachers' prescriptions and physical education at fitness schools in Beijing, China.

4. LITERATURE REVIEW

Physical education provides students with numerous opportunities to enhance their overall lifestyle. Primarily, it offers students the chance to improve their physical fitness, development, and health. According to Nates, Nunnally, Kleinpell, Blosser, Goldner, Birriel, & Sprung (2016), consistent participation in physical activity is linked to a longer and higher quality of life, a reduced risk of disease, and various psychological and emotional benefits. Additionally, Bailey (2006) emphasized that physical education classes teach basic movement skills, providing students with the opportunity to apply these skills in sports or recreational settings. Moreover, physical education fosters the enhancement of students' social and cognitive development.

Martin, McCaughtry, Kulinna, and Cothran (2009) found that social cognitive-based interventions enhance the efficacy of physical education teachers. They specifically investigated an intervention designed to assist physical education teachers in delivering physically active lessons using the Exemplary Physical Education Curriculum (EPEC). The four domains of the EPEC include physical fitness, motor skills, personal and social development, and physical activity and fitness knowledge. The researchers supported physical education teachers with workshops, lessons, and mentoring based on these domains from the EPEC, aiming to enhance their self-efficacy. They describe self-efficacy as one's perceived capability to complete a particular task in a specific setting. Efficacious teachers work harder, employ more problem-solving strategies, develop greater skills, become more competent teachers, and persist more in the face of failure compared with less efficacious teachers. Thus, physical education teachers who feel efficacious about implementing a new curriculum, such as the EPEC, are more likely to do so compared to teachers who lack self-efficacy in using the curriculum.

According to Woods, Karp, Hui, and Perlman (2008), schools are expected to keep up with technological advances to prepare students with the skills needed for effective technology use. These researchers found that physical education teachers perceived themselves as competent or more proficient in using timing devices, aerobic exercise equipment, and activity monitors, such as pedometers. The physical education teachers indicated that they were beginners or less proficient in using databases, handheld PCs and software, heart rate monitors, and body composition analyzers. They acknowledged being less proficient in using this essential technology for their physical education programs. Handheld PCs and available software enable physical education teachers to record assessments of student performance in both behavior and sports skills development. Regarding heart rate monitors, they serve as accurate tools that provide students with individual feedback on appropriate intensity levels of physical activity and function as visual learning aids. Furthermore, heart rate monitors are a valid means for assessing a student's effort during physical activity (Woods, Karp, Hui, & Perlman, 2008).

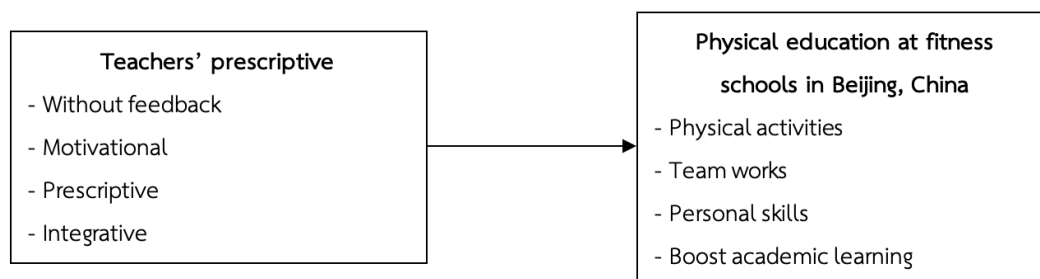
An area physical education teachers need to review is the effectiveness of their school district's physical education curricula. Since physical education is the dominant curriculum model in many schools, the question still exists: Are physical education teachers providing opportunities for students to be physically active not only through the sports education model but also through physical fitness and health-related activities? It appears that many physical education programs are not adequately promoting physical activity and health-related fitness among young people (Bulger, Mohr, Carson, & Wiegand, 2004). It appears that the role of physical education is more important than ever in meeting important public health goals for the future (Mohr, Townsend, & Pritchard, 2006). In terms of physical education curricula, teachers need to focus on gender and students' attitudes toward physical education. Generally speaking, students have favorable attitudes toward their physical education teachers and classes (Ryan, Fleming, & Maina, 2003). Furthermore, in their study, these researchers found that middle school students enjoyed a variety of activities, liked their teachers, had fun in their physical education classes, and disliked brief class periods and dressing out. Qualities middle school students appreciated in their physical education teachers included having good physical skills and being friendly. The middle school students disliked physical education teachers who could not relate to students and were partial to skilled students. Physical education teachers may want to explore a more multi-activity model or models that relate to gender differences and preferences. Future research is needed to investigate different curriculum models and teaching methods to improve student attitudes toward physical education teachers and classes (Ryan, Fleming, & Maina, 2003).

High school physical education teachers and supervisors also need to consider the curriculum design of the physical education program. The reality is that many high school physical education programs are failing their students (Kinchin & O'Sullivan, 2003). Rikard and Banville (2006) found that high school students expressed a much greater preference for playing games compared to fitness activities. A majority of the students also noted that they enjoyed physical education due to the fun factor. Finally, high school students mentioned that their primary reason for disliking fitness activities was the limited and dull choices of running activities. Physical education teachers not only need to focus on differences in physical skills but also on the distinct needs of females compared to males to create an effective physical education curriculum and program. This notion is further supported by a study done by Couturier, Chepko, & Coughlin (2007), in which girls indicated a greater interest in cooperative activities, fitness, and dance than boys. Teachers need to consider the differing needs of girls and boys when planning and implementing the physical education curriculum to successfully attract and retain the interest and participation of all students.

5. CONCEPTUAL FRAMEWORK

Figure 1

Conceptual framework

6. RESEARCH METHODOLOGY

1. Population and sample

The population used in this study comprised physical education teachers from various schools in Beijing Province, China, which has a large population. Data revealed that in Beijing Province, there are over 2,142 small, medium, and large schools with more than 1.09 million students and over 100,000 teachers, resulting in a per capita ratio of 10:1. However, the exact number of physical education teachers is unknown. Therefore, the sample size was determined using Cochran's (1977) formula, which is designed for cases where the exact population is not known. According to the calculation formula, the total sample size was determined to be 385 people. The sample selection method employed was non-probability sampling, specifically Convenience Sampling. In this approach, the researcher visited various schools to inquire about their willingness to participate in the research until the specified sample size was reached.

2. Research instrumental

Part 1 is a questionnaire on demographic information for teachers. It is a checklist format with questions about gender, age, education level, and average monthly income.

Part 2 focuses on the four essential physical educational skills in today's schools, specifically at fitness schools in Beijing, China. The questionnaire employs a rating scale, asking respondents to select their opinion on five levels of Likert scale: Highest, high, medium, low and lowest. The nature of the questions is closed-ended.

Part 3 involves gathering comments on physical education in today's schools, specifically at fitness schools in Beijing, China. The questionnaire employs a rating scale, asking respondents to select their opinion on five levels of Likert scale: Highest, high, medium, low and lowest. The nature of the questions is closed-ended.

3. Data analysis

The data will be analyzed using descriptive statistics, which includes frequency, percentage, mean, and standard deviation. Additionally, hypothesis testing will be conducted using Pearson correlation, with statistical significance set at the .05 level.

7. RESULTS

1. The results of the general data analysis of the respondents

Table 1

shows the number and percentage of demographic factors data

Demographic factors	Amount	Percentage
Gender		
- Male	145	37.66
- Female	240	62.34
Age		
- Not over 20 years old	23	5.97
- 21 – 30 years old	168	43.64
- 31 – 40 years old	147	38.18
- 41 – 50 years old	39	10.13
- 51 – 60 years old	8	2.08
Education level		
- Under bachelor's degree	170	44.16
- Bachelor's degree	141	36.62
- Postgraduate	74	19.22
Average monthly income		
- Not more than 4,000 yuan	100	25.97
- 4,001 – 6,000 yuan	101	26.23
- 6,001 – 8,000 yuan	70	18.18
- 8,001-10000 yuan	47	12.21
- 10000or more	67	17.40
Total	385	100.00

According to Table 1, the majority of respondents were female, accounting for 240 (62.34%), while males constituted 145 people (37.66%). In terms of age distribution, 168 people (43.64%) were in the 31–40 age group, followed by 147 people (38.18%) in the 21–30 age group, and 8 people (2.08%) were in the 51–60 years old. Regarding education levels, 170 (44.16%) had completed at under bachelor's degree, and 141 (36.62%) held a bachelor's degree. Additionally, 74 (19.22%) respondents had a postgraduate degree. In terms of monthly income, 101 (26.23%) reported an income in the range of 4,001–6,000 yuan, followed by 100 people (25.97%) with an income not more than 4,000 yuan, and 47 (12.21%) earning between 8,001 and 10,000 yuan.

2. The results of the data analysis pertaining to respondents' opinions.

Table 2

shows the mean, and standard deviations of teachers' prescriptive and physical education

Teachers' prescriptive	$\bar{X}$	SD	Opinion level
Without feedback	4.16	0.58	High
Motivational	4.36	0.54	Highest
Prescriptive	4.40	0.52	Highest
Interactive	4.28	0.68	Highest
Total	4.30	0.51	Highest
Physical education	$\bar{X}$	SD	Opinion level
Physical activities	4.36	0.62	High
Team works	4.49	0.52	High
Personal skills	4.44	0.53	High
Boost academic learning	4.39	0.61	High
Total	4.42	0.52	High

According to Table 2, the majority of respondents expressed the highest level of teachers' prescriptive overall opinions ($\bar{X}$ = 4.30, SD = 0.51), with most respondents holding the highest opinions on 'Prescriptive' ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.52), followed by 'Motivational' ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.54), and the least opinions for 'Without feedback' ($\bar{X}$ = 4.16, SD = 0.58). In terms of physical education, the majority of respondents held a high overall opinion ($\bar{X}$ = 4.42, SD = 0.52), with the highest opinions for 'Team works' ($\bar{X}$ = 4.49, SD = 0.52), followed by 'Personal skills' ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.53), and the least for 'Physical activities' ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.62).

3. Hypothesis test results

Table 3

shows the correlation between teachers' prescriptive and physical education

	Physical activities	Team works	Personal skills	Boost academic learning
Without feedback	0.403***	-0.226	-0.247	-0.218
Motivational	0.128	-0.264	-0.111	0.163
Prescriptive	0.225	-0.075	-0.153	0.198
Integrative	0.492***	-0.092	-0.151	0.048

*** Statistically significant at the .001 level

According to Table 3, it was found that two pairs of teachers' prescriptive had a statistically significant correlation with physical education at fitness schools in Beijing, China. Specifically, without feedback was positively correlated with physical activities, showing a moderate correlation at the .000 level ($r = 0.403$), and the integrative was positively correlated with physical activities at the statistically significant .000 level ($r = 0.492$).

8. DISCUSSIONS

1. In accordance with the findings related to objective 1 of our research, it was observed that the level of prescriptiveness exhibited by teachers within the educational context was notably high. Specifically, upon examining various dimensions of prescriptive teaching, it became evident that the aspect with the highest mean score was prescriptive. This prominence can be attributed to the inherent necessity of delineating structured learning experiences over time, as well as the imperative need to address individual learning objectives independently. On the contrary, the dimension of motivational scored relatively lower, signifying its limited role in shaping students' cognitive development. Furthermore, the dimension of without feedback exhibited the lowest mean score, highlighting its minimal influence on enhancing students' physical engagement in the learning process. In support of our findings, Lambert (2020) expounds upon the concept of prescriptive teaching, underscoring its historical presence within the realm of education. According to Lambert, this pedagogical approach has been in existence for decades and entails a meticulous process in which teachers begin by diagnosing their students' academic competencies and limitations. Subsequently, they proceed to prescribe a tailored course of action aimed at rectifying areas of weakness. This methodological approach aligns with our research, substantiating the prevalence and significance of prescriptive teaching as identified in our study.

2. In accordance with the findings related to objective 2 of our research, it was observed that physical education within the context of fitness schools in Beijing, China, holds a notably high level of prominence. Among the various aspects assessed, it became apparent that team works emerged as the area with the highest average, underscoring its paramount significance in the curriculum. This prominence can be highlighted as another vital dimension, given its role in facilitating both improvement in and comprehension of fitness-related activities. Conversely, personal skills, attributed to the fact that learning personal fitness skills serves as a foundational element, especially in light of the challenges posed by fitness education, also garnered a considerable average score. Furthermore, physical activities exhibited the lowest average score, possibly owing to the focus on learning new fitness concepts rather than engaging in physical activities themselves. Whittle and MacPhail's study (2020) echoes the significance of physical education, emphasizing its role in imparting cognitive content and instructional strategies aimed at fostering the development of motor skills, knowledge, and behaviors pertinent to physical activity and physical fitness. The study underscores the importance of schools in Beijing, China, and elsewhere, supporting the incorporation of daily physical education into their curriculum. By doing so, students can acquire the necessary skills and confidence to engage in physical activities throughout their lifetime.

3. In accordance with the findings related to objective 3 of our research, it was observed that there is a statistically significant relationship between teachers' prescriptive and physical education within the framework of Fitness Schools in Beijing, China. This correlation manifests itself in two distinct pairs, each offering unique insights into the relationship between these variables. Firstly, the dimension of without feedback exhibited a positive correlation with physical activities, establishing a statistically significant connection. This correlation, while moderate in magnitude, underscores the role of feedback in enhancing physical activities. It suggests that when teachers provide feedback to students, it contributes to a better understanding and learning of fitness-related concepts. This finding aligns with the observations of Oh and Graber (2019), who assert that quality physical education is intertwined with improved mental health outcomes. Increased physical activity, facilitated by effective feedback, yields psychological benefits such as stress reduction, anxiety alleviation, and depression mitigation. Additionally, it equips students with emotional management strategies and bolsters their self-esteem.

Secondly, the integrative dimension exhibited a positive correlation with physical activities, reaching statistical significance at the $p < 0.000$ level. This moderate correlation emphasizes the importance of an integrative approach to physical education in promoting physical activities. An integrative approach facilitates the active engagement of students in learning new methods for a lifetime. Ward (2020) echoes this sentiment, emphasizing the significance of cognitive content and instructional strategies for the development of motor skills, knowledge, and behaviors related to physical activity and fitness. Advocating for the implementation of daily physical education in schools, Ward asserts that this approach equips students with the competence and confidence necessary to sustain a physically active lifestyle throughout their lifetime.

9. ORIGINALITY AND BODY OF KNOWLEDGE

The research on the effect of teachers' prescriptive approach to physical education at fitness schools in Beijing, China, has revealed the relationship between teachers' prescriptive methods and physical education. The research findings indicate that without feedback and an integrative approach, there is a positive correlation with physical activities. A novel discovery from this research is that teachers' prescriptive approach, specifically in terms of "without feedback," involves an instructional method that emphasizes student participation in physical activities and exercise without providing continuous or immediate performance feedback. Instead, instructors often offer suggestions and guidance related to techniques, skills, and overall effectiveness rather than specifying what is right or wrong. This approach has several advantages, such as encouraging students to engage in activities independently, fostering self-directed learning, and promoting creativity. Furthermore, the research highlights the importance of integrative strategies and teaching techniques employed by educators in the field of physical education. These strategies aim to create programs that promote diverse, integrated approaches to physical activity and enhance overall health. This insight is beneficial for educators to develop their teaching skills and emphasizes the significance of incorporating integrative approaches and various health promotion techniques in the future.

10. RESEARCH RECOMMENDATIONS

1. Implication of the Study

1. Educators can prescribe tailored courses of action to address areas of weakness. This methodological approach can lead to more targeted and impactful teaching practices.

2. The observation that the ‘Motivational’ dimension indicates room for improvement in fostering students’ physical engagement in the learning process. Educators may explore strategies to enhance motivation and engagement, such as incorporating interactive and experiential learning activities into their teaching.

3. The low mean score in the ‘Without feedback’ dimension highlights the importance of providing constructive feedback to students. Educators should consider incorporating feedback mechanisms into their teaching strategies to support students’ cognitive development.

4. Promoting teamwork through collaborative activities can improve both fitness comprehension and teamwork skills. Integrating academic content into physical education can address knowledge gaps related to fitness. Striking a balance between conceptual learning and physical activities is essential to ensure that students gain practical experience. Additionally, supporting daily physical education is important.

5. Educators and schools should prioritize providing constructive feedback in physical education, utilizing various feedback mechanisms such as assessments, peer evaluations, and self-assessment tools to enhance students’ physical performance and understanding of fitness concepts.

6. Promoting mental health through physical activity is vital. This involves incorporating mindfulness exercises, stress reduction techniques, and discussions on mental well-being into physical education programs. These efforts can help students manage stress, anxiety, and depression while boosting self-esteem.

7. Adopting an integrative approach to physical education, which involves integrating different facets of fitness and physical activity, ensures that students not only learn about fitness but actively engage in lifelong health-promoting activities.

8. Schools should consider implementing daily physical education sessions, allocating dedicated time for students to develop motor skills, fitness knowledge, and positive physical behaviors. This helps instill a habit of regular physical activity from a young age.

2. Recommendations for Future Research

1. Future research should conduct longitudinal studies to assess the long-term impact of teachers’ prescriptive methods on students’ physical activity levels and overall health. This will help determine whether the positive correlation observed in the short term is sustained over time.

2. Future research should compare the effectiveness of teachers’ prescriptive approaches in fitness schools with other teaching methods employed in traditional physical education settings. Investigate which methods yield better results in terms of physical activity engagement, skill development, and health outcomes.

3. Future research should conduct a comprehensive mixed methods study that combines quantitative analysis to measure physical activity levels and qualitative inquiry to explore students’ experiences and perceptions of teachers’ prescriptive methods. This approach can provide a holistic understanding of the impact.

4. Future research should Conduct qualitative research to track changes in students' attitudes and behaviors over time in response to teachers' prescriptive methods. Explore how these changes relate to their overall well-being.

REFERENCE

- Bailey, R. (2006). Physical Education and Sport in Schools: A review of benefits and outcomes. *Journal of School Health*, 76(8), 397-401.
- Bulger, S. M., Mohr, D. J., Carson, L. M., & Wiegand, R. L. (2004). Curricular issues in physical education teacher education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 75(8), 47-55.
- Corbin, C. B. (2021). Conceptual physical education: A course for the future. *Journal of Sport and Health Science*, 10(3), 308-322.
- Cothran, D. J. & Kulinna, P. H. (2008). Teachers' knowledge about and use of teaching models. *Physical Educator*, 65(3), 122-133.
- Couturier, L. E., Chepko, S., & Coughlin, M. A. (2007). Whose gym is it? Gendered perspectives on middle and secondary school physical education. *The Physical Educator*, 64(3), 152-159.
- Halpin, B. (2012). The National Association for Sport and Physical Education (NASPE) urgently needs your help!. *PALAESTRA*, 26(1), 38-38.
- Ivanova, N. L., & Korostelev, A. A. (2019). The impact of competitive approach on students' motivation in sport. *Amazonia investiga*, 8(18), 483-490.
- Kinchin, G. D., & O'Sullivan, M. (2003). Incidences of student support for and resistance to a curricular innovation in high school physical education. *Journal of teaching in physical education*, 22(3), 245-260.
- Lambert, K. (2020). Re-conceptualizing embodied pedagogies in physical education by creating pre-text vignettes to trigger pleasure 'in' movement. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 25(2), 154-173.
- Martin, J. J., McCaughtry, N., Kulinna, P. H., & Cothran, D. (2009). The impact of a social cognitive theory-based intervention on physical education teacher self-efficacy. *Professional development in education*, 35(4), 511-529.
- Mohr, D. J., Townsend, J. S., & Pritchard, T. (2006). Rethinking middle school physical education: Combining lifetime leisure activities and sport education to encourage physical activity. *Physical educator*, 63(1), 18.
- Mood, D. P., Jackson, A. W., & Morrow Jr, J. R. (2007). Measurement of physical fitness and physical activity: Fifty years of change. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 11(4), 217-227.
- Nates, J. L., Nunnally, M., Kleinpell, R., Blosser, S., Goldner, J., Birriel, B., ... & Sprung, C. L. (2016). ICU admission, discharge, and triage guidelines: a framework to enhance clinical operations, development of institutional policies, and further research. *Critical care medicine*, 44(8), 1553-1602.
- Oh, J., & Graber, K. C. (2019). Physical education teacher education leaders' perceptions on a national curriculum in physical education. *Research quarterly for exercise and sport*, 90(3), 362-376.

- Rikard, G. L., & Banville, D. (2006). High school student attitudes about physical education. *Sport Education and Society*, 11(4), 385-400.
- Ryan, S., Fleming, D., & Maina, M. (2003). Attitudes of middle school students toward their physical education teachers and classes. *Physical Educator*, 60(2), 28.
- Ward, P. (2020). Core practices for teaching physical education: Recommendations for teacher education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 40(1), 98-108.
- Whittle, R., & MacPhail, A. (2020). *The PE school curriculum challenge: The shared construction, implementation and enactment of school physical education curriculum*. In *School physical education and teacher education* (pp. 103-115). Routledge.
- Woods, M. L., Goc Karp, G., Miao, H., & Perlman, D. (2008). Physical educators' technology competencies and usage. *Physical Educator*, 65(2), 82-99.

INQUIRY BASED LEARNING TO IMPROVE TEACHERS' SELF-CONFIDENCE FOR TEACHING AT BEIJING, CHINA

Fan Liu¹ and Sirikawin Krutkrongphan²

Article History

Received: 16-11-2022; Revised: 18-01-2024; Accepted: 19-01-2024

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.6>

ABSTRACT

The purpose of this research was to examine the differences in demographic factors on Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China and to examine the relationship between Inquiry-based learning with Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China. The research subjects were teachers in Huashi Primary School at Beijing Dongcheng District China. 400 samples were used by systematic sampling. Data were collected by questionnaires. The descriptive data were analyzed including frequency, percentage, mean and standard deviation. and testing the hypothesis with t-test, F-test, and Pearson correlation.

The results showed that:

Different demographic factors in terms of Gender and educational level had a statistically significant correlation between teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China at the .00 level and Inquiry-based learning in each aspect. With Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China, all aspects were statistically significant at the .00 level, which was positively correlated. Moderate to very high.

Keywords: Inquiry based learning; teachers' self-confidence

1. INTRODUCTION

This might seem surprising, but it actually makes sense. A teacher who lacks confidence is less likely to push students, try new methods or tackle difficulties. Teacher efficacy also plays a role in teacher retention, helping to keep educators motivated and stay in the profession. the confident teacher would have a positive

¹⁻²Faculty of Education, Thongsook College

E-mail: 121128571@qq.com *Corresponding author

impact on his or her students' achievement, attitude, affective, and even socio-emotional growth. To improve the schooling experience of low-progress learners, enhancing teachers' beliefs in their teaching competence may be a viable approach (Arsal, 2017). Husni (2020) states that teaching is a skill that must be learned and practiced. You already have what it takes to be a good teacher because you chose this career as your life's work. Sit down and make a list of your personal characteristics, skills, and abilities that contribute to your success as a teacher. For example, maybe your kind, approachable, dedicated, and so on.

Education is a field that requires honed skills in judgment. Research findings, manufactured programs, and sworn-by field recommendations abound, all seeking to inform, sway, or determine the educational professional's methodology. Administrators and teachers alike must sift through the mountains of available resources in order to consistently provide their students an education that is duly challenging, innovative, and life-preparatory. If one is too quick to adopt a specific program or approach for her school or classroom, she may find its outcomes to be unexpected, or even undesired. Service learning is one such approach (Titlebaum, Williamson, Daprano, Baer, & Brahler, 2018). School districts themselves are also increasingly likely to institute service learning as part of their graduation requirements, school focus, and curriculum (Titlebaum, 2016). It is precisely because of service learning's growing popularity that we must take a moment to question how it is used; for the more common an approach becomes, the easier it becomes for that approach to be understood in subtly different ways, or perhaps to be misconstrued altogether. To phrase this in another way, the process of disseminating the service-learning approach could resemble the childhood game Telephone: As service-learning spreads across the nation, the original message that is, the grounding aims and outcomes of service learning may over time evolve into something different from the original as the message is interpreted and passed along by each new receiver. Therefore, if service learning continues to spread nationally and within California alone, how can administrators and teachers continually and consistently ensure that the outcomes of service learning align with its intended goals, while contributing to a meaningful, challenging, and innovative education. Certainly, a first step involves understanding what, precisely, service learning is and what it seeks to accomplish. Vein and James (1906) states that the use of non-military service as a more constructive manifestation of man's innate "war spirit." A manifestation such as this would send young men into occupational environments like fishing fleets and skyscrapers, thus allowing them to "come back into society with healthier sympathies and soberer ideas," having "paid their blood-tax, done their own part in the immemorial human warfare against nature" (James, 1906) As stronger members of society, the young men would likewise become stronger fathers and teachers for future generations.

The concept of service-learning dates back to over one hundred years ago; however, it was not actually until 1971 that the White House Conference on Youth issued calls for the linking of service and learning (Titlebaum, 2014). Since then, most states have responded by either encouraging or requiring service learning through policy, state education standards, and funding (Titlebaum, 2014). School districts themselves are also increasingly likely to institute service learning as part of their graduation requirements, school focus, and curriculum (Titlebaum, 2014). With consideration of these origins, one must recognize that service learning is hardly a fad born out of recent liberal or social reform. The United States, despite its being a relatively young country, has used a ser-

vice-learning approach for approximately as long as it has used a compulsory system of education. This history is noteworthy for at least two particular reasons: 1) It illustrates the notion that the need for service transcends space and time, and 2) it recognizes the eternal capacity of American youth to use their education in ways that allow them to connect with other human beings for the sake of bettering their communities. As the movement for service learning continues, propelled onward by each administrator and teacher who implements it, this need for service and the potential for American students' involvement continue as well. What, then, does service learning look like in schools today? Does its implementation reflect the elements of curriculum, community involvement, and student reflection, all for the purpose of bettering the community and the student's transformative learning experience? Given these potential outcomes, would the service-learning approach be more effectively served if encouraged, or required, by the school? And is it possible for service learning to be implemented incorrectly, yielding negative results? These questions and more require consideration when discussing, and certainly before implementing, service learning. In this study, the focus is on Inquiry based improve Teachers' self Confidence for teaching through interaction, clarification, questioning, and design.

2. OBJECTIVE

1. To study the differences in demographic factors on teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China.
2. To study the relationship between Inquiry-based learning with Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China

3. HYPOTHESIS

1. Different demographic factors affect Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China.
2. Inquiry-based learning is related to Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China.

4. LITERATURE REVIEW

Inquiry-based learning (IBL) or inquiry-based instruction is based on the theory of constructivism (Bruner, 1990; Rooney, Bayley & Schindler 2012). Constructivism is concerned with the ways people construct knowledge, comprehend, and makes sense of things (Marvasti, Foley, & DeLammermore, 2019). The learning processes of IBL mainly start with motivating students' curiosity on the topic they are interested in students generate questions (hypotheses) then explore, observe, acquire knowledge to answer questions as a process of learning (Pedaste, Maeots, Leijen, & Sarapuu, 2012). According to Castronova (2002), students actively participate in classroom activities, which assists students' learning since the learning activities appease students' curiosity and support individual interests. Similar constructs such as discovery learning highlight the process of students' learning rather than solely emphasizing students' learning outputs (Castronova, 2002). According to Lee May (as cited in The Academy of Inquiry-Based Learning, n.d.), IBL is a pedagogical approach that fosters questions, opinions, and

investigation through the process of learning. During this process, students are active learners while engaging with IBL activities since the activities motivate students to explore, observe, analyze, and learn in a challenging environment (“The Academy of Inquiry-Based Learning”, n.d.). In other words, IBL encourages student-centered classrooms. While students are participating in IBL activities, they have the authority to determine processes and methods of acquiring knowledge to answers their questions. The process of IBL supports students’ investigatory skills in collaborative environments. To elaborate, the process of IBL instruction offers useful practical experiences for students when they participate in classroom activities. Furthermore, IBL can be implemented in classrooms in four levels; (1) Confirmation level, (2) Structured level, (3) Guided level, and (4) Open level (Rooney, 2012). The levels based on the degree of student autonomy in learning processes in classrooms. The following table proposes a description of each level of inquiry.

Teaching models are prescriptive teaching strategies that are designed to accomplish particular instructional goals (Eggen & Kauchak, 1996). Van der Horst and McDonald (2013) describe a teaching strategy as a broad plan of action for teaching activities with a view to achieving a particular outcome. The teaching methods are the tools or techniques that are used to carry out the strategy (Pandey & Pandey, 2021) and focus on the techniques, subject matter and teaching media used to reach the objectives. Once a teaching strategy has been decided upon, only then can a method be chosen.

Two teaching strategies (McCown et al, 1996) that can be considered are the following: a) Teacher-centred instruction b) Learner-centred instruction 13 Teacher-centred instruction focuses on the teacher presenting key concepts of the subject matter in the form of a lecture. If learners need any elaboration or need to ask questions they ask the teacher directly. Learner-centred instruction focuses on the teacher organising the learners into groups and then providing them with resource material. This strategy spreads the responsibility for learning between the teacher and the learners (McCown et al, 1996). A learner-centred approach is also consistent with a constructive view of learning (McCown et al, 1996), with learning best done in real life environments, where learning concepts and ideas should be learned in diverse ways. There are, however, a variety of teaching methods that can be associated with each of the teaching strategies. This study will specifically focus on the lecture method, which is associated with a teacher-centred strategy, and cooperative learning, which is associated with the learner-centred strategy. The lecture method can be described as presenting information to a group for the purpose of instruction (McCown et al, 1996). This method assumes that all learners need the same information presented in the same way, at the same place and at the same time. The method is appropriate when presenting key information to learners who have the attention span, self discipline and motivation to benefit from this method (Westwood, 2018). The lecture method allows one to introduce a new topic or bring learners up to date on the most recent information, and this method is quick, concise and integrated (Westwood, 2018). When used in early education, the lecture method increases the opportunity for independent learning through less structured methods later on in the learners’ education (Westwood, 2018).

Learning is the means, through which not only skills and knowledge are acquired, but also values, attitudes and emotions (Ormrod, 1990). One can therefore suggest that using an interactive learning approach would

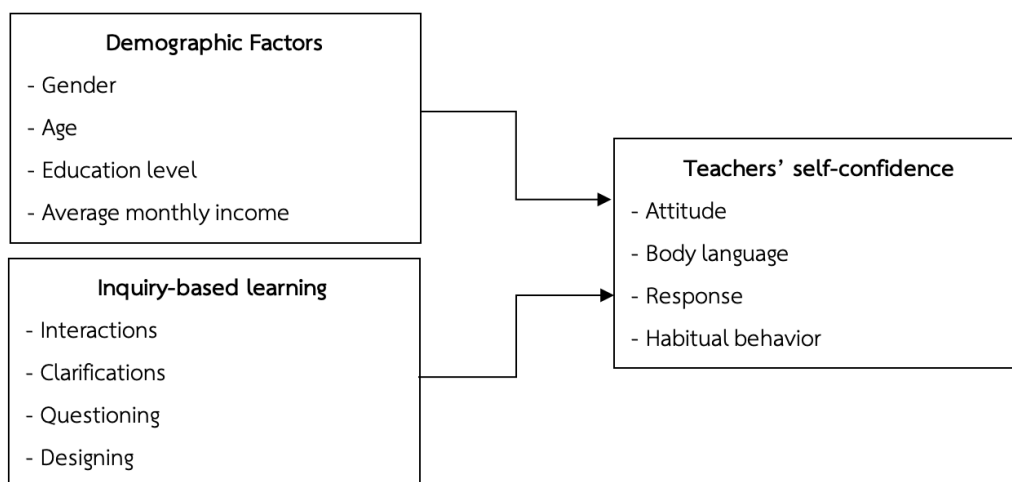
allow for a greater experience with environmental concepts and, through exposure to different stimuli, create a positive attitude towards environmental issues. Newhouse (1990) states that learning is a process of retaining new information or recalling previously learned information. This is often best done through direct experience, as an active approach to learning could increase environmental knowledge and create a positive attitude towards the environment (Newhouse, 1990).

Studies done by Aivazidis, Lazaridou, and Hellden (2016) showed that a direct experience of learning increased knowledge and caused a change in learners' attitudes towards the environment. A direct experience results in a greater attitude-behaviour consistency than an indirect experience, and it makes more information available thus allowing for a more positive environmental attitude. A direct experience may cause one to focus on a particular behaviour and therefore may promote an attitude towards a more positive one. Through the repetition of the more positive behaviour, the associated attitude may be more easily or accurately remembered (Newhouse, 1990).

5. CONCEPTUAL FRAMEWORK

Figure 1

Conceptual framework

6. RESEARCH METHODOLOGY

1. Population and sample

The participants of this study were 400 teachers (Systematic Sampling) were Huashi Primary School at Beijing Dongcheng District, China.

2. Research Instrumental

Questionnaire on demographic teachers, which is a questionnaire to choose to answer (Check List) with questions about gender, age, education level. and average monthly income An opinion questionnaire on four essential inquiry based skill. Opinion of the respondents about the four essential Inquiry based improve Teachers' self Confidence for Teaching Province China or the rating scale which are Attitude, Body language, Response, Habitual Behavior. The nature of the question is a closed-ended scale. Inquiry based learning Teachers' self Confidence for Teaching. Beijing Dongcheng District East Flower City Street East flower market Beili West. Three major focus Interaction, Clarification, Questioning, Design. Using the Interval Scale or an approximation scale. Value (Rating Scale) The nature of the question is a closed-ended scale.

3. Data analysis

The personal factors of the respondents Analyze the data by using the frequency (f) and find the percentage (%). Data Analysis Attitude, Body language, Response, Habitual Behavior opinion questionnaire on four essential inquiry-based skill. Opinion of the respondents about the four essential Inquiry based improve Teachers' self Confidence for Teaching Province China or the rating The researcher took the data obtained from the questionnaire and processed it to find the statistical value. The mean (X) and standard deviation (S.D.) were used by using the complete questionnaire to analyze the data. and interpreted from the average obtained by the criteria of Best, (1977). Opinion of the respondents about the four essential Inquiry based learning which Interactions, Clarifications, Questioning, Designing Testing the Hypothesis Assumption 1, Independent samples t-test and One-way ANOVA, and hypothesis 2, used pearson correlation statistic.

7. RESULT

The results of the general data analysis of the respondents Most of the respondents were female (52.0%), aged 41-50 (36.3%), had a bachelor's degree (99.0%) and had an average monthly income of 8,001-10,000 yuan (39.0%). have a comment The inquiry-based learning was at a high level ($\bar{X} = 4.06$, SD = 0.71). The mean in each aspect was as follows: Interactions ($\bar{X} = 4.08$, SD = 0.72), Clarifications ($\bar{X} = 4.03$, SD = 0.73), Questioning ($\bar{X} = 4.10$, SD = 0.74), and Designing ($\bar{X} = 4.03$, SD = 0.73) and their views on Teachers' self-confidence. At the same high level ($\bar{X} = 4.07$, SD = 0.60), the mean in each aspect were as follows: Attitude ($\bar{X} = 4.10$, SD = 0.74), Body language ($\bar{X} = 4.03$, SD = 0.73), Response. ($\bar{X} = 4.09$, SD = 0.58), and Habitual behavior ($\bar{X} = 4.07$, SD = 0.65)

1. Hypothesis test results

Table 1

shows the results of the hypothesis test 1

Teachers' self-confidence	Gender (t-test)	Age (F-test)	Education level (t-test)	Average monthly income (F-test)
Attitude	5.602*** (Sig. = .00)	3.281** (Sig. = .01)	4.021*** (Sig. = .00)	0.491 (Sig. = .62)
Body language	4.721*** (Sig. = .00)	1.769 (Sig. = .13)	7.548*** (Sig. = .00)	-0.134 (Sig. = .89)
Response	4.663*** (Sig. = .00)	1.807 (Sig. = .13)	7.078*** (Sig. = .00)	0.006 (Sig. = .99)
Habitual behavior	1.938* (Sig. = .05)	0.238 (Sig. = .92)	6.302*** (Sig. = .00)	-0.546 (Sig. = .56)
Overall	4.826*** (Sig. = .00)	1.487 (Sig. = .21)	7.425*** (Sig. = .00)	-0.037 (Sig. = .97)

* Statistically significant at the .05 level

** Statistically significant at the .01 level

*** Statistically significant at the .001 level

From Table 1, it was found that the different demographic factors in terms of Gender and educational level had a statistically significant effect on Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China overall and on individual aspects at the .00 level.

Table 2

shows the results of the hypothesis test 2

	Attitude (Y1)	Body language (Y2)	Response (Y3)	Habitual behavior (Y4)
Interactions (X1)	0.995***	0.924***	0.875***	0.429***
Clarifications (X2)	0.884***	0.980***	0.867***	0.542***
Questioning (X3)	0.981***	0.884***	0.856***	0.391***
Designing (X4)	0.850***	0.970***	0.854***	0.514***

* Statistically significant at the .05 level

** Statistically significant at the .01 level

*** Statistically significant at the .001 level

From Table 2, each aspect of Inquiry-based learning was statistically correlated with Teachers' self-confidence for Teaching at Beijing Dongcheng District, China in all aspects at a statistical significance of .00, which was positively correlated. It was moderate to very high ($r = 0.391 - 0.995$).

8. DISCUSSION

1. The study's first objective unveiled significant insights into the relationship between demographic factors and teachers' self-confidence in teaching in Beijing Dongcheng District, China. Specifically, gender and educational level emerged as influential variables, demonstrating a statistically significant effect on teachers' self-confidence across all aspects studied. This finding underscores the importance of considering diverse factors when examining teacher confidence, as it permeates every facet of their teaching. Piedade (2021) sheds light on the significance of teachers' confidence, emphasizing that it directly influences their approach to pedagogy. A confident teacher is more likely to take risks, experiment with innovative methods, and effectively navigate challenges in the educational landscape. Furthermore, the study recognizes the broader implications, linking teacher efficacy with retention rates, reinforcing the idea that confident educators are better equipped to remain motivated and committed to their profession.

2. The second objective develop into the correlation between Inquiry-Based Learning (IBL) and teachers' self-confidence in Beijing Dongcheng District, China. The results unveiled a noteworthy positive relationship between the two variables across all aspects studied, with statistical significance observed at the .00 level. This implies that as teachers engage more with inquiry-based learning approaches, their self-confidence for teaching experiences a moderate to very high positive correlation. Rahayu & Osman (2019) offer valuable insights into the benefits of inquiry-based learning, particularly its impact on student engagement. The study echoes these sentiments, emphasizing that increased engagement among students is a key outcome of implementing IBL in teaching practices. When students are empowered to guide their learning, the overall classroom dynamics witness positive transformations, fostering a more vibrant and effective learning environment.

In summary, the study reveals two key insights: first, the importance of considering demographic factors in addressing teachers' confidence, and second, a positive correlation between inquiry-based learning and teachers' self-confidence, impacting student engagement and overall classroom dynamics. These findings have significant implications for policymakers, school administrators, and teachers aiming to improve teaching practices and student outcomes in Beijing Dongcheng District, China.

9. ORIGINALITY AND BODY OF KNOWLEDGE

This study extends its relevance by acknowledging the broader implications of teacher efficacy on retention rates. This connection reinforces the idea that confident educators are not only more effective in their teaching methods but are also more likely to remain motivated and committed to their profession. This holistic perspective contributes a valuable dimension to the existing body of knowledge, emphasizing the interconnectedness of teacher confidence with broader educational outcomes. Furthermore, the study emphasizes the

broader implications of IBL on classroom dynamics. Empowering students to guide their learning, as facilitated by IBL, leads to positive transformations in the overall learning environment. This contributes to a more vibrant and effective educational setting. The integration of these dynamics into the study's findings enhances its relevance and provides actionable insights for educators and administrators looking to implement effective teaching methodologies.

10. RESEARCH RECOMMENDATIONS

1. Implication of the Study

1. The study suggests the improve teachers' confidence while teaching in the classrooms.
2. The study suggests that inquiry-based learning as a example for increases teachers confidence teaching in the classrooms.

2. Recommendations for Future Research

1. Promoting Student Confidence in Learning Investigate effective strategies to boost student confidence in learning and Practical recommendations for educators and policymakers to create a confidence-enhancing learning environment.
2. Improving Teachers' Motivational Skills which is explore ways to enhance and sustain teachers' motivational skills. The Development of teacher training programs focused on motivational strategies for a more dynamic educational environment.
3. Assisting Students with Low Self-Esteem in Writing explores tailored approaches to support students with low self-esteem in developing writing skills.

REFERENCE

- Abes, E. S., Jackson, G., & Jones, S. R. (2002). Factors that motivate and deter faculty use of service-learning. *Michigan Journal of Community Service Learning*, 9(1). 20- 35.
- Aguayo, J. B., & Munsch, J. (2009). Program theory: A framework for collaborative measurement of service-learning outcomes. In T. Kelshaw, F. Lazarus & J. Minier (Eds.), *Partnerships for service-learning: Impacts on communities and students* (pp. 267-287). Jossey-Bass.
- Arsal, Z. (2017). The impact of inquiry-based learning on the critical thinking dispositions of pre-service science teachers. *International Journal of Science Education*, 39(10), 1326-1338.
- Astin, A. W., Sax, L. J., & Avalos, J. (1999). Long-term effects of volunteerism during the undergraduate years. *The Review of Higher Education*, 22(2), 187-202.
- Billig, S. H. (2008). *Introduction*. In S. H. Billig & A. S. Waterman (Eds.), *Studying service-learning: Innovations in education research methodology*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

- Billig, S. H., Root, S., & Jesse, D. (2005). *The impact of participation in service learning on high school students' civic engagement*. (Working Paper 33). College Park, MD: Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement.
- Birdsall, A. T. (2005). Community voice: Community partners reflect on service learning. *Journal for Civic Commitment*, 5(2), 30-44.
- Borgatti, S. (n.d.). *Introduction to grounded theory*. <http://www.analytictech.com/mb870/introtoGT.htm>
- Boyle, M-E. (2007). Learning to neighbor?: Service-learning in context. *Journal of Academic Ethics*, 5(1), 85-104.
- Bingle, R. G. (2003). Enhancing theory-based research on service-learning. *Deconstructing service-learning: Research exploring context, participation, and impacts*, 3, (2), 3-21.
- Bingle, R., & Hatcher, J. (1995). A service learning curriculum for faculty. *Michigan Journal of Community Service Learning*, 2, (3), 112-122.
- Bruner, J. (1990). *Acts of meaning*. Harvard university press.
- Castronova, J. A. (2002). Discovery learning for the 21st century: What is it and how does it compare to traditional learning in effectiveness in the 21st century. *Action research exchange*, 1(1), 1-12.
- Cornelissen, M., den Ottelander, B., Rizopoulos, D., van der Hulst, R., van der Molen, A. M., van der Horst, C., ... & Mathijssen, I. (2016). Increase of prevalence of craniosynostosis. *Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery*, 44(9), 1273-1279.
- dos Santos, A. (2021). *Fostering Critical Thinking and Ethical Awareness in English through Historical Consciousness*. [Unpublished Master's thesis]. UiT Norges arktiske universitet.
- Eggen, P. D. (1996). *Kauchak. Strategies for Teacher; Teacher Content and Thinking Skills*, 1998.
- Husni, H. (2020). Character education in Indonesia: a historical outlook. *Educational Review: International Journal*, 17(1), 147-162.
- Husni, H. (2020). The Effect of Inquiry-based Learning on Religious Subjects Learning Activities: An Experimental Study in High Schools. *Jurnal Penelitian Pendidikan Islam*, 8(1), 43-54.
- James, W. (1906). G. Papini and the pragmatist movement in Italy. *The Journal of Philosophy, Psychology and Scientific Methods*, 3(13), 337-341.
- Marvasti, A., Foley, L., & DeLammermore, A. (2019). *Narrative inquiry: Stories and storytellers of social problems*. In *Researching social problems* (pp. 65-82). Routledge.
- McCown, T. J., Xiao, X., Li, J., Breese, G. R., & Samulski, R. J. (1996). Differential and persistent expression patterns of CNS gene transfer by an adeno-associated virus (AAV) vector. *Brain research*, 13(1-2), 99-107.
- Newhouse, N. (1990). Implications of attitude and behavior research for environmental conservation. *The Journal of Environmental Education*, 22(1), 26-32.
- Pandey, P., & Pandey, M. M. (2021). *Research methodology tools and techniques*. Bridge Center.
- Piedade, J. M. N. (2021). Pre-service and in-service teachers' interest, knowledge, and self-confidence in using educational robotics in learning activities. *Educacao & Formacao*, 6(1), 2.

- Rahayu, T., & Osman, K. (2019). Knowledge level and self-confidence on the computational thinking skills among science teacher candidates. *Jurna Ilm. Pendidik. Fis. Al-Biruni*, 8(1), 117-126.
- Rooney, E. (2015). *Teachers' Work in Trying Times: Policy, Practice, and Professional Identity*. [Unpublished doctoral dissertation]. Temple University.
- Rooney, R. C., Bayley, S. E., & Schindler, D. W. (2012). Oil sands mining and reclamation cause massive loss of peatland and stored carbon. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 109(13), 4933-4937.
- Topkaya, Y., Tangülü, Z., & Coskun, K. (2018). Social Studies Prospective Teachers' Views on Community Service Practicum Course. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 13(1), 81-91.
- Westwood, P. (2018). *Inclusive and adaptive teaching: Meeting the challenge of diversity in the classroom*. Routledge.

COMPARISON BETWEEN DAZU ROCK CARVING DANCE IMAGE CHARACTERISTICS AND DUNHUANG GROTTOES

Liang Tang¹, Manissa Vasinarom² and Hu Xiaodong³

Article History

Received: 06-05-2023; Revised: 10-02-2024; Accepted: 10-02-2024

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.7>

ABSTRACT

This paper aims to study comparison between Dazu Rock Carving Dance and Dunhuang Grottoes in terms of their image characteristics. The time period of this study ranged from August 2022 to March 2023. This paper adopts the literature research method, interview survey method, network survey method, description analysis method. The research results show that the secularization of Dazu stone carvings is the unique cultural feature of Dazu stone carvings. On the aspect of aesthetic features of Dazu Stone Carvings dance from Tang Dynasty to Song Dynasty, the props, body forms, costumes, image styles and facial features in Dazu stone carvings dance images became more and more localized and regional as time went by. The Song Dynasty is an important stage of divinity and humanity. The object of comparison in this paper is not limited to religion and simple grotto art itself, but among other styles of Song Dynasty art, the Dunhuang murals are selected for cross-text comparison, and the dance images of Dazu stone carvings and Dunhuang murals are discussed from three aspects: dress, body form and expression mode. Thus, think about the new value orientation of dance creation and choreography. It is helpful to excavate and interpret the dance culture of Dazu stone carvings and Dunhuang mural paintings, and can have referential value for the study of traditional folk customs, traditional arts and national aesthetics of Dazu stone carvings and Dunhuang mural dances. The research result also has a positive impact on dance creation and choreography of Chinese classical dance.

Keywords: Dazu Rock Carvings; Dance Modeling; Image Characteristics; Aesthetic Features

¹Master's degree Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: s64563806004@ssru.ac.th *Corresponding author

²Asst.Prof., Ph.D., Fine and Applied Arts Faculty, Suan Sunandha Rajabhat University

³Professor, Ph.D., School of Art, Jiangxi Normal University

1. INTRODUCTION

Dazu Stone carvings and Dunhuang Grottoes are two famous grottoes in China. Since the Northern Dynasty, Dunhuang grottoes and Dazu stone carvings had formed a complete system, and there has been a saying that South Dazu north Dunhuang. It is also a masterpiece of different times and regions in the history of Chinese grottoes and an irreplaceable masterpiece in the history of human culture. What are the differences and similarities between Dazu rock carving dance and the famous Dunhuang dance and how do the researchers discover the dance elements and the possibility of reinvention? In this paper, the overlapping time of Dazu stone carvings and Dunhuang grottoes is extracted, and representative samples are selected for comparative study and analysis.

2. OBJECTIVE

This paper analyzes the cultural similarities and differences between dances in Dazu stone carvings and Dunhuang Grottoes by comparing their costumes, body forms and ways of expression in different dynasties. And the research result is beneficial for the promotion of those dances and has great referential value for future study in terms of Chinese classical dance.

3. LITERATURE REVIEW

The dancing icons within the Dazu Rock Carvings represent some of the most accessible and pertinent research materials. The portrayal of these icons encompasses methods such as the analytical examination of dancing statues and the choreographic interpretations dominated by the dancing figures of the Dazu Rock Carvings. Existing iconographic methodologies, including “pre-iconography” and “iconography,” are already established in scholarly discourse, with Panofsky’s “Significance of Visual Arts” providing a foundational and systematic framework. In this work, the scholar delineates fine arts into three dimensions or tiers: the interpretation of the icon’s natural meaning, the discernment of the traditional or thematic significance of the icon, and the exploration of the underlying or profound content of the icon. Panofsky posits that such iconographic analysis can facilitate the categorization of icons, and this auxiliary research helps observers identify the thematic essence, historical period, and geographical context of the artistic expression. Delving into the profound interpretations of various icons on this foundation falls within the realm of iconographic analysis, a field that evolves from basic icon interpretation (Panofsky, 2011, P6). Therefore, in examining the relevant dancing statues of the Dazu Rock Carvings, this paper investigates the connection between fundamental icons and their underlying connotations. It does so by analyzing various dancing statues and exploring the dancing imagery and symbolic meanings conveyed through these representations.

There are many studies on Dunhuang Grottoes in Chinese literature, and the typical studies on dance in Dunhuang grottoes are as follows: Wan Ningnan’s essay Cultural Characteristics of Dunhuang’s Dance Art and Analysis of Art Development analyzed the development features of Dunhuang dance art and pointed out that the Dunhuang dance catered to the aesthetic feature of the social public, including the general public’s unrestrained spirit as well as sympathetic sentimental characteristics. By arranging and tidying up the images of Dunhuang

images, he proposed the style and form regenerations in the traditional classical dance. He also explained the basis of Dunhuang dance's aesthetics from three dimensions, including aesthetical style, cultural melting, and humanistic media. Then, a new ideology and understanding of the development of Dunhuang dance art has been proposed. It should be noted that the study can also start from the view of dance art's commercialized development and technological extraction.

4. RESEARCH METHODOLOGY

1. Literature research method:

This paper involves a large number of information from previous literature, website or books in the library. The contents and scope of literature collection and collation are mainly focus on aesthetics, religion, dance theory, sculpture, culture and history.

2. Interview:

The researcher of this paper has interviewed 15 staff in Literature and Art Departments relevant to Dazu stone carvings and Dunhuang grottoes on the basis of field research so that readers can have a comprehensive understanding about the dance images of Dazu stone carvings and Dunhuang grottoes, understand their current development trend and current situation, and enrich the relevant materials of the dance image culture of Dazu stone carvers and Dunhuang grottoes.

3. Network survey method:

With this method, the researcher had to obtain the materials on the Internet. The Internet information is efficient and extensive, which is helpful to the collation and collection of the dance culture of Dazu stone carvings and Dunhuang Grottoes and have some advantages over the paper statistics, such as larger volume information more than paper books. Meanwhile, it can enrich the relevant information of Dazu stone carvings and Dunhuang Grottoes dance culture and update information timely. By classifying and comparing the information, To analyze the similarities and differences between Dazu stone carvings and Dunhuang murals.

4. Description analysis:

Based on the data and information about dance images in Dazu carvings and Dunhuang grottoes, the researcher has conducted a detailed analysis with reliable software.

5. RESULT

The secularization of Dazu stone carvings is the unique cultural feature of Dazu stone carvings. From the aesthetic characteristics of Dazu stone carving dance

1. From the Tang Dynasty to the Song Dynasty, props, body forms, costumes, image styles and facial features in Dazu stone carving dance images were more and more localized.

2. The Song Dynasty is an important stage of divinity and humanity. The object of comparison in this paper is not only limited to religion and simple grotto art itself, but also selects Dunhuang murals for cross-text comparison among other styles of Song Dynasty art.

3. Discuss the dance images of Dazu stone carvings and Dunhuang murals from three aspects including clothing, body form and expression, so as to think about the new value orientation of dance creation and editing.

Table 1

A comparison between Dazu Stone Carvings and Dunhuang frescoes of different dynasties in terms of clothing, body forms and ways of expression.

Time	Content	Dazu Stone Carvings	Dunhuang Frescoes
Late Tang Dynasty	Clothing	Hair in an updo, facial erosion blurred, wearing a collar, naked to the waist, wearing trousers, the head covered by the silk, with surrounds the armpit to fly behind.	The clothes are light and light. Holding the flower plate, gem, hand incense burner. Playing Qiang flute, hand scattered flowers, offering Buddha. Reflects a kind of "heaven and man shared sorrow" religious realm.
	Limb Morphology	Raise arms left and right, place your left hand at the back of your body, and hold an offering with right hand. Right leg bent under the abdomen, left leg flexion and extension behind, the whole body was a "U" shape, do Buddha flying.	The elements of the flying sky appear: the shape of the flying sky is 45 centimeters long, and the female image has a bun, a flowing headband, a round and fuzzy face. There are ribbons at the shoulders, which are shuttled in the double axils, and the feet are not shown, hidden in the long skirt.
	Mode of Expression	bas-relief	Mural painting
Five Generations	clothing	The statue is about 15 centimeters tall, wearing a bun and a crown, with long and round face, collar, pendant necklace, with upper body in oblique collar axils, wearing under pants and head being looped by silk, with floats behind the armpit and armband.	Although the flying apsaras painted in the hole are not as lively as those in the Tang Dynasty, they are very decorative. For example, grottoes have a harp guzheng and a harp flying sky, chest decoration, arm decoration bracelet, waist long skirt, hands plucked strings, elegant posture. The flying scarf is three times longer than the body. There are swirling flowers in the middle, and colorful clouds flow on the face. The whole picture is symmetrical and equal, and it is highly decorative.

	Limb morphology	The image on the left hand holds a lotus bud in the left hand, and a tray containing flowers and fruits in the right hand. Squatting and kneeling in moire, feet do not appear. The right image holds the flag in both hands, and the other features are similar to the left image. The images are placed in circular moire.	Two flying head bunched hair, curved eyebrows big eyes, straight nose small lips, round face, earlobe ring timid, half-naked upper body, barefoot flying like flying against the wind in the color to go.
	Mode of expression	Stone relief	Mural painting
The song dynasty	clothing	Breastwork, inside the monk branch, tie for knot, under the long skirt, short skirt, long skirt wrapped feet trailing behind. Shoulder cloth, part of the broken, along the body potential backward flying. His left hand bent on the tray, his wrist bracelet. The contents of the dish, dish height 5, diameter 20 cm. The right arm is bent to the right waist, at the wrist stump.	In a cave in the late Song Dynasty, the top of the cave was covered with four drapery, and some were holding flowers and some were playing music to offer offerings to the Buddha. Its Dongpo north of the two body flying, image posture is more perfect. The two bodies of the flying sky are tied in a bun, wearing a beaded crown, naked upper body, necklace, arm necklace, full face, beautiful features. A skill holding flower plate, a skill Feng Shou Konghou.
	Limb morphology	East side: The head is destroyed, the body faces northwest, the body is "U" shape, the shoulder width is 36, the chest thickness is 18 centimeters. West side: Head length 33, shoulder width 37, chest thickness 22 cm. Attitude to the east side.	On the wall of the Tiangong fence, they are in full bloom, flying against the wind, with flowing dresses and long belts. On the flying sky, flowers are falling in a row, and under the flying sky, clouds are swirling. Although it does not have the momentum of the flying sky of the Tang Dynasty, its dynamic flight is also very vivid, which can be said to be the representative works of the flying sky of the Song Dynasty.
	Mode of expression	Stone carving, high relief	Mural painting

It can be seen from the comparison between Dazu stone carvings and Dunhuang murals (Figure 1. Figure 2):

1. More lateral movements are seen in dance modeling. On the body form, the hands are crossed, the soles of the feet are slightly bent, with one leg lying on the side and the other leg bent, which are the unique movements of Dazu stone carving dance.

2. Dazu stone carvings have small bending range of flying sky, crotch, leg, shoulder and waist, and no wide-opening and closing movements of the body. Hand movements are only two-handed split support, most of which are hands drooping, horizontal or standing wrist, finger movements are also small, occasionally little finger cocking, while Dunhuang dance has prominent hand movements. There are fewer musical Instruments in hand, mainly trays, lotus holding and more sections.

3. The changing forms of clothing began to decrease in the Song Dynasty, but there were still some complicated decorations. In terms of features, there is no deliberate emphasis on the slimness of the lower body, which is also related to the relatively short clothing. These parts are the essence of Dazu stone carving dance, but also the value of Dazu stone carving dance.

Figure 1

Female Flying Apsaras' Statue 1 in Dazu Rock Carvings

Source: Baidu page of Dazu Stone Carving, searched on August 1, 2023

Figure 2

Female flying Apsaras' Statue 2 in Dazu Rock Carvings

Source: Baidu page of Dazu Stone Carving, searched on August 1, 2023

The difference between Erdazu Stone Carvings and Dunhuang Grottoes dance images.

1. The two caves were built in different times

The era when Dunhuang Grottoes were built was accompanied by the rise and fall of the Tang Dynasty, which was also the most brilliant era of the Chinese nation. No matter in terms of financial resources, material resources, and different artistic types, a hundred flowers blossoming and it can also create a grand image of Dunhuang grottoes. The construction of Dazu Grottoes was completed in the late Tang Dynasty, the Five Dynasties war and the Song Dynasty, so it must have a completely different dance image and temperament.

2. The geographical location of the two grottoes is different

The two grottoes are located in two different places, people's living habits and customs are very different, by the local culture image is large, which determines their clothing, modeling, decoration and other aspects of the difference. Dunhuang frescoes are closer to the western part of China and are greatly influenced by the western culture. The dance images are more of the artistic characteristics of Xinjiang and the Western Regions, while Dazu stone carvings are more influenced by the Central Plains culture.

The common points of Sandazu Stone Carvings and Dunhuang Grottoes dance images.

1. Dazu is far away from Dunhuang, but they are relevant to each other and intimate each other. Although Sichuan has high mountains and steep roads, it has long had access to Gansu and Shaanxi in the northwest since ancient times. It shows that the different cultures of the two places have been widely spread and exchanged very early. Therefore, Dazu stone carving dance culture has new development and innovation on the basis of inheriting and learning from Dunhuang art.

2. They have the same religious identity and the same apsaras themes. When Niche No. 135 statute in Beishan Fowan is compared with the grottoes in Mogao Grottoes in the Western Wei period, their dance styles and characteristics are also very similar. The four bodies of the stone carvings in Beishan Fowan meet head to tail, and the flying characteristics can be seen everywhere in the caisson on the roof of Mogao Grottoes in the Tang Dynasty.

6. DISCUSSIONS

1. The geographical differences between Dazu Rock carvings and Dunhuang Grottoes lead to great differences in their dance culture and image. The dancing images of Dazu Stone Carvings and Dunhuang murals have the same religious identity, and both have the same content of flying sky.

2. Dazu Stone carving dance culture has new development and innovation based on inheriting and learning from Dunhuang art. At present, compared with Dunhuang Grottoes, the excavation and research of Dazu stone carvings dance elements are still less. Government departments and scientific research groups should increase the development and utilization of Dazu stone carvings dance, and dance workers should create more works related to Dazu stone carvings; so that the grottoes art with Chongqing characteristics can be better displayed in front of the world.

7. ORIGINALITY AND BODY OF KNOWLEDGE

To sum up, the main difference between Dazu Rock carvings and Dunhuang Grottoes lies in the difference of historical conditions and culture, which is reflected in aesthetic and artistic styles and presents different dance image characteristics. There are also great differences in the artistic accomplishment and technological level of artists themselves. The dance image of Dazu stone Carvings is different from that of Dunhuang frescoes mainly in the time when the first Dazu stone carvings and Dunhuang grottoes were built.

8. RESEARCH RECOMMENDATIONS

1. Implication of the Study

1. The artistic realm of Dazu Rock Carvings dance choreography remains scant, with no more than five works to date.

2. The choreographed dances inspired by Dazu Rock Carvings warrant innovation, particularly as numerous significant choreographed works based on Dunhuang Grottoes stand as potential guiding examples for the evolution of Dazu Rock Carvings dance choreography.

3. Current efforts to preserve the tradition of Dazu Rock Carvings' dances have proven insufficient; thus, concerted efforts must be undertaken to bolster awareness and appreciation in the coming years.

2. Recommendations for Future Research

An exhaustive analysis of the application of Dazu Rock Carvings' statues within the realm of dance art reveals that future choreography can be innovatively crafted at a technical level, using materials drawn from historical and cultural contexts. This approach may uncover the impetus for cultural development, anchored in the perspectives of religious, ideological, humanistic, and aesthetic evolution.

REFERENCE

- Chen Mingguang. (2012). Archives of Dazu Rock Carvings. *Chongqing: Chongqing Publishing House*, 3(1), 178-179.
- Guo Xiangying. (2000). Research on Dazu Rock Carvings. *Chongqing: Chongqing Publishing House*, 1(3), 209-212.
- Mu Yu. (2020). Telling Chinese Stories Well in the World Context - Taking Dunhuang themed Dance Creation as an Example. *National Art Research*, 33(2), 131-142
- Panofsky. (2011). *Image Studies: Humanistic Themes in Renaissance Art*. Shanghai Sanlian Bookstore: P6.
- Sun Hanming. (2019). Exploration of Dance Images in Dunhuang Dance Plays. *Journal of Beijing Dance Academy*, 4(6), 105-108.
- Sun Wujun, Zhang Jia. (2018). The Origin and Evolution of the Dunhuang Mural Jialing Pinjia Image. *Journal of the National Museum of China*, 17(4), 50-65.
- Wan Ningnan. (2022). Analysis of the Artistic Characteristics and Development of Dunhuang Dance, *China Ethnic Expo*, 3(1), 138-157.
- Wang Daqiao, Chen Xiaotong. (2019). The reproduction mechanism of flying images and the aesthetic culture of the Silk Road. *Journal of Northwest University for Nationalities (Philosophy and Social Sciences Edition)*, 5(4), 80-88.
- Yuan He. (2011). *Dance and Traditional Culture*. Peking University Press. 206
- Zhu Xianchen. (2019). On the Evolution of the Era Style of Flying Sky Statues in Different Regions. *Popular Literature and Art*, 10(9), 127-128.

การแต่งงานกับเด็ก MARRIAGE WITH CHILD

เพียจิต ตันติจิรสวโรดม¹ และ ชำนาญ ชาดิษฐ์²

Piangjit Tanticharatwarodom and Chamnan Chadit

Article History

Received: 18-10-2023; Revised: 09-01-2024; Accepted: 11-01-2024

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.8>

บทคัดย่อ

การแต่งงานกับเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปีนั้นถือเป็นการแต่งงานที่ผิดกฎหมายแต่ยังคงมีช่องว่างทางกฎหมายบางประการที่ทำให้ปัญหาดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นและบางกรณีไม่ได้เกิดจากความยินยอมพร้อมใจของเด็กเองแต่เกิดจากความไม่เสมอภาคทางเพศและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ซึ่งการแต่งงานกับเด็กนั้นส่งผลกระทบร้ายแรงตามมาทั้งในเรื่องของสุขภาพของเด็กและการศึกษา มากไปกว่านั้นยังมีประเด็นของการล่วงละเมิดทางเพศและความรุนแรงในครอบครัวอีกด้วย

ในประเทศไทยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองการแต่งงานของเด็ก ยังไม่มีความเหมาะสม โดยไม่ได้คุ้มครองสิทธิของเด็กในการแต่งงาน ด้วยวัฒนธรรมของประเทศไทยยังมีความยึดโยงกับศาสนาและค่านิยมของคนในพื้นที่ตลอดจนกระบวนการยุติธรรม หรือการแก้ปัญหาของหน่วยงานภาครัฐ เด็กหรือครอบครัวของเด็กยังไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการทางกฎหมายได้ ดังนั้นจึงเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันต่อไป

คำสำคัญ: การแต่งงานของเด็ก; กฎหมายคุ้มครองเด็ก; สิทธิมนุษยชน

ABSTRACT

Marriage with a child under the age of 17 is considered an illegal marriage. However, there is a legal gap that causes this problem still persists, and in some cases, children do not consent with own their marriage. This is caused by gender inequality and economic inequality. Child marriage consequently affects on both children's health and education. Moreover, there are also issues of sexual harassment and domestic violence.

¹อาจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Lecturer, LL.D., Program in Laws, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University

E-mail: pheiyngcit889@gmail.com *Corresponding author

²อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Visiting, Faculty at Chandrakasem Rajabhat University

In Thailand, the law related to child marriage protection is not suitable since it does not protect the children's right of marriage. According to Thailand's culture which is also closely linked to the religion and values of the local people, as well as, the justice system, or problems solutions by government agencies, and children and their parents are not capable of accessing to the legal process. Therefore, it is deemed appropriate to amend the provisions of the law to be consistent with the current situation.

Keywords: child marriage; child protection law; human rights

บทนำ

การแต่งงานหรือการสมรสกันนั้น คือ การที่ทั้งสองฝ่ายตัดสินใจและตกลงปลงใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภรรยา ซึ่งในทางกฎหมายเองก็ได้มีการกำหนดอายุของผู้ที่สามารถทำการสมรสกันได้ นั่นคือผู้ที่อายุ 17 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเหตุผลของการกำหนดอายุของผู้ที่สามารถทำการสมรสกันได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายนั้น เป็นเพราะต้องการให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างทางกฎหมายและให้เกิดสิทธิต่าง ๆ รวมไปถึงเกิดความสามารถในการรับผิดชอบต่อภาระครอบครัวที่จะเกิดขึ้นใหม่

การสมรสกับเด็กที่อายุต่ำกว่า 17 ปี จึงไม่สามารถรับรองให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ มากไปกว่านั้น ผู้เยาว์ หรือเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปี อาจไม่สามารถเข้าใจในการกระทำของตัวเองได้ดีเท่าที่ควร เพราะการแต่งงานนั้นจะนำมาซึ่งภาระความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น หรือการตัดสินใจในการกระทำของตัวเองได้ดีเท่าที่ควร เพราะการแต่งงานนั้นจะนำมาซึ่งภาระความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น หรือการตัดสินใจในเรื่องที่มีความซับซ้อน อีกทั้งอาจเป็นการตัดโอกาสในการใช้ชีวิตที่สมวัยของผู้เยาว์อีกด้วย ดังนั้นแล้วการแต่งงานของเด็กจึงมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการละเมิดสิทธิของเด็กที่จะได้รับโอกาสรวมถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กหรือผู้เยาว์สมควรที่จะได้รับตามที่กฎหมายกำหนด และต้องรับภาระหน้าที่ที่อาจหนักหนาเกินวัยและความสามารถในการจัดการของตัวเอง ส่งผลให้เกิดผลเสียตามมาภายหลังได้

การแต่งงานกับเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปีในประเทศไทย มักเกี่ยวข้องกับปัญหาทางเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคม และอาจเกิดจากความใคร่ การอยากรู้ อยากลองในเรื่องของเพศศึกษาแล้วมีปัญหาตามมาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสมรสกันให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่ออาศัยช่องโหว่ของกฎหมายให้พ้นผิด หากเกิดจากความรักที่เกิดขึ้นจากคนทั้งสองหรือเป็นเรื่องที่ประสงค์จะใช้ชีวิตคู่กันอย่างสามีภรรยาจึงสะท้อนให้เห็นถึงความผิดปกติและความเหลื่อมล้ำในสังคม รวมไปถึงความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อความไม่เท่าเทียมในด้านสิทธิและอำนาจการต่อรองหรือการปฏิเสธเมื่อรู้สึกไม่ยินดีที่จะกระทำตามหรือยอมรับข้อเสนอของผู้ที่มีอำนาจมากกว่า ผู้ที่ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจต้องยินยอมและไร้ซึ่งการตอบโต้เมื่อรู้สึกถึงความได้เปรียบเสียเปรียบ ในขณะเดียวกัน หากเด็กหรือเยาวชนถูกบังคับให้ต้องได้รับการแต่งงานอย่างไม่เต็มใจจากผู้ปกครองหรือผู้ที่มีอำนาจในการเลี้ยงดูตัวเอง เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือการเอาตัวรอดเด็กเหล่านั้นไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงความต้องการของผู้ที่มีอำนาจมากกว่าได้ ซึ่งสิ่งที่จะเข้ามาช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กเหล่านั้นให้สามารถที่จะหลีกเลี่ยงความต้องการของผู้ที่มีอำนาจมากกว่าได้ ซึ่งสิ่งที่จะเข้ามาช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กเหล่านั้นให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างสมวัยต่อไปและได้รับโอกาสอย่างเต็มที่สมควรจะได้นั้นก็คือการที่กฎหมายจะเข้ามาคุ้มครอง บังคับและสร้างบรรทัดฐานใหม่ให้กับสังคมเพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าจะต้องรักษาและทำตามหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กในปกครองให้ได้รับสิ่งที่กำหนดไว้ตามสิทธิอย่างเต็มความสามารถ รวมไปถึงเพื่อให้ตระหนักถึงข้อเสียและผลกระทบของการแต่งงานกับเด็กที่จะเกิดขึ้นตามมา ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทางกายภาพหรือผลกระทบทางจิตใจ และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นโดยอ้อมด้วย

การแต่งงานกับเด็กในประเทศไทยนั้น ได้รับความสนใจมากขึ้นเมื่อเกิดกรณีของการแต่งงานระหว่างชายชาวต่างชาติและเด็กหญิงชาวไทยซึ่งอายุยังไม่ถึง 17 ปี และมีช่องว่างระหว่างวัยของฝ่ายหญิงและฝ่ายชายสูงมากทั้งสองได้ทำการสมรสตามหลักและ

ประเพณีของท้องถิ่น แต่ไม่สามารถทำให้การสมรสนี้ถูกรับรองให้ถูกต้องตามกฎหมายได้เนื่องจากขัดแย้งกับหลักกฎหมายในเรื่องของอายุ เมื่อมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองเด็กในประเทศไทย จึงเกิดความตื่นตัว และได้รับการกระตุ้นให้ต้องนึกถึงผลกระทบของการแต่งงานอย่างผิดหลักกฎหมายนี้ด้วย โดยก่อนหน้านี้ ประเทศไทยยังคงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแต่งงานกับเด็กมากเท่าที่ควร อีกทั้งยังมองว่าสิทธิของเด็กไม่สำคัญ และไม่ได้ให้การคุ้มครอง ปกป้อง และหาทางพัฒนาศักยภาพของเด็กอย่างที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องทำและเยียวยา และยังคงไม่สามารถหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จึงควรมีการทบทวนกฎหมาย เพื่อกำหนดกฎหมายในเรื่องอายุของเด็กให้เหมาะสมต่อไป

สิทธิเด็ก การป้องกันและคุ้มครองเด็ก

เด็กที่อายุต่ำกว่า 17 ปีซึ่งถูกบังคับให้ต้องเข้าร่วมการแต่งงานด้วยความไม่เต็มใจนั้น ในประเทศไทยมักเป็นกรณีของการให้แต่งงานกับผู้ที่มีฐานะร่ำรวยและมีอำนาจในท้องถิ่น เพื่อให้การแต่งงานนั้นสามารถช่วยเงินจื่อให้ครอบครัวของเด็กซึ่งมีฐานะยากจน ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ทำให้เด็กเหล่านั้นต้องขาดโอกาสในการใช้ชีวิตและใช้ชีวิตสมวัย การแต่งงานกับเด็กนั้นเป็นการละเมิดสิทธิของเด็กและขัดต่อ (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child : CRC) (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2559) เป็นข้อกฎหมายที่ได้รับการรับรองโดยการลงนามมติจากสหประชาชาติ ซึ่งมีข้อกำหนดไว้ว่า การกระทำทั้งปวงซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็กนั้น ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก

อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กนั้นได้ให้ความสำคัญกับการเคารพและศรัทธาต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ อันเป็นรากฐานของเสรีภาพความยุติธรรมและสันติภาพโลก โดยเฉพาะต่อเด็ก เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแล และการช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครอบครัวในฐานะที่เป็นกลุ่มพื้นฐานของสังคมและเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และเด็กจะต้องได้รับการคุ้มครอง ช่วยเหลือ ที่จำเป็นต่อการเติบโตเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเองในอนาคตได้ ซึ่งจากอนุสัญญาดังกล่าวนั้น รัฐเป็นหน่วยการปกครองที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการคุ้มครองและดูแล โดยรัฐหรือประเทศที่มีความยากลำบากในการดำเนินชีวิต หรือเป็นประเทศกำลังพัฒนาจะต้องให้ความสำคัญและดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษด้วย รัฐจะต้องไม่ละเลยต่อสิทธิของเด็ก และป้องกันการละเมิดสิทธิของเด็ก รัฐภาคีจะต้องเคารพและประกันสิทธิตามที่กำหนดไว้ โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ต้นกำเนิดทางชาติ ชาติพันธุ์ หรือสังคม ทรัพย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิดหรือสถานะอื่น ๆ ของเด็ก หรือครอบครัวของเด็ก หรือผู้ปกครองอื่น ๆ ตามกฎหมาย รัฐภาคีมีหน้าที่มอบความเท่าเทียมในการดูแลสิทธิของเด็กให้ได้รับความเสมอภาค

รัฐจะต้องยอมรับและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง รวมไปถึงให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างประเทศตามข้อกำหนดของอนุสัญญา เพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของเด็กในประเทศให้ได้ดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นและได้รับสวัสดิการที่สมควรจะได้รับบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ในกรณีของการแต่งงานของเด็กนั้น รัฐจะต้องใส่ใจในเรื่องของกฎหมายและการแก้ไขช่องว่างทางกฎหมาย หรือช่องโหว่ที่อาจทำให้การแต่งงานของเด็กเกิดขึ้นได้ อีกทั้งให้ความสำคัญกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กภายหลังจากการแต่งงานอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้นด้วย

ในประเทศไทยเองนั้น แม้จะมีข้อบังคับในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเด็กหรือผู้เยาว์อยู่แล้วรวมถึงได้รับเอาอนุสัญญาข้างต้นมาใช้ แต่ในทางปฏิบัติยังคงไม่ประสบความสำเร็จในการบังคับใช้และล้มเหลวในการใช้กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็ก ซึ่งในกรณีของการแต่งงานกับเด็กที่อายุต่ำกว่า 17 ปี ตามที่กฎหมายกำหนดนั้น มักเกิดขึ้นโดยใช้ประเพณีและแนวทางปฏิบัติท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่ โดยบางกรณีอาจมีความเชื่อหรือหลักคำสอนทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง มากไปกว่านั้น กฎหมายไทยยังคงมีช่องว่างที่ทำให้การแต่งงานหรือการล่วงละเมิดสิทธิของเด็กเกิดขึ้นโดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายเหล่านั้น เปิดทางให้เกิดการแต่งงานของเด็กได้ดังต่อไปนี้

การบังคับให้เด็กแต่งงานอย่างไม่ยินยอม

เด็กที่ต้องถูกบังคับให้แต่งงานในประเทศไทยนั้น มักเป็นเด็กหญิงที่มีฐานะยากจน การแต่งงานที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่แล้วเป็นกรณีที่แต่งเพื่อให้ได้รับเงินมาดูแลครอบครัว รวมไปถึงแต่งงานเพื่อเสียยาและถูกรับผิดชอบเมื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยจะยกตัวอย่างกรณีการแต่งงานกับเด็กที่เกิดจากเหตุดังกล่าวข้างต้น

กรณีการบังคับให้เด็กแต่งงานเพื่อเสียยาหรือรับผิดชอบเมื่อมีการล่วงละเมิดทางเพศ เช่น กรณีของเด็กหญิงวัย 13 ปี ในจังหวัดแห่งหนึ่งทางภาคเหนือของไทย (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) ถูกบังคับให้แต่งงานหลังจากการถูกเพื่อนของพ่อและแม่วัย 34 ปี ล่วงละเมิดทางเพศขณะมีอาการเมา โดยพ่อและแม่ของเด็กหญิงมีอาชีพรับจ้างและมีฐานะยากจนการแต่งงานที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการแต่งงานตามประเพณี มีการผูกข้อมือและมีสินสอดเป็นค่าเลี้ยงดูให้จำนวน 2,000 บาทเท่านั้น โดยการแต่งงานดังกล่าวเป็นการแต่งงานที่ละเมิดทั้งกฎหมายและละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิของเด็ก จากการที่ผู้เสียหายหรือเด็กหญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศและไม่ได้มีความยินยอมที่จะต้องแต่งงาน รวมไปถึงต้องออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำหน้าที่ภรรยาขณะอายุยังน้อยด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นการแต่งงานโดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อให้ผู้ล่วงละเมิดทางเพศพ้นผิด เป็นการใช้กฎหมายในทางที่ไม่สร้างสรรค์

อีกหนึ่งตัวอย่างของการแต่งงานกับเด็กอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นั่นคือ กรณีชายชาวมาเลเซียอายุ 41 ปี ได้เดินทางมาแต่งงานกับเด็กหญิงวัย 11 ปี ที่จังหวัดแห่งหนึ่งทางภาคใต้ (กองบรรณาธิการวอยซ์ออนไลน์, 2561) โดยการแต่งงานของทั้งสองคนได้รับการยินยอมจากพ่อของฝ่ายหญิง ซึ่งการแต่งงานในครั้งนี้ถูกเปิดเผยออกมาจากภรรยาคนที่หนึ่งและสองของฝ่ายชาย ซึ่งฝ่ายชายนั้นเป็นเจ้าของสวนยางพาราและมีฐานะร่ำรวย ในขณะที่เด็กหญิงมีฐานะยากจนและพ่อแม่เป็นคนงานในสวนของฝ่ายชาย การแต่งงานนั้นมีสินสอดและทรัพย์สินให้แก่เด็กหญิงเป็นเงินจำนวนหนึ่งด้วย แต่การแต่งงานในครั้งนี้ถูกคัดค้านอย่างหนักเนื่องจากผิดกฎหมายของประเทศมาเลเซีย และฝ่ายชายได้เดินทางมายังประเทศไทยเพื่อใช้ช่องว่างทางกฎหมายไทยเปิดทางให้สามารถทำการแต่งงานได้ จะเห็นได้ว่าจากตัวอย่างที่เดียวกันนั้น การแต่งงานเกิดขึ้นจากช่องว่างทางกฎหมายและค่านิยมของไทย คือเมื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศแล้วจะต้องแต่งงานเป็นการรับผิดชอบ อีกทั้งช่องว่างทางกฎหมายที่เปิดทางให้การแต่งงานเกิดขึ้นมาได้ด้วย

จากกรณีข้างต้นยังมีผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กวิเคราะห์อีกด้วยว่า การแต่งงานดังกล่าวนั้นเปิดช่องให้เด็กถูกข่มขืนได้อย่างถูกกฎหมาย หรือ “การเตรียมเด็กเพื่อทารุณกรรมทางเพศ” (Child grooming) (รายงานสถานการณ์การละเมิดสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนฉบับที่ 32/2562) ซึ่งอาจเป็นหนึ่งในวิธีการหลอกล่อเด็ก หรือครอบครองเด็กเพื่อนำมามีเพศสัมพันธ์หรือในการค้าประเวณีอื่นๆได้

ช่องว่างทางกฎหมายไทยที่เปิดช่องให้เกิดการแต่งงานกับเด็ก

กฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการแต่งงานหรือการสมรส ได้มีการระบุเอาไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) แต่ในขณะที่เดียวกันการแต่งงานกับเด็กไทยถูกใช้ช่องว่างทางกฎหมายเป็นเครื่องมือในการรับรองการแต่งงาน โดยเฉพาะการแต่งงานกับเด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีชาวมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ได้มีการใช้กฎหมายอิสลามเข้ามาเกี่ยวข้อง และอาศัยช่องว่างทางกฎหมายไทยโดยการนำเอากฎหมายชะรีอะฮ์ ตามหลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก มาเป็นหลักปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวและการแต่งงาน

แม้ว่าในกฎหมายไทยจะมีการกำหนดอายุผู้ที่สามารถทำการสมรสไว้ได้อย่างชัดเจน นั่นคือผู้ที่อายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ หากอายุยังไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด ไม่สามารถทำการแต่งงานได้ รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์กับผู้เยาว์หรือเด็กก็ถือว่ามีความผิดด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งเมื่อประชาชนท้องถิ่นต้องการที่จะให้บุตรหลานหรือเด็กในการปกครองทำการแต่งงานเมื่ออายุยังน้อยและไม่ถึงที่กฎหมายกำหนด จึงได้นำเอากฎหมายชะรีอะฮ์เข้ามาเป็นตัวรับรองการแต่งงานแทนกฎหมายไทย อันเนื่องมาจากกฎหมายชะรีอะฮ์นั้นไม่ได้กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถแต่งงานได้เช่นเดียวกับกฎหมายของไทย เพียงแต่ระบุว่าหญิงสาวที่สามารถแต่งงานได้นั้น

คือหญิงสาวที่เจริญวัยเต็มที่ นั่นคือมีประจำเดือนสามารถตั้งครรภ์ได้ เป็นประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ชาวบ้านหรือประชาชนในพื้นที่ได้ปฏิบัติตามมาเป็นเวลานาน กลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคมท้องถิ่นที่ไม่มีการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง ใช้กฎและประเพณีท้องถิ่นเป็นตัวตัดสินชี้วัดปัญหามากกว่ากฎหมาย เกิดการล่วงละเมิดทางเพศและการตั้งครรภ์ของเด็กที่อายุน้อยเป็นจำนวนมากและได้รับการแก้ไขปัญหาลำบากด้วยการจับให้แต่งงานกับคู่กรณี นั่นคือแสดงให้เห็นว่ามีเด็กหลายคนที่ต้องแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย เพื่อให้ได้รับการเยียวยาหรือเพื่อให้ครอบครัวได้รับการช่วยเหลือ ส่วนมากแล้วนั้นเด็กที่ต้องถูกบังคับแต่งงานตั้งแต่อายุน้อยมักเป็นเด็กหญิงและครอบครัวมีฐานะยากจนกฎหมายไทยมีช่องว่างดังกล่าวซึ่งทำให้เกิดการแต่งงานของเด็ก และการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กจากผลการสำรวจขององค์การ UNICEF, State of the World's Children ในปี 2017 พบว่าประเทศไทยมีอัตราการแต่งงานของเพศหญิงก่อนอายุ 18 ปี มากเป็นอันดับที่ 19 ของโลก จำนวน 543,000 คน (GIRLS NOT BRIDES STRATEGY, 2017) จะเห็นได้ว่าเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูงมาก และจากผลการสำรวจขององค์การช่วยเหลือเด็กประจำประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตอนกลางถึงตอนปลายมากเป็นอันดับสองของโลกด้วย

จากการที่ประเทศไทยมีช่องว่างของการใช้กฎหมายดังที่แสดงให้เห็นข้างต้น อันเนื่องจากกฎหมายไม่ได้รับรู้เกี่ยวกับความทับซ้อนในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ที่มีการเคารพกฎหมายทางศาสนาด้วยดังที่ยกมาข้างต้น ความสำคัญในการจัดอันดับทางกฎหมายซึ่งไม่ได้เน้นย้ำและบันทึกหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจนประชาชนในท้องถิ่นขาดความรู้และความเข้าใจ มากไปกว่านั้นยังคงมีผู้คนที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพที่เด็กจะต้องได้รับและถูกคุ้มครองจากคนในครอบครัวรวมถึงสิทธิมนุษยชนที่เด็กและประชาชนทุกคนมีอย่างเท่าเทียมกัน สุดท้ายแล้วองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้เข้าไปดูแลอย่างทั่วถึง

ปัญหาของการแต่งงานของเด็กที่จะต้องให้ความสนใจและหาทางแก้ไขให้ได้มากและรวดเร็วที่สุดนั้นคือการล่วงละเมิดทางเพศ หรือการข่มขืนเด็ก จากการที่กฎหมายของไทยได้ระบุไว้ว่า “ผู้ใดกระทำความผิดที่เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งมีใช้ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นถึงสี่แสนบาท” (กองบรรณธิการ ร้อยยอนไลน์, 2561) ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 277 ซึ่งการระบุดังนี้ เป็นเรื่องที่อันตรายเพราะหากเด็กนั้นเป็นสามีหรือภริยากันแล้วโดยการยอมรับของเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจะเป็นการเปิดช่องให้มีการล่วงละเมิดทางเพศเด็กที่ได้รับการบังคับให้ต้องแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย ให้ต้องมีเพศสัมพันธ์กับสามีหรือภริยา หากเด็กไม่ได้เกิดความยินยอมที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วยนั้น ก็ไม่สามารถเอาผิดได้เนื่องจากวรรคที่ระบุไว้ว่า “ซึ่งมีใช้ภริยาหรือสามีของตน” สามารถทำให้เกิดการอ้างได้ว่า การบังคับมีเพศสัมพันธ์นั้น เป็นการกระทำต่อสามีหรือภริยา ซึ่งไม่ได้ผิดตามหลักกฎหมาย เป็นช่องว่างที่เปิดทางให้การแต่งงานกับเด็กไม่สามารถเอาผิดได้อีกหนึ่งกรณี

สถานการณ์การคุ้มครองสิทธิเด็กและการแต่งงานของเด็กในต่างประเทศ

องค์กร Save the Children เป็นหนึ่งในองค์กรพัฒนาเอกชนของสหประชาชาติ ระบุว่า ในแต่ละปีมีเด็กผู้หญิงแต่งงานก่อนอายุครบ 18 ปี ราว 15 ล้านคนทั่วโลก ในจำนวนนี้บางคนอายุเพียง 10 ขวบเท่านั้นโดยในทุก ๆ 7 วินาที จะมีเด็กผู้หญิงอายุต่ำกว่า 15 ปีต้องแต่งงาน (ทรงพจน์ สุภาพล, 2016) โดยเด็กหญิงเหล่านั้นต้องออกจากโรงเรียนและอาจตั้งครรภ์มีบุตรตั้งแต่อายุ 13-14 ปี โดยเมื่อเด็กหญิงตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุน้อยนั้น มีโอกาสสูงที่จะเสียชีวิตขณะคลอดบุตร และเสี่ยงต่อการเสียชีวิตของบุตรที่เกิดกับแม่ที่อายุน้อยกลุ่มประเทศที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับเด็กหญิง คือ กลุ่มประเทศในแถบสแกนดิเนเวียของยุโรป คือ สวีเดน เป็นประเทศที่ปลอดภัยที่สุด และตามมาด้วย ฟินแลนด์ นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ และเบลเยียม ซึ่งประเทศเหล่านี้มีอัตราเด็กผู้หญิงที่แต่งงานตั้งแต่วัยเด็กต่ำ รวมทั้งอัตราการตั้งครรภ์ของเด็กวัยรุ่น และอัตราการเสียชีวิตระหว่างคลอดบุตร

ในขณะที่กลุ่มประเทศที่อันตรายสำหรับเด็กหญิงมากที่สุด คือ ไนเจอร์ ตามด้วยสาธารณรัฐชาดสาธารณรัฐแอฟริกากลาง มาลี และโซมาเลีย ซึ่งประเทศเหล่านี้ล้วนเป็นประเทศที่ประสบกับปัญหาความยากจน และปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ มากไปกว่านั้น ประเทศที่มีอัตราเด็กถูกบังคับให้แต่งงานนั้นล้วนเป็นประเทศที่กฎหมายไม่สามารถบังคับได้อย่างที่ควรจะเป็น และยังเป็น

ประเทศที่มีความเชื่อหรือจารีตประเพณีรวมไปถึงกฎหมายศาสนามีอำนาจทางสังคมมากกว่ากฎหมายของรัฐด้วย ซึ่งทำให้สิทธิของเด็กหรือสิทธิมนุษยชนไม่ได้ถูกให้ความสำคัญเท่าที่ควรจะเป็น

เห็นได้ชัดว่าปัจจัยสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเด็กและป้องกันการแต่งงานของเด็กนั้น คือการที่รัฐให้ความสำคัญกับสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงทำให้กฎหมายสามารถบังคับใช้กับประชาชนในประเทศได้อย่างเข้มงวดและสร้างจิตสำนึกในการป้องกันการล่วงละเมิดสิทธิเด็กให้เกิดขึ้นแก่พลเมืองทุกคน ดังเช่นในประเทศสวีเดนที่มีอัตราการแต่งงานกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีน้อยที่สุดในโลกนั้น ได้มีการเน้นย้ำและให้ความสำคัญกับการลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในเด็ก รวมถึงสนับสนุนให้สภาพความเป็นอยู่ของทุกครอบครัวดีและเห็นคุณค่าของเด็ก ให้มีการปกป้องคุ้มครองชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและศักดิ์ศรีของเด็ก มีการออกกฎหมายและให้การรับรอง รวมไปถึงทำให้ประชาชนตระหนักถึงผลกระทบการแต่งงานของเด็กด้วย (Cecilia Modig, 2009)

ประเทศเพื่อนบ้านของไทยเองก็มีกฎหมายที่ค่อนข้างเข้มงวดเกี่ยวกับการแต่งงานกับเด็ก ดังเช่นประเทศมาเลเซีย ถึงแม้จะมีชาวมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายของรัฐก็ยังมีความเข้มงวดเหนือสังคมมากกว่ากฎหมายศาสนา ในประเทศมาเลเซียนั้น ผู้ที่ต้องการที่จะแต่งงานกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี จะต้องได้รับการอนุญาตจากศาล ซึ่งศาลจะพิจารณาตามคุณสมบัติของทั้งสองฝ่ายมากไปกว่านั้น หากเป็นการแต่งงานที่ฝ่ายชายนั้นมีภรรยาอยู่แล้ว และต้องการแต่งงานกับภรรยาคนที่สองตามที่หลักศาสนาอิสลามอนุญาตให้ทำได้จะต้องได้รับความยินยอมจากภรรยาคนที่ 1 ก่อน และมีการตรวจสอบ ประเมินศักยภาพและความสามารถในการเลี้ยงดู ดังเช่นศักยภาพทางการเงินและพฤติกรรมของผู้ที่ขออนุญาตแต่งงานว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เคยล่วงละเมิดเพศหญิงและสามารถดูแลเอาใจใส่ในฐานะภรรยาได้เป็นอย่างดีด้วย ซึ่งสุดท้ายแล้วเพศหญิงจะต้องยินยอมและยินยอมที่จะได้รับการแต่งงานด้วย

นอกจากนี้แล้วยังมีอีกหลากหลายประเทศที่เปลี่ยนแปลงและบังคับใช้กฎหมายที่มีความเข้มงวดและชัดเจนเกี่ยวกับการแต่งงานของเด็กมากยิ่งขึ้น โดยการทำให้การแต่งงานกับเด็กต่ำกว่า 18 ปี เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย เช่น ประเทศแอลจีเรีย โอมาน บังกลาเทศ ปากีสถาน อียิปต์ โมร็อกโก และตุรกี เป็นต้น ซึ่งก่อนหน้านี้ ประเทศเหล่านี้ได้ใช้กฎหมายอิสลามควบคุมไปด้วยในบางกรณี และยังมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กและการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กที่ไม่สามารถลดปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นได้ จนกระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายบางส่วนให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นและจากเสียงเรียกร้องของประชาชนในประเทศ ดังเช่นในประเทศตุรกี ซึ่งเคยร่างกฎหมายยกเว้นโทษให้ผู้ล่วงละเมิดทางเพศแก่เด็กที่เป็นภรรยาของตน แต่มีประชาชนที่ไม่เห็นด้วยและมองว่ากฎหมายดังกล่าวเป็นการออกกฎหมายให้การข่มขืนเด็กกลายเป็นสิ่งที่ถูกต้องและรับได้ ทำให้รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมายและสิทธิเด็กต้องออกมาแก้ไขและร่วมมือกันหาวิธีการที่ยุติธรรม และปกป้องสิทธิของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลกระทบการแต่งงานกับเด็ก

การแต่งงานกับเด็กเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในโลกจากปัจจัยและสาเหตุต่าง ๆ ที่ได้ยกมาให้เห็นแล้วข้างต้น ซึ่งในทุก ๆ หนึ่งนาที่ จะมีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องแต่งงานเป็นจำนวนถึง 23 คน รวมกว่า 12 ล้านคนต่อปี ในจำนวนมากเหล่านี้มีทั้งเด็กที่ถูกบังคับให้ต้องเข้าแต่งงาน มีเหตุจำเป็นให้ต้องแต่งงาน รวมไปถึงอาจมีบางส่วนที่เต็มใจแต่งงานจากเหตุผลของค่านิยมทางสังคมและไร้ทางเลือกในการดำเนินชีวิตที่สมวัย

การแต่งงานนั้นจะนำมาซึ่งภาระหน้าที่ที่ผู้เป็นสามีและภรรยาจะต้องรับผิดชอบร่วมกันหลากหลายด้านเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีการใช้เหตุผลที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเมื่อเด็กต้องเข้าไปรับหน้าที่ที่ไม่สมวัยเช่นนั้นอาจทำให้การตัดสินใจในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตนั้นไม่เหมาะสมและไม่ดีเท่าที่ควร มากไปกว่านั้นการแต่งงานกับเด็กยังเป็นการตัดโอกาสของเด็กที่จะได้รับการพัฒนาและเข้าถึงสิทธิด้านต่าง ๆ เช่น สิทธิด้านสุขอนามัย ด้านความปลอดภัย และอำนาจการต่อรอง และที่สำคัญ คือจะต้องออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำหน้าที่ในครอบครัว เด็กจะไม่ได้รับการศึกษาและต้องใช้ชีวิตโดยการเผชิญกับความเสี่ยง มีแนวโน้มจะต้องอยู่ในสภาวะยากจนเมื่อไม่ได้รับการศึกษาที่เพียงพอไปประกอบอาชีพ และหากเป็นการใช้ชีวิตในประเทศที่มีความยากลำบากทางเศรษฐกิจ แนวโน้มที่จะสามารถเลี้ยงตัวเองได้ก็จะลดน้อยลงไปด้วย

นอกจากนี้ เนื่องจากการแต่งงานกับเด็กอาจนำมาซึ่งการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เด็กจะต้องรับหน้าที่การเป็นแม่เมื่ออายุน้อย มีโอกาสจะเกิดอันตรายทั้งแม่และลูกเมื่อสรีระร่างกายอาจจะยังไม่พร้อมสำหรับการตั้งครรภ์ อีกทั้งเด็กที่เกิดมาก็อาจเสี่ยงจะเจอกับความผิดปกติทางร่างกายด้วย เนื่องจากเด็กยังไม่มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและอารมณ์ การใช้เหตุผลที่พร้อมมากพอสำหรับการเป็นภรรยาและแม่ เด็กเหล่านี้ต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่ซับซ้อนดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการติดโรคทางเพศสัมพันธ์และอาจขาดความรู้ในการป้องกันตัวและโรคด้วย ดังเช่น การติดเชื้อ HIV หรือ เอ็ดส์ AIDS ด้วย และการแต่งงานที่อายุน้อยยังอาจส่งผลให้เกิดการหย่าร้างสูง และหากมีบุตรด้วยกันแล้วการหย่าร้างกันย่อมเกิดปัญหาในทางสังคมตามมาอีกมากมาย ดังนั้น หน่วยงานที่มีบทบาทในกรณีของการแต่งงานกับเด็กในประเทศไทย มักเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งจะต้องเข้ามาดูแลในเรื่องของการช่วยคุ้มครองการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชากรไทย (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม, 2561) ซึ่งการแต่งงานกับเด็กนั้น กรรมการสิทธิมนุษยชนได้แสดงท่าทีของความกังวล และรายงานว่าการณีของการแต่งงานกับเด็กอย่างไม่เต็มใจ หรือการแต่งงานเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจนั้นเกิดขึ้นอย่างบ่อยครั้ง โดยเฉพาะกรณีเช่นเดียวกับการแต่งงานกับเด็กไทยวัย 11 ปี และชายชาวมาเลเซียวัย 41 ปีที่เดินทางมายังประเทศไทย เนื่องจากในมาเลเซียมีกฎหมายห้ามการแต่งงานกับเด็กที่ค่อนข้างเข้มงวดกว่าในประเทศไทย จนเกิดเป็นธุรกิจที่มีการจ้างการจัดหาเด็กสาวเพื่อไปแต่งงานกับชายชาวมาเลเซียด้วย โดยกรรมการสิทธิมนุษยชนได้แสดงท่าทีเป็นกังวลและต้องการให้รัฐบาลรวมถึงผู้ที่อำนาจในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายอิสลามได้แก้ไขปัญหและเห็นความสำคัญของสิทธิเด็กมากยิ่งขึ้น และหน่วยงานอีกหน่วยงานหนึ่งที่มิบทบาทแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแต่งงานของเด็กเมื่ออายุน้อยก็คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพราะการแต่งงานเมื่ออายุน้อย ไม่ว่าจะเกิดจากความสมัครใจหรือการบังคับหรือการแต่งงานเพื่อหาทายาทนั้น ในทางกฎหมายมองว่าเมื่อลูกล่วงละเมิดทางเพศจะมีผลต่อการพัฒนาของมนุษย์ในสังคม เช่น เกิดการหย่าร้างและเด็กถูกทอดทิ้ง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้หญิงภาคประชาสังคมชายแดนใต้ โดยมีหลายกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยและต้องการให้การแต่งงานกับเด็กกลายเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายและมีการระบุไว้อย่างชัดเจน อาทิ เครือข่ายแกนนำสตรีสี่ภาค (ภาคใต้) เครือข่ายผู้หญิงภาคประชาสังคมเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ (Civic Women) สมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ เครือข่ายมุสลิมเอเชีย เป็นต้น ซึ่งกลุ่มผู้หญิงเพื่อประชาคมชายแดนใต้ได้แสดงท่าทีที่ต้องการให้มีการเห็นความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้จากรัฐบาลมากกว่าที่เคยเป็น ด้วยการส่งจดหมายเปิดผนึกถึงนายกรัฐมนตรี เรียกร้องทางการของไทยให้เร่งดำเนินการสอบสวน และช่วยเหลือ จากกรณีของเด็กหญิงชาวไทยต้องแต่งงานกับชายชาวมาเลเซียซึ่งมีอายุต่างกัน 20 ปี โดยการแต่งงานนั้นผิดกฎหมายมาเลเซียและกฎหมายไทย แต่ถูกอ้างว่าได้รับการอนุญาตจากกฎหมายอิสลามที่มีการนับถือกันอย่างแพร่หลายในพื้นที่ นอกจากนี้ ทางกลุ่มผู้หญิงภาคประชาสังคมภาคใต้ยังได้ขอให้ทางคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ออกมาตรการที่เข้มงวดในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กและสตรี และให้มีมาตรการการป้องกันการแต่งงานอย่างเร่งด่วนออกมาบังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาด้วย

สรุป

การแต่งงานกับเด็กเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมาเป็นเวลานานแต่ยังไม่ได้รับความสนใจและยังคงมีความคิดที่คงเหลือในสังคมซึ่งมองว่าสิทธิเด็กไม่ได้สำคัญเท่ากับสิทธิของผู้ใหญ่ แม้ว่าในปัจจุบันสังคมจะเคลื่อนเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกเดินไปข้างหน้าพร้อมกับมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามากมายก็ตาม อีกทั้งความคิดเห็นหรือความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนจะถูกส่งต่อแผ่ขยายให้มีความรู้กับประชากรทั่วโลก แต่ค่านิยมท้องถิ่นหรือประเพณีที่มีการสืบทอดมานั้นทำให้การแต่งงานกับเด็กดูเป็นเรื่องที่ปกติและเกิดขึ้นอย่างไม่มีการขัดขวางในสังคมชนบทและในพื้นที่ที่มีความยากลำบากทางเศรษฐกิจ เด็กไทยที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีต้องขาดโอกาสในการเข้ารับสวัสดิการขั้นพื้นฐานตามที่เด็กวัยดังกล่าวมีสิทธิที่จะได้รับ เด็กเหล่านี้ถูกละเมิดสิทธิอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และไร้อำนาจต่อรองใด ๆ ต้องออกไปรับผิดชอบภาระหน้าที่ที่เกินวัย และเจอกับความเสี่ยงทั้งทางด้านปัจจัยแวดล้อม ร่างกาย และสภาพจิตใจ

การแต่งงานกับเด็กในประเทศไทย มักมีสาเหตุมาจากสภาพทางเศรษฐกิจที่ยากลำบาก จะเห็นได้ว่าอัตราการแต่งงานกับเด็กนั้นมีสูงมากในประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศที่ยากจน และประชาชนต้องเผชิญกับความยากลำบากในชีวิต หรือมีสถานะที่ไม่ปกติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในขณะที่อัตราการแต่งงานกับเด็กในประเทศที่มีความพร้อมในเรื่องเศรษฐกิจและรัฐบาลให้ความสำคัญกับสิทธิของประชาชนอย่างเท่าเทียมกันนั้นมีจำนวนที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งมาตรการในการบังคับใช้

กฎหมายของไทยยังคงมีช่องว่างให้เกิดการแต่งงานกับเด็กอย่างไม่สามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง การระบุเนื้อหาของกฎหมายที่เปิดช่องให้มีการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กกลายเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ หรือการทับซ้อนกันของกฎหมายอิสลามในท้องถิ่นที่มีอำนาจเหนือสังคมนั้น ซึ่งจากกรณีดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่ากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของเด็กนั้นไม่สามารถบังคับใช้ให้ประชาชนเข้าใจและเชื่อถือปฏิบัติตามได้เท่าประเพณีและค่านิยมของสังคมได้ มากไปกว่านั้น กฎหมายยังไม่ได้ระบุว่าห้ามการแต่งงานกับเด็กอย่างเด็ดขาดเอาไว้ ซึ่งอาจช่วยให้อัตราการบังคับให้เด็กต้องเข้ารับการแต่งงานอย่างไม่เต็มใจลดน้อยลงได้ รวมไปถึงความเข้มงวดของกฎหมายที่ไม่สามารถบังคับใช้ให้เกิดอำนาจเหนือกว่าสังคมที่ประชากรในประเทศนับถือและปฏิบัติตามและปัจจัยสำคัญนั้นคือประชาชนยังขาดความเข้าใจในเรื่องของสิทธิมนุษยชนและการป้องกันคุ้มครองสิทธิเด็กด้วย

การแต่งงานกับเด็กไม่เพียงแต่ละเมิดสิทธิทางกฎหมายนั้น แต่ยังทำให้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของเด็กถูกลดค่าลงและต้องเผชิญกับความเสี่ยง รวมไปถึงแนวโน้มที่จะต้องพบเจอกับอันตรายทั้งทางร่างกายและจิตใจจากความไม่พร้อมของเด็ก ซึ่งในวัยนั้นควรจะต้องได้รับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตมากกว่าการออกไปมีครอบครัวและรับผิดชอบภาระที่ซับซ้อนเกินวัย ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่ได้แสดงมาในบทความนี้ว่า รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนและสิทธิเด็กมากกว่าที่เป็นอยู่ แก้ไขมาตรการและกฎหมายซึ่งยังมีความหละหลวมและมีช่องว่างที่เปิดทางให้การแต่งงานกับเด็กเกิดขึ้นได้ โดยจะต้องเข้าไปศึกษาถึงสาเหตุและความเป็นไปที่ลึกซึ้งมากกว่าเดิมเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงและนำไปแก้ไขได้อย่างตรงจุด รวมไปถึงการทำความเข้าใจและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อย่างเช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะต้องศึกษาวิจัยและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ สะท้อนสังคมครอบครัวให้หันมาตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นเด็กและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการละเลยความเป็นมนุษย์ของเด็ก ปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน มากไปกว่านั้น สถาบันครอบครัวซึ่งเป็นปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญที่สุดของเด็กจะต้องมอบความรัก ความเข้าใจ และให้ความสำคัญกับบุตรหลานมากกว่าที่เคยเป็นด้วย เพราะครอบครัวจะสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพและความเป็นเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองในอนาคตได้ดีที่สุด

รายการอ้างอิง

- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2561). รายงานสถานการณ์ การละเมิดสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 32/2561 ระหว่างวันที่ 4 – 10 สิงหาคม 2561. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกระทรวงยุติธรรม
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2555). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก / คณะกรรมการด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ. สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก
- กองคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2561). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. กองคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมกิจการเด็กและเยาวชน
- กองบรรณาธิการวอยซ์ออนไลน์. (2561, 27 พฤศจิกายน). กฎหมายไทยอ่อน เปิดช่องให้แต่งงานเด็กได้ในชายแดนใต้. <https://voicetv.co.th/read/BJiYnoZ8X>
- ทรงพจน์ สุภาพล. (2559, 28 พฤศจิกายน). ตีแผ่ปัญหาการแต่งงานตั้งแต่วัยเด็ก “Save the Children”. <https://www.voathai.com/a/child-marriage/3546594.html>

- ประชาไท,(2555, 27 พฤศจิกายน). จี้อยู่ติการแต่งงานในเด็ก เนื่องในวันเด็กผู้หญิงสากล. <https://prachatai.com/journal/2012/10/43114>
- ประชาไท. (2561, 27 พฤศจิกายน). กรรมการสิทธิฯ เสนอออกกฎหมายห้ามแต่งงานก่อนวัยอันควรครอบคลุมเด็กทุกคน. <https://prachatai.com/journal/2018/07/77695>
- มูลนิธิผู้พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2559, 27 พฤศจิกายน). สิทธิเด็ก เรื่องของเด็กตัวเล็กที่ไม่ควรมองข้าม. <http://www.thaichildrights.org/story/social-story/>
- รัฐบาลสวีเดนและองค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสวีเดน. (2557, 23 ธันวาคม). ไม่มีวันใช้ความรุนแรง – สามสิบปี หลังจากการห้ามการลงโทษเด็กในสวีเดน. http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/2761_0.pdf.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2553, 27 พฤศจิกายน). กฎหมายสิทธิเด็ก. <http://www.thaihealth.or.th/node/18151>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2561, 25 ธันวาคม). พ่อแม่บังคับเด็ก13แต่งงานเพื่อนร่วมวงเหล้า. <https://www.thairath.co.th/content/319650>
- BBC News. (2560, 27 พฤศจิกายน). วันสิทธิเด็กสากล สิทธิเด็กไทยอยู่ตรงไหนในมาตรฐานสากล. <https://www.bbc.com/thai/thailand-42048403>
- MGR Online. (2557, 27 พฤศจิกายน). ยูเอ็นมีมติห้าม “การแต่งงานกับเด็ก” ร้องชาติสมาชิกบังคับใช้กฎหมายจริงจัง. <https://mgronline.com/around/detail/9570000134696>
- Mtoday. (2561, 27 พฤศจิกายน). นักสิทธิ 3 จังหวัดยอมรับบังคับเด็กแต่งงาน-กก.กลางฯ แก่กฎหมายห้ามหมั้นแต่งงานเด็ก. <http://www.mtoday.co.th/28113>
- Cecilia Modig. (2014). *Never Violence – Thirty-Five Years on from Sweden’s Abolition of Corporal Punishment*. Nilsson Bergholm.

จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย
THE SPIRITS OF ISAN IN THE FORM OF CONTEMPORARY PAINTINGS

จิตติพันธ์พัชร ธรรมพัฒนกุล¹

Jittipunpachara Tampattanakul

Article History

Received: 09-11-2023; Revised: 04-01-2024; Accepted: 04-01-2024

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2024.9>

บทคัดย่อ

อุษาคเนย์เป็นภูมิภาคที่อุดมด้วยศิลปวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธา ตามที่ปรากฏบนศิลปวัตถุและผลงานทางศิลปกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ รวมถึงฮูปแต้ม (จิตรกรรมฝาผนังอีสาน) เป็นผลงานที่แฝงด้วยคติธรรม คำสอน สภาพแวดล้อม สังคม วิถีชีวิต พิธีกรรมต่างๆ ที่สะท้อนความเป็นอยู่ของบรรพชนในอดีต สิ่งเหล่านั้นได้ถูกคัดสรรหลอมรวมให้เกิดเป็นผลงานการสร้างสรรค์ทางจิตวิญญาณจนตกผลึกเป็นมรดกที่มีความงดงามมีคุณค่าปรากฏต่อสายตาและจิตใจ จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์มีความซาบซึ้งต่อเรื่องราวและความเป็นมาของแผ่นดินอีสานที่ถูกแสดงออกผ่านรูปแบบของผลงานจิตรกรรมฝาผนัง จึงสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ชุด “จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย” มีรูปแบบ เป็นจิตรกรรม 2 มิติ เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จากกระบวนการสร้างสรรค์ค้นพบว่าการนำรูปทรงจากฮูปแต้มมาจัดองค์ประกอบ ให้วางทับซ้อนกับภาพถ่ายใบหน้า (Portrait) ของผู้คนอีสานในอดีตเพื่อสร้างมิติแสดงให้เกิดชุดความคิดและความรู้สึกใหม่ สามารถตอบสนองแนวความคิดและความรู้สึกถึงการรำลึก เชิดชู ต่อจิตวิญญาณของบรรพชนรวมถึงผู้ที่ให้กำเนิด ผ่านรูปแบบและกลวิธีของการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: จิตวิญญาณอีสาน; จิตรกรรมร่วมสมัย

ABSTRACT

Southeast Asia is a region with plenty of arts, cultures, traditions, beliefs and faiths as can be seen on art objects and artworks created in this region. These include Hooptam (an Isan mural). It is an artwork implying wisdoms, teachings, environments, society, ways of lives and rituals reflecting the well-beings of the ancestors in the past. These things were selected and blended into spiritual creations becoming beautiful and valuable

¹อาจารย์ สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Lecturer, Visual Art, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University

E-mail: jittipunpachara.t@rbu.ac.th *Corresponding author

heritages that are presented visually and mentally. According to the mentioned reasons, the creator is impressed by the stories and backgrounds of the land of Isan that are presented in the form of murals. Therefore, the visual artwork, “the Spirits of Isan in the Form of Contemporary Paintings, was created. It is a two-dimensional mural created with oil painting techniques on a canvas. According to the creation processes, it was found that the shape of Hooptam overlapping with the portraits of the Isan people in the past created dimensions. It presents new mindsets and feelings. It can accurately respond concepts, feelings of and respects for the spirits of the ancestors including the creator through the visual art form and methods.

Keywords: Spirits of Isan; Contemporary painting

บทนำ

อีสาน มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานนับแต่ยุคดึกดำบรรพ์ โดยค้นพบว่าในอดีตเคยเป็นที่อยู่อาศัยของไดโนเสาร์ พืช และสัตว์ยุคโบราณอื่นๆ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 200 ล้านปี กระทั่งมีการสูญพันธุ์ของไดโนเสาร์ไปแล้วถึง 65 ล้านปี จึงปรากฏเห็นร่องรอยอารยธรรมของมนุษย์สังคมล่าสัตว์ และมีพัฒนาการในการดำรงชีวิต และก้าวเข้าสู่สังคมเกษตรกรรม โดยพบเห็นจากเครื่องมือเครื่องใช้ หรือร่องรอยของพฤติกรรม สะท้อนให้เห็นถึงสังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้คนในดินแดนอีสาน สมัยโบราณมาเป็นลำดับ และเมื่อราว 1,400 ปีมาแล้ว เริ่มเข้าสู่สังคมเมืองในยุคประวัติศาสตร์ที่มีอักษรบันทึกเป็นเรื่องราว บ้านเมืองมีพัฒนาการเจริญรุ่งเรืองในหลายด้าน ดังที่ได้พบหลักฐานซึ่งสะท้อนให้เห็นความเจริญรุ่งเรืองในอดีต ซึ่งปัจจุบันกลายมาเป็นมรดกศิลปวัฒนธรรมอีสานกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุมจังหวัดต่างๆ 20 จังหวัด ทั้งนี้ ด้วยสภาพภูมิประเทศที่มีลักษณะเป็นแอ่งที่ราบในเขตที่ราบสูง ถูกโอบล้อมด้วยทิวเขาสูงทางด้านตะวันตกและทางใต้ จึงทำให้ ภาคอีสานมีความจำกัดในทรัพยากรธรรมชาติ เดิมเคยอยู่ในเขตอิทธิพลอารยธรรมจากขอมและเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของคนไท-ลาว กลุ่มต่างๆ รวมทั้งได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ จึงมีการหลอมรวมวัฒนธรรมที่หลากหลายเข้าด้วยกัน

สมชาย ณ นครพนม (2560) ได้ให้ทัศนะว่า สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ การแพร่กระจายของอารยธรรมยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ การอพยพเคลื่อนย้ายของกลุ่มวัฒนธรรมจากดินแดนใกล้เคียง เช่น ลาว เขมร ล้วนเป็นตัวกำหนดรูปแบบของวัฒนธรรมอีสาน ทั้งเรื่องวิถีชีวิต การทำมาหากิน การประกอบอาชีพ อาหารการกิน ความเชื่อ การนับถือผี คติคำสอนต่างๆ ข้อห้ามหรือชะล่า ประเพณี พิธีกรรม ศิลปกรรมสาขาต่างๆ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ประณีตศิลป์ หัตถกรรม วรรณกรรม ศิลปะการแสดง ดนตรีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นเมือง การแต่งกาย การทอผ้าอันมีลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะและภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ยังสั่งสมสืบทอดต่อกันมาเป็นมรดกวัฒนธรรมอีสานที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง ด้วยการมีการโยกย้ายถิ่นฐานอยู่ตลอดเวลาและทำให้มีความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรม จึงทำให้มีบรรพบุรุษและวัฒนธรรมร่วมกัน จารัตประเพณีทางศาสนาของชาวอีสาน เท้าที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เรียกว่า ฮีตสิบสอง (ครอง) สิบสี่ เป็นประเพณีโบราณอาจากกล่าวได้ว่า เวลานี้ยังคงเหลืออยู่บ้างตามบ้านเมืองในแถบลุ่มน้ำโขงทั้งสองฝั่ง มีการ นับถือศาสนาผี เชื่อเรื่องขวัญ การให้ผู้หญิงเป็นใหญ่ในพิธีกรรมต่างๆ ดังที่ สุจิตต์ วงษ์เทศ (2560) ได้กล่าวไว้ว่าเหตุที่แม่หญิงเป็นใหญ่ เพราะโครงสร้างทางสังคมดั้งเดิมดึกดำบรรพ์ จัดระเบียบครอบครัวโดยให้ความสำคัญกับความเป็นแม่ หรือเน้นแม่เป็นศูนย์กลางของเครือญาติ แม่เป็นผู้ได้รับมรดกตกทอดจากครอบครัวให้ควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจ เช่น บ้านเรือน, ที่ดิน, เรือกสวนไร่นา ฯลฯ จึงมีอำนาจเหนือพ่อและเครือญาติอื่นๆ และในพื้นที่นี้เองรวมไปถึงแผ่นดินไทยที่อยู่กึ่งกลางของอุษาคเนย์พอดี ทำให้แผ่นดินนี้แบ่งโลกออกเป็นสองฝั่งนั้นคือ ตะวันออกและตะวันตกไปโดยปริยาย

สืบเนื่องจากภูมิหลังที่ข้าพเจ้ากำเนิดและเติบโตในภูมิภาคอีสานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในพื้นที่อุษาคเนย์ การได้เห็นประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของบรรพบุรุษและได้รับการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันทั้งในรูปธรรมและนามธรรม มรดกทางวัฒนธรรมที่เห็นกันอย่างชัดเจน ได้แก่ งานศิลปกรรม งานฝีมือ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งนี้ยังรวมถึงโบราณสถาน และหลักฐานจารึกต่างๆ ส่วนมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นแบบนามธรรม คือ ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ภาษาพูด ประเพณีต่างๆ ทำให้มีการซึมซับมีความรัก ความผูกพันต่อพื้นที่แห่งนี้ ที่มีความงดงามทางสังคมวัฒนธรรมประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น มีประวัติศาสตร์และร่องรอยของอารยธรรมไท-ลาว กระจายอยู่ทั่วภูมิภาคอีสานที่มีอาณาเขตใกล้ชิดสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขงที่มีวิวัฒนาการทางสังคมมาตั้งแต่อดีต มีการไปมาหาสู่กันอย่างกว้างขวางจนเกิดการสร้างสรรค์อารยธรรมขึ้นอย่างมีเอกลักษณ์จนกลายเป็นวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นที่อุดมไปด้วยภูมิปัญญาที่ล้ำค่าแฝงไปด้วยความงดงาม ความเรียบง่าย และจิตวิญญาณอันบริสุทธิ์ที่ปรากฏให้เห็นตามวิถีชีวิต เครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในการดำรงชีวิต และกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนา รวมไปถึงงานศิลปกรรมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ที่ผู้สร้างสรรค์ให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ จิตรกรรมฝาผนังอีสาน (ฮูปแต้ม) ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะจะปรากฏตามผนังโบสถ์ วิหาร สิม หอไตรและหอแจก ซึ่งมักจะเขียนไว้ด้านนอกของสิมหรือโบสถ์ โพธิ์จันทน์ (2532) ได้กล่าวว่า ภาพจิตรกรรมภาคอีสานหรือที่เรียกว่า “ฮูปแต้ม” มีปรากฏอยู่ที่สิม (โบสถ์) วิหาร หอไตร และหอแจก (ศาลาการเปรียญ) ฮูปแต้มพบกันเป็นส่วนมากทางภาคอีสานมักจะเขียนอยู่บนผนังด้านนอกของสิมหรือโบสถ์ มีการเล่าเรื่องจากภาพหนึ่งเชื่อมต่อกับอีกภาพหนึ่งเพื่อสื่อสารความคิดให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ มองเห็นความงามในสุนทรียศาสตร์และคุณค่าทางคุณธรรมที่แฝงอยู่ในปฐมธาตุแห่งทัศนศิลป์ ในส่วนของเรื่องราวที่ปรากฏจะเป็นเรื่องราวจากพุทธประวัติหรือวรรณกรรมพื้นบ้านเช่น เรื่องกาละเกด, จุลพุมขาดก, ศิลป์ชัย, สุริยวงศ์ เป็นต้น ภาพจิตรกรรมฝาผนังอีสานเกิดขึ้นด้วยแรงบันดาลใจจากวรรณกรรม โดยเฉพาะวรรณกรรมทางศาสนา ความเชื่อความศรัทธาต่อศาสนา สอดคล้องกับที่ วิรุณ ตั้งเจริญ (2534: 3) ให้ทัศนะไว้ว่า ศิลปะคือส่วนหนึ่งของสุนทรียศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องของเหตุผลบนพื้นที่ความเชื่อที่แตกต่างกัน ความแตกต่างนั้นย่อมสมเหตุสมผลด้วย ดังเช่น พิระพงศ์ สุขแก้ว (2549) กล่าวว่า ความงามอาจจะเป็นสิ่งที่ลึกซึ้งที่มีอยู่ทุกสิ่ง อาจจะเป็นสิ่งที่บริสุทธิ์ที่ปราศจากการปรุงแต่งหรือจะเป็นคุณสมบัติทางศีลธรรม หรือสิ่งโน้มน้าวใจให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้งปลื้มปิติ ความงามอาจมีอยู่รอบๆ ตัวเรา ทั้งสิ่งที่มนุษย์สรรค์สร้างขึ้นมาเองและสิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติเป็นผู้สร้างการตัดสินใจทางสุนทรียศาสตร์หรือการตัดสินใจงามเป็นการที่เราใช้จิตใจแสดงปฏิกิริยาต่อสภาพการณ์ในแวดล้อมหรือการที่จิตประเมินค่าวัตถุที่มีคุณค่า ที่เราให้เกิดความรู้สึกภายในจิตใจ แม้ว่าความงามจะขึ้นอยู่กับจิตแต่ก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับใจชอบ หากแต่ต้องขึ้นอยู่กับคุณค่าที่มีอยู่ในวัตถุนั้นๆ ด้วย ศิลปินที่มีภูมิปัญญาจากชนบทในไทยหรือศิลปินที่มี บรรพบุรุษจากที่อื่นนอกเมืองไทย พยายามค้นหาตัวตนจากรากเหง้าที่แตกต่างเหล่านั้นในงานศิลปะของพวกเขา และนอกจากนี้แล้วยังมีการจัดตั้งกลุ่มศิลปินที่มีลักษณะเฉพาะทางภูมิภาคร่วมกันด้วย

ตรงกับ ชลูด นิ่มเสมอ (2534) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ไว้ว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์เป็นมูลฐานสำคัญที่จะต้องกล่าวถึงก่อนสิ่งอื่น เพราะศิลปะ คือ การสร้างสรรค์ในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ศิลปะไม่ใช่การลอกเลียนแบบ ไม่ว่าสิ่งที่ลอกเลียนนั้นจะเป็นธรรมชาติ ความคิดหรือตัวอย่างของผู้อื่น งานศิลปะรูปแบบนามธรรมหรือแบบเหมือนจริงเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นบนโลก โดยอาศัยรูปทรงจากของจริงในธรรมชาติเป็นจุดบันไดลงใจ สิ่งใหม่นี้ก็คือ ความคิดหรือจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก หรือความงามที่เป็นทัศนะส่วนตัวของศิลปิน สิ่งใหม่นี้ก็คือ รูปทรงของธรรมชาติผสมกับบุคลิกภาพของศิลปินแล้วหรือรูปทรงของธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามจุดหมายในการแสดงออกของศิลปินแล้ว งานสร้างสรรค์จึงเป็นงานต้นแบบ ไม่ซ้ำแบบของใคร ไม่ซ้ำแบบของธรรมชาติ ไม่ซ้ำแม้แต่แบบของตนเอง เป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะของตัวเองหรือแสดงบุคลิกภาพของศิลปินนอกจากนี้ อิทธิพล ตั้งโฉลก (2550) ยังได้ให้ทัศนะว่า “ความเป็น ‘ต้นแบบ’ มาจากความศรัทธา ความเชื่อ ทัศนะ ความคิดเห็น รวมไปถึงอารมณ์ ความรู้สึก ที่พวกเขามีต่อธรรมชาติ ต่อสังคม และต่อโลก หรืออาจกล่าวได้ว่าศิลปินเหล่านั้นแสดงออกถึงสุนทรียภาพและความเป็นจริงที่เข้าไปถึงอย่างประจักษ์แจ้งออกมาในผลงาน และทั้งความงามและความจริงนี้เองที่จะส่งผลต่อจิตใจและปัญญาของผู้ดูไปในทางที่ ‘ดี’ ตามคำที่กล่าวไว้สั้นๆ ว่า ‘ประเทืองปัญญา ประเทืองจิตใจ’”

วิรุณ ตั้งเจริญ (2534) ได้ให้ทัศนะคิดว่า จิตรกรรมสมัยใหม่ถ่ายทอดรูปแบบตามที่มนุษย์รับรู้จากสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น และธรรมชาติ โดยจิตรกรสามารถผสมความคิดเห็นของตน ดัดแปลงสร้างสรรค์รูปแบบนั้นให้แปลกใหม่ได้ เช่น การถ่ายทอดรูปคน หรือรูปวิว เป็นต้น จิตรกรรมสมัยใหม่อาจไม่สร้างรูปคนเหมือน แต่จะสร้างรูปเสนอแนะให้คิดเกี่ยวกับความเป็นคน หรือรูปต้นไม้ก็แสดงให้เห็นความเจริญงอกงาม ความเกี่ยวข้องกับบรรยากาศ ดิน และความอุดมสมบูรณ์ต่างๆ สอดคล้องกับ สรวิชัย วงษ์สอาด (2557) ได้แสดงทัศนะว่า ศิลปะเป็นการแสดงออกทางความงามทางด้านผลงานทางศิลปะช่วยทำหน้าที่ขนส่งจากโลกของกิจกรรมมนุษย์ไปสู่โลกแห่งความสูงส่งทางสุนทรียภาพการแสดงออกทางความงามมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมของสังคมและวัฒนธรรมประเพณี ด้านความงามของศิลปะครอบคลุมไปถึงความงามในด้านเรื่องราวและเนื้อหาสาระ เพราะเรื่องราวเนื้อหาหมักจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ ความบันเทิง เพราะจุดประสงค์ของความงามอยู่ที่รูปลักษณ์ที่มองเห็นกับคุณสมบัติของสิ่งที่เราเห็น กฎเกณฑ์ของความงามของศิลปะตามธรรมชาติ ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจเป็นศาสตร์ของความงาม คือ สิ่งที่พบเห็นแล้วให้ความเพลิดเพลินประกอบด้วย ความสมบูรณ์ของสัดส่วนและความเด่นชัดทางด้านทฤษฎีรูปทรงที่มีความแตกต่างจากทฤษฎีการเลียนแบบขณะที่ทฤษฎีการเลียนแบบเป็นทฤษฎีที่เก่าแก่ ทฤษฎีรูปทรงคือทฤษฎีสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นเพื่อโต้แย้งความเชื่อของทฤษฎีเลียนแบบ ทฤษฎีเลียนแบบให้ความหมายของศิลปะขึ้นอยู่กับโลกภายนอก แต่ทฤษฎีรูปทรงคิดว่าศิลปะเป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเอง บางทีนักทฤษฎีรูปทรงเรียกรูปทรงที่เป็นแก่นแท้ของศิลปะว่ารูปทรงบริสุทธิ์นั่นเอง

จากความเป็นมาดังกล่าวเป็นเหตุผลให้ผู้สร้างสรรค์ มีความสนใจในงานศิลปกรรมที่ปรากฏอยู่บนจิตรกรรมฝาผนังอีสาน (ฮูปแต้ม) ตลอดจนลวดลายต่างๆ ที่ปรากฏบนศิลปวัตถุเป็นตัวแทนของความศรัทธาอันเกิดจากผู้คนในภูมิภาคอุษาคเนย์ในมิติต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาตามยุคสมัยจนมาถึงยุคปัจจุบัน จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบ 2 มิติ ชุด “จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย” ด้วยเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ (Oil on canvas) เพื่อสะท้อนว่าดินแดนอุษาคเนย์แห่งนี้มีความเจริญทางชาติพันธุ์ที่มีจิตวิญญาณแห่งอารยธรรม มีความเจริญรุ่งเรืองเฟื่องฟูทางสังคมและวัฒนธรรมมาโดยลำดับ มีความงดงามของวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ความเจริญทางสังคมวัฒนธรรม โดยเห็นได้จากความเชื่อความศรัทธาของผู้คนในภูมิภาคอุษาคเนย์ด้วยความเคารพนอบน้อมต่อจิตวิญญาณของบรรพชนที่อุทิศทุกหยาดเหงื่อแรงงาน เพื่อคิดค้นสร้างสรรค์ภูมิปัญญาต่างๆ ทำให้ดินแดนแห่งอุษาคเนย์นี้มีความงดงามที่เป็นเอกลักษณ์ จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ถูกหลอมรวมผ่านความคิดและประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ทำให้เกิดเป็นผลงานที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตน

จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย

แนวความคิดจิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย

บรรพชนได้มอบมรดกทางภูมิปัญญาผ่านผลงานศิลปกรรมด้วยจิตวิญญาณอันบริสุทธิ์ซึ่งเป็นของขวัญอันล้ำค่าไว้ให้กับ ขนรุ่นหลัง ที่ได้ผ่านการคัดกรองหล่อหลอมสร้างสรรค์จากรุ่นสู่รุ่นผ่านชีวิตหลายๆ ชีวิต เพื่อให้ลูกหลานได้เชยชมกับความงดงามของภูมิปัญญาที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ของวัฒนธรรม ผู้สร้างสรรค์ขอขอบคุณทุกๆ ชุดความคิดของบรรพชนผู้ที่ได้ค้นคว้าหาความรู้ ทุกหยาดเหงื่อแรงงานเพื่อที่จะได้มาซึ่งสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่รอบตัวเราเหตุการณ์หลายๆ เหตุการณ์ที่ทำให้เราได้เรียนรู้ เพื่อที่เรา จะได้ใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ แผ่นดินแม่มอบเลือดเนื้อ มอบจิตวิญญาณที่ควรรำลึก เชิดชู เผ่าพันธุ์ด้วยการอาศัยอยู่อย่างสมณะ นอบน้อม ดำเนินชีวิตอย่างมีสมดุล เรียบง่ายและงดงาม วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมผ่านรูปทรงของใบหน้าเพศผู้ให้กำเนิดในพื้นที่อุษาคเนย์ ประกอบกับลายเส้นของภาพจิตรกรรมฝาผนังพื้นบ้านอีสาน โดยใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ (Oil on canvas) แสดงความรู้สึกถึงความเคารพ นอบน้อมต่อแผ่นดินอีสานเพื่อรำลึก เชิดชูถึงบุญคุณของบรรพชน

2. เพื่อแสดงความรู้สึกถึงความงดงามของวัฒนธรรมอันดีงามที่เกิดขึ้นบนจิตรกรรมฝาผนังในภูมิภาคอีสานขอบเขตของการสร้างสรรค์ 1) ขอบเขตด้านเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงานจากการศึกษาที่มีความต้องการที่จะแสดงถึงความงดงามของสังคม วัฒนธรรม

สภาพแวดล้อม วิธีชีวิตความเป็นอยู่ในภูมิภาคอีสาน สะท้อนความรู้สึกถึงการรำลึก เชิดชูและเคารพต่อความดีงามของบรรพชน 2) ขอบเขตด้านรูปแบบ เป็นการแสดงออกในรูปแบบของจิตรกรรม 2 มิติ ด้วยการจัดวางรูปร่างและรูปทรงของใบหน้าแล้ววาดทับด้วยลายเส้นและรูปทรงที่ได้ตัดทอนจากภาพจิตรกรรมฝาผนังอีสานนำมาวางองค์ประกอบให้เกิดการทับซ้อนกันให้เกิดมิติ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกให้ได้ตรงตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ 3) ขอบเขตด้านเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ ได้แก่ 1. ด้านเทคนิค เป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ สร้างมิติด้วยการทับซ้อนกันด้วยเส้นกับรูปทรงและน้ำหนักของสีต่างๆ เพื่อสะท้อนความรู้สึกในผลงาน และ 2. ด้านกระบวนการการสร้างสรรค์มุ่งเน้นไปที่การสร้างรูปทรงด้วยน้ำหนักที่ได้คิดไว้แล้วในขั้นตอนของการทำภาพร่างและจัดวางให้เหมาะสม หลังจากนั้นใช้การทับซ้อนกันด้วยสีน้ำมันเพื่อสร้างให้เกิดมิติด้วยน้ำหนักอ่อน-เข้มของสีและพื้นผิวที่ต่างกัน ประกอบกับการลงสีที่มีความหนาบางของเนื้อสีเพื่อให้เห็นความรู้สึกตามความความมุ่งหมายการสร้างสรรคนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเก็บข้อมูลภาคสนาม การเข้าไปถึงสภาพพื้นที่วัดหรือสิมที่มีภาพจิตรกรรมฝาผนังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันเป็นที่มาของแรงบันดาลใจคือเป็นกระบวนการที่สำคัญเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะได้เห็นเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่แล้ว ยังกระตุ้นความรู้สึกต่างๆ ให้ปรากฏต่อการรับรู้ทางจิตใจมากยิ่งขึ้น ว่าสิ่งที่ปรากฏต่อหน้าและสภาพแวดล้อมของพื้นที่จริงนั้นมีรูปและบรรยากาศที่นำไปสู่การจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ของศิลปกรรมที่เกิดขึ้นบนภูมิภาคอีสานที่สร้างความสะท้อนใจ ผู้สร้างสรรค์เริ่มจากการเข้าไปศึกษาค้นคว้าบริเวณสิมอีสานที่มีผลงานจิตรกรรมฝาผนัง เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดกับอารมณ์ความรู้สึก เก็บรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายที่สามารถบันทึกได้ และค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือหรือเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการค้นคว้า ทางเว็บไซต์ที่สามารถสนับสนุนในด้านแนวความคิดและรูปแบบเทคนิคในการสร้างสรรค์ เพื่อจัดทำภาพร่างในลำดับต่อไป

2. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เป็นการถอดความหมายจากข้อมูลด้านเอกสารและข้อมูลภาคสนามซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผ่านความรู้สึกภายในจิตใจที่มีความเป็นนามธรรมสูง จึงต้องใช้ประสบการณ์การสร้างสรรคผลงานและทฤษฎีทางศิลปะเพื่อกลั่นกรองให้เป็นภาษาทางทัศนศิลป์เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย

จากการดำเนินการสร้างสรรค์ตามแนวความคิดและกระบวนการตามแนวทางเฉพาะตน ได้ศึกษาข้อมูลผ่านการสังเคราะห์เพื่อจะแปลความหมายให้เป็นผลงานทางทัศนศิลป์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ในการสร้างสรรค์สืบเนื่องจากภูมิหลังของผู้สร้างสรรค์ที่มีถิ่นกำเนิดในภูมิภาคอีสาน ได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ทำให้ผู้สร้างสรรค์ซึมซับต่อบรรยากาศที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความรักความผูกพันและมีความภูมิใจต่อพื้นที่แห่งนี้ จึงเกิดความตระหนักรำลึกถึงบุญคุณของบรรพชนที่ได้สร้างภูมิปัญญาที่ดำรงส่งผ่านกาลเวลาจนตกทอดมาถึงตัวผู้สร้างสรรค์เองที่ถูกสั่งสอน อบรม บ่มเพาะจากพ่อแม่ให้มีความกตัญญูรำลึกถึงผู้มีพระคุณ เรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงถึงความงามทางจิตวิญญาณของภูมิปัญญาของบรรพชน หรืออีกนัยเพื่อต้องการแสดงออกถึงสภาพความเป็นอยู่ของวิถีชีวิตของผู้คนในภูมิภาคอีสานผ่านมโนทัศน์ โดยร้อยเรียงเรื่องราวผ่านทัศนธาตุต่างๆ เพื่อเป็นการฉายให้เห็นเพียงบางส่วนต่อผู้ชมหรือผู้ที่สนใจได้ศึกษาสามารถต่อยอดเป็นอีกแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานในแนวเรื่องที่เกิดจากแรงบันดาลใจต่อภาพจิตรกรรม ฝาผนังอีสานว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้คนสมัยใหม่ได้เล็งเห็นรากเหง้าประวัติความเป็นมาของพื้นที่ภูมิภาคอีสานซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สามารถเชื่อมโยงกับโลกในปัจจุบัน

2. ด้านรูปแบบ ผลงานที่สร้างสรรค์มีลักษณะเป็นผลงานจิตรกรรม 2 มิติ สีน้ำมันบนผ้าใบที่เกิดจากแรงบันดาลใจจากภาพจิตรกรรม ฝาผนังอีสานที่เกิดจากความประทับใจจากเส้น รูปทรง สีเส้นต่างๆ ที่เกิดขึ้นบนจิตรกรรมฝาผนังอีสานที่ถูกสร้างขึ้นโดยความเชื่อความศรัทธาในพุทธศาสนาที่แสดงออกด้วยความใสซื่อบริสุทธิ์ของจิตวิญญาณ จนเกิดเอกลักษณ์เฉพาะผ่านรูปทรงของใบหน้าผู้คนที่เป็นเอกลักษณ์ ประกอบทัศนธาตุที่เกิดขึ้นบนศิลปวัตถุรวมถึงภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่มีรูปทรง ลายเส้น สี พื้นผิวที่มีนำมาต่อเติม ลดทอน ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวเรื่องโดยการตีความจากความรู้สึกแปลให้เป็นภาษาภาพ มีการเรียงลำดับของความสำคัญของทัศนธาตุตามหลักองค์ประกอบศิลป์

3. ด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1 ด้านเทคนิค ผู้สร้างสรรค์ใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ซึ่งมีคุณสมบัติที่คงทนเหมาะสมกับการทำงานจิตรกรรมสีน้ำมันมีคุณสมบัติแห้งช้า จึงทำให้สามารถเก็บรายละเอียดในผลงานให้สมบูรณ์ได้ สีน้ำมันมีความหนาแน่นของเนื้อสีที่เป็นคุณสมบัติ เฉพาะลักษณะดังกล่าวให้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับรูปแบบของผลงานและผู้สร้างสรรค์มีความชำนาญในการนำคุณลักษณะเด่นของสีมาสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงตามแนวความคิดได้

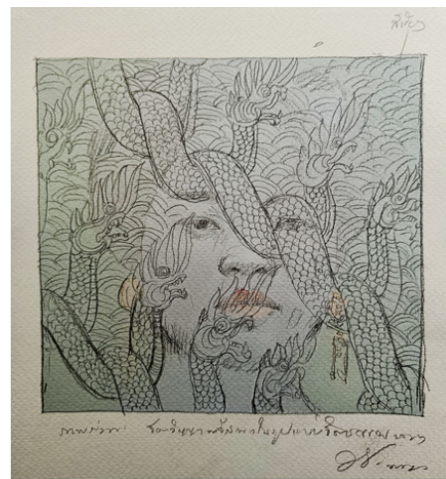
3.2 ด้านกระบวนการและกลวิธีการสร้างสรรค์ โดยเริ่มต้นจากการรองพื้นผิวด้วยสีอะคริลิกด้วยการลงสีขาวเพื่อให้ผิวของผ้าใบเรียบ แล้วจึงร่างภาพตามต้นแบบแล้วเก็บรายละเอียดด้วยสีน้ำมันให้สมบูรณ์ โดยมีวิธีการดังนี้

3.2.1 ค้นคว้าข้อมูลในส่วนต่างๆ แล้วนำมาเรียงลำดับความสำคัญด้วยการถอดความหมาย ตีความและค้นหาความเกี่ยวข้องกันของเนื้อหา เพื่อแปลให้เป็นภาษาทางทัศนศิลป์ด้วยการจัดทำภาพร่างก่อนเข้าสู่กระบวนการการสร้างสรรค์หลังจากนั้นสรุปข้อมูลด้วยการสร้างภาพร่างเพื่อหาความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวความคิด, เนื้อหา, รูปแบบและเทคนิคของการสร้างสรรค์

3.2.2 เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้สะดวกต่อการหยิบจับและง่ายต่อการนำไปใช้งาน ต่อมา รองพื้นผิวด้วยเทคนิคสีอะคริลิก โดยการลงสีในส่วนที่เราต้องการ ทำการทาสีให้เรียบเมื่อสีแห้งแล้วขัดด้วยกระดาษทรายเพื่อลดความหยาบของผิวผ้าใบเพื่อนำไปสู่การร่างภาพและลงสีน้ำมันในขั้นตอนต่อไป เลือกภาพร่างที่เหมาะสมมาร่างภาพด้วยดินสอ ลงบนผ้าใบที่ได้รองพื้นผิวไว้ในเบื้องต้น แล้วระบายด้วยสีน้ำมันลงบนชิ้นงานให้ทั่วตามเส้นที่ร่างไว้แล้ว และลงน้ำหนักอ่อน-แก่ พื้นที่ส่วนต่างๆ ในผลงานเพื่อสร้างมิติและถ่ายทอดความรู้สึกผ่านฝีแปรง แล้วคัดลายเส้นที่เป็นลายของภาพจิตรกรรมฝาผนังอีสานทับลงไปบนภาพ ขั้นตอนต่อไปคือดูภาพรวมของภาพแล้วเก็บรายละเอียดของผลงานให้มีความสมบูรณ์ของรูปแบบและเทคนิค

ภาพที่ 1

ภาพร่าง จิตรกรรมชุดจิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย

ที่มา : จิตติพันธ์พร ธรรมพัฒนกุล (2566)

ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย 1 เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าใบ ขนาด 100 x 100 เซนติเมตร

ที่มา : จิตติพันธ์พร ธรรมพัฒนกุล (2566)

ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย 2 เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าใบ ขนาด 100 x 100 เซนติเมตร

ที่มา : จิตติพันธ์พร ธรรมพัฒนกุล (2566)

สรุป

การสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ชุด “จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย” มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการแสดงออกในเชิงองค์ประกอบศิลป์ ที่ใช้เป็นส่วนประกอบด้านทัศนธาตุทางศิลปะและการจัดการทางทัศนศิลป์ เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพในผลงาน โดยทั้งนี้ได้นำหลักการทางองค์ประกอบศิลป์และหลักการทางทัศนธาตุมากำหนดเป็นกรอบในการอธิบาย ดังนี้

1. โครงสร้างในการจัดวางองค์ประกอบใช้โครงสร้างสามเหลี่ยมเป็นโครงสร้างหลัก ใช้เส้นแนวตั้งเป็นตัวกำหนดของรูปทรงหลัก ก่อให้เกิดความรู้สึกหนักแน่นมั่นคง มีเกียรติสูงและสง่างาม ความเป็นหนึ่งเดียวแม้ลักษณะและเนื้อหาเรื่องราวอาจจะเหมือนหรือแตกต่างกันบ้าง แต่การจัดตำแหน่งของส่วนต่างๆ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน

2. เป็นการนำรูปทรงของใบหน้าคนซึ่งเป็นภาพผู้หญิง โดยมีความหมายหรือนัยยะที่แฝงด้วยความเป็นแม่หรือเพศผู้ให้กำเนิดซึ่งเป็นเพศที่ถูกยกย่องเชิดชูและให้ความเคารพนับถือ นำมาลดทอนเพื่อที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับการกำเนิดของจิตวิญญาณ ผู้สร้างสรรค์ได้ประยุกต์เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำของรูปทรงและคัดเฉพาะส่วนสำคัญจากรูปทรงที่แตกต่างมาประกอบสร้างเพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่ขึ้น และยังเป็นการตอบสนองแนวความคิดที่จะสร้างมิติทางความคิดนำไปสู่การเชื่อมโยงกับความร่วมสมัยในผลงานด้วยการทับด้วยเส้นของรูปร่างในส่วนของผิวหน้าที่คัดรูปร่างมาจากภาพจิตรกรรมฝาผนังมาตัดทอนเพื่อสะท้อนความรู้สึกและสร้างจินตนาการได้จากรูปทรงสัญลักษณ์แทนอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา สำนึกต่อบุคคลที่ยิ่งใหญ่ของแผ่นดิน ทำให้เกิดความอึ้งอัมโมหและมีความคิดที่ดีต่อการสร้างสรรค์

3. ลักษณะใช้สีที่บ่งบอกถึงความรู้สึกต่างๆ เพื่อสร้างถึงหลายๆ ความรู้สึกที่แตกต่างกันของผลงานในแต่ละชิ้นเพื่อแสดงถึงบรรยากาศความรู้สึกที่สดจะให้ผลงานชิ้นนั้นๆ อยู่ในวรรณะร้อนเพื่อแสดงถึงความรู้สึกเวลาของการใช้ชีวิตหรือเวลาทำงานประกอบกิจกรรมและสีที่เป็นวรรณะเย็นก็จะแสดงถึงความรู้สึกของการพักผ่อน ความสงบ เรียบง่ายและสุขุม สีของรูปทรงหลักเป็นสีเอกรงค์เพื่อบ่งบอกถึงความเป็นอมตะ สมถะ ไร้กาลเวลาช่วยสร้างเป็นจุดเด่นให้กับสิ่งที่เราให้ความสนใจ สามารถเชื่อมโยงต่อแนวความคิดได้ ส่วนของพื้นหลังจะเป็นสีที่มีน้ำหนักสว่างและความเข้ม-อ่อนของแสงได้กลมกลืนกัน แม้จะใช้สีตรงกันข้ามกันแต่ยังอยู่ในช่วงค่าแสงเดียวกัน จึงทำให้เกิดความกลมกลืน กลมกล่อม โดยมีการใช้มุมมองของความเป็นสากลที่เจาะเข้าไปที่ใบหน้าซึ่งต่างจากภาพเขียนแบบไทยที่มองแบบมุมกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้สึกปะทะกับใบหน้าที่มีขนาดใหญ่ และยังเพื่อสร้างความสะท้อนกับความรู้สึกแรกเมื่อมองผลงานแล้วค่อยเข้าไปดูรายละเอียดที่แทรกอยู่ในผลงานต่อไป

4. มีหลักการจัดภาพโดยใช้การวางและเพิ่มขนาดของใบหน้าให้มีขนาดใหญ่กว่าปกติเพื่อแสดงความรู้สึกที่โดดเด่นหรือการเน้นให้เห็นชัดทำให้รู้สึกปะทะกับสายตา ใช้สีที่หนักที่แตกต่าง (Contrast) ของเส้นกับรูปทรงและพื้นหลังเชื่อมโยงเรื่องราว สร้างความรู้สึกที่เป็นนามธรรมเป็นจังหวะที่แปลกตา (Picturesqueness) เมื่อมองดูแล้วประหนึ่งว่าเป็นความรื่นรมย์ยินดี ให้ความรู้สึกอันเกิดจากความพิเศษของจังหวะของเส้นที่มีการทับซ้อนกันทำให้เกิดรูปร่างที่พิเศษเพิ่มขึ้น

5. คุณค่าด้านความงามในเชิงคุณค่าของผลงานเป็นผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากโครงสร้างของเนื้อหาและแนวความคิดที่เป็นนามธรรมผสมกับโครงสร้างด้านรูปธรรมมีส่วนประกอบของทัศนธาตุ เทคนิคลวิธีในการสร้างสรรค์ จนเกิดเป็นภาษาทางทัศนศิลป์ที่มีรูปทรงทางศิลปะที่แสดงความรู้สึกที่ประทับใจต่อสังคมวัฒนธรรมอีสาน ผ่านภาพจิตรกรรมฝาผนังอีสานแสดงทัศนคติในเชิงบวกซึ่งเป็นความงามที่แฝงอยู่ในความรู้สึกที่ถูกกลั่นกรองออกมาเพื่อแสดงความรู้สึกสำนึกต่อบุคคลของแผ่นดินอันเป็นเรื่องของความกตัญญูเป็นคุณธรรม ที่ดีงามสำหรับมนุษยชาติ กล่าวได้ว่าเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีคุณค่า มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของความรับผิดชอบต่อความเป็นมนุษย์และเป็นคุณธรรมเบื่องตนของมนุษย์ทั้งหลาย

6. คุณค่าทางสุนทรียะสร้างสรรค์มุ่งหมายจะใช้ผลงานทางทัศนศิลป์เป็นตัวแทนในการแสดงออกถึงการเคารพ นอบน้อมรำลึกถึงบุญคุณของบรรพชนที่มอบชีวิตและมรดกทางศิลปกรรมไว้ให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ต่อยอดให้เข้ากับยุคสมัย ภูมิปัญญาต่างๆ เป็นคำสอนที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้มีความสุขและมีความสุขที่สุดนั่นถือเป็นความงามที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ตามที่ อ้นธิมา แสงชัย (2547) ได้กล่าวไว้ว่า “ศิลปะ” เป็นศาสตร์ที่ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ที่เริ่มต้น

ตั้งแต่การคิด การรู้สึกตอบสนอง การถ่ายทอดผ่านสื่อ จนมีผลสำเร็จเป็นผลงานศิลปะ (works of art) ในการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ดังกล่าว มีทฤษฎีหรือหลักการ เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับสี การวางองค์ประกอบ การใช้พื้นที่ว่าง และรวมถึงเทคนิควิธีการต่างๆ ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เช่น การใช้สีน้ำมัน การหล่อทองเหลือง การปั้นดิน การพิมพ์ภาพพิมพ์แกะไม้ เป็นต้น งานศิลปะจึงเป็นผลผลิตที่ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งผลผลิตนั้นมีลักษณะทางสุนทรียะ และต้องทำขึ้นจากสิ่งมีชีวิตที่มีความรู้สึกมีสำนึก (sentient beings) ซึ่งหมายถึงต้องทำขึ้นโดยมนุษย์เท่านั้น ปัญหาของศาสตร์ทางศิลปะจึงเป็นปัญหาในเชิงกระบวนการสร้างสรรค์ เช่น ศิลปินควรจะต้องเลือกสื่อวัสดุชนิดใดหรือใช้รูปแบบทางศิลปะแบบใด จึงจะสามารถแสดงออกหรือถ่ายทอดความรู้สึกหรือเนื้อหาที่ต้องการได้ดีที่สุดทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ สามารถเป็นแนวทางให้ปรัชญาศิลปะที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดว่าด้วยศิลปะหรือความคิดที่ปรากฏอยู่ในงานศิลปะได้

องค์ความรู้ใหม่

การสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์โดยมีภาพจิตรกรรมฝาผนังมาเป็นแรงบันดาลใจเบื้องต้นมาเป็นตัวแทนในการแสดงออกเพื่อตอบสนองแนวความคิดและมโนทัศน์รวมทั้งความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ ส่งผลให้ผลงานศิลปะสามารถเป็นสื่อกลางของการแสดงออกให้รับรู้ความเคารพต่อบุคคล ความดีงามของบรรพชนและแผ่นดินอีสานได้

จากการสร้างสรรค์ผลงานชุด “จิตวิญญาณอีสานในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย” พบว่า การนำเรื่องราวของความกตัญญู กตเวทิต์หรือการรำลึกเชิดชู ความดีงามของบรรพชนมาเป็นแกนหลักของแนวความคิดในการสร้างสรรค์แสดงออกด้วยสัญลักษณ์จากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ถูกคลี่คลายลดทอนแล้วนำมาประกอบสร้างขึ้นให้เกิดความหมายทางภาษาทัศนศิลป์ในรูปแบบใหม่ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบทางศิลปะ โดยการใช้คุณธรรมขั้นพื้นฐานมาเป็นแนวคิดตั้งต้น สามารถจินตนาการคลี่คลายรูปแบบของผลงานได้ตามอิสระ ให้ผลลัพธ์ของศิลปะขั้นสูงที่เป็นตัวแทนของความดี ความงามได้เป็นอย่างดี

รายการอ้างอิง

- ชลูด นิ่มเสมอ. (2563). *องค์ประกอบของศิลปะ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ไทยวัฒนาพานิช.
- พระพงศ์ สุขแก้ว. (2549). *สุนทรียศาสตร์บนฝาผนัง : োলংการแห่งจิตรกรรมไทย*. บริษัท โหลทอง มาสเตอร์พริ้น จำกัด.
- ไพฑูรย์ พัฒนใหญ่ยิ่ง. (2541). *สุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ทฤษฎีและการพัฒนา*. เสมาธรรม.
- ไพโรจน์ สโมสร. (2532). *จิตรกรรมฝาผนังอีสาน*. อัมรินทร์ พรินตติ้ง กรู๊ป.
- สมชาย ณ นครพนม และคณะ. (2562). *ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอีสาน*. สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สรวิชัย วงษ์สะอาด. (2557). *ความงามของศิลปะตามทัศนะของเพลโต*. <https://www.gotoknow.org/posts/566038>.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2560). *วัฒนธรรมร่วมอุษาคเนย์ในอาเซียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เรือนแก้วการพิมพ์.
- อันธิมา แสงชัย. (2547). *สุนทรียศาสตร์ ศาสตร์แห่งสุนทรียะ*. นิตยสารโฟนอาร์ต, 1(7), 50-52.
- อิทธิพล ตั้งฉลก. (2550). *แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตรกรรมขั้นสูง*. อมรินทร์พรินตติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ (บทความวิจัย)

วารสารได้กำหนดแนวทางการเขียนสำหรับตีพิมพ์ในวารสาร โดยผู้พิมพ์สามารถจัดเรียงเนื้อหาตามรูปแบบ ดังตาราง โดยมีความยาวของบทความ ไม่เกิน 10 หน้า กระดาษA4

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
1	ชื่อเรื่องบทความ ภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.
2	ชื่อเรื่องบทความ ภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.
3	ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. โดยใช้ Insert Footnote ตามจำนวนผู้พิมพ์และใส่ E-mail:..... *Corresponding author เฉพาะผู้ประสานงาน หลักเท่านั้น
4	ชื่อผู้พิมพ์ภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.
5	บทคัดย่อภาษาไทย ABSTRACT	คำว่า บทคัดย่อ จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. เนื้อหาบทคัดย่อ จัดกระจายชิด ขอบมีเนื้อหาไม่เกิน 350 คำ
6	คำสำคัญ / Keywords	คำว่า คำสำคัญ: จัดชิดซ้าย อย่างน้อย 3 – 5 คำ ระหว่างคำไม่มี เครื่องหมาย (,) โดยเว้นวรรค 2 เคาะในแต่ละคำ Keywords: ภาษาอังกฤษ แปลมาจากภาษาไทยโดยใส่เครื่องหมาย (,) ตัวอักษร ปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.
7	บทนำ	คำว่า บทนำ จัดชิดซ้ายตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. เนื้อหา ตัวปกติ จัดกระจายชิดขอบ
8	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	คำว่า วัตถุประสงค์ของการวิจัย จัดชิดซ้ายตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. กล่าวเป็นข้อ ๆ ตัวอักษรปกติ
9	สมมุติฐาน (ถ้ามี)	คำว่า สมมุติฐาน จัดชิดซ้ายตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. กล่าวเป็นข้อ ๆ ตัวอักษรปกติ
10	การทบทวนวรรณกรรม	คำว่า การทบทวนวรรณกรรม จัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. โดยการทบทวนวรรณกรรมต้องม ีการอ้างอิงอย่างครบถ้วนรวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบ ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมด้วย

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
11	กรอบแนวคิดการวิจัย	คำว่า กรอบแนวคิดการวิจัย จัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.
12	ระเบียบวิธีวิจัย	คำว่า กรอบแนวคิดการวิจัย จัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. มีรายละเอียดดังนี้ 1) ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง 2) ขอบเขตการวิจัย 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ตัวอักษรหนา
13	ผลการวิจัย	คำว่า กรอบแนวคิดการวิจัย จัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.
14	อภิปรายผล	คำว่า อภิปรายผล จัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.
15	องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย	คำว่า องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยจัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.
16	ข้อเสนอแนะ	คำว่า ข้อเสนอแนะ จัดชิดซ้าย ตัวอักษรหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. มีรายละเอียดดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ 2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
17	เอกสารอ้างอิง	คำว่า เอกสารอ้างอิง จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. ใช้รูปแบบ APA7TH

คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ (บทความวิชาการ)

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
1	ชื่อเรื่องบทความ ภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.
2	ชื่อเรื่องบทความ ภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.
3	ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. โดยใช้ Insert Footnote ตามจำนวนผู้พิมพ์และใส่ E-mail:..... *Corresponding author เฉพาะผู้ประสานงาน หลักเท่านั้น
4	ชื่อผู้พิมพ์ภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.
5	บทคัดย่อภาษาไทย ABSTRACT	คำว่า บทคัดย่อ จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. เนื้อหาบทคัดย่อ จัดกระจายชิด ขอบมีเนื้อหาไม่เกิน 350 คำ
6	คำสำคัญ / Keywords	คำว่า คำสำคัญ: จัดชิดซ้าย อย่างน้อย 3 – 5 คำ ระหว่างคำไม่มี เครื่องหมาย (,) โดยเว้นวรรค 2 เคาะในแต่ละคำ Keywords: ภาษาอังกฤษ แปลมาจากภาษาไทยโดยใส่เครื่องหมาย (,) ตัวอักษร ปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.
7	เนื้อหา	ตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. เนื้อหา ตัวปกติ จัดกระจายชิดขอบ
8	บทสรุป	คำว่า วัตถุประสงค์ของการวิจัย จัดชิดซ้ายตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. กล่าวเป็นข้อ ๆ ตัวอักษรปกติ
9	เอกสารอ้างอิง	คำว่า เอกสารอ้างอิง จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. ใช้รูปแบบ APA7TH

คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ (วิจารณ์หนังสือ)

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
1	ชื่อเรื่องบทความภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.
2	ชื่อเรื่องบทความภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.
3	ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. โดยใช้ Insert Footnote ตามจำนวนผู้พิมพ์และใส่ E-mail:..... *Corresponding author เฉพาะผู้ประสานงานหลักเท่านั้น
4	ชื่อผู้พิมพ์ภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวปกติใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.
5	เนื้อหา	ตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. เนื้อหา ตัวปกติ จัดกระจายชิดขอบ
6	บทสรุป	คำว่า วัตถุประสงค์ของการวิจัย จัดชิดซ้ายตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. กล่าวเป็นข้อ ๆ ตัวอักษรปกติ
7	เอกสารอ้างอิง	คำว่า เอกสารอ้างอิง จัดกลางหน้ากระดาษ ตัวหนาใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. ใช้รูปแบบ APA7TH

คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
41 ม.5 ถ.รักศักดิ์ชุม ต.ท่าช้าง
อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000
โทร. 086-445-7171,
039-319111 ต่อ 11200